

Szanowni Państwo,

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. wykonuje zadania należące do właściwości Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 195) wraz z aktami wykonawczymi przy pomocy podległej mu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św.

W związku z utrzymującą się epidemią COVID-19 działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2021 r. w zakresie ochrony zdrowia publicznego w znacznym stopniu była ukierunkowana na realizację zadań mających na celu zapobieganie i ograniczanie szerzenia się transmisji wirusa SARS-CoV-2. Realizowane działania dotyczyły wszelkich aspektów walki z epidemią wywołaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 i były prowadzone wielokierunkowo w oparciu o obowiązujące akty prawne i zgodnie z wytycznymi GIS.

Przedłożony Państwu dokument przedstawia kompleksową informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ostrowieckiego w 2021 roku. Raport obejmuje ocenę warunków zdrowotnych we wszystkich obszarach nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. określonych zapisami ww. ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Publikacja uwzględnia dane statystyczne i analizy z działalności wynikającej ze sprawowania zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenia działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także prowadzenia działalności oświatowo-zdrowotnej. Niezależnie od wzmianczonych działań przeciwepidemicznych na bieżąco monitorowano i egzekwowano od osób odpowiedzialnych przestrzeganie przepisów i norm z zakresu szeroko rozumianego zdrowia publicznego.

Zapraszam Państwa do zapoznania się z raportem o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ostrowieckiego za rok 2021.

Jestem przekonana, że przedstawione opracowanie stanu sanitarnego powiatu ostrowieckiego za 2021 rok przyczyni się do lepszego poznania zadań i roli Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu, w tym działań realizowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. w dobie utrzymującej się epidemii COVID-19.

Mam nadzieję, że przedstawione informacje i dane przysłużą się instytucjom publicznym, jednostkom samorządu terytorialnego, a także innym, zainteresowanym podmiotom w realizacji działań podejmowanych w obszarze zdrowia publicznego.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. realizuje swoje zadania zgodnie z opracowaną i wdrożoną Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych celem przetwarzania danych osobowych zgodnie z przepisami obowiązującego prawa oraz ich ochrony przed udostępnieniem osobom nieupoważnionym.

Realizując zasadę pełnego dostępu opinii publicznej do informacji dotyczącej bezpieczeństwa sanitarnego informuję, że pełny tekst raportu oraz aktualności na temat działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej mogą Państwo znaleźć na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim: <https://www.gov.pl/web/psse-ostrowiec-swietokrzyski> oraz naszym profilu w mediach społecznościowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Ostrowcu Św.
Wioletta Adamczyk-Nowak

Spis treści

WSTĘP	5
1. DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA ZAKAŻENIOM ORAZ ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ KORONAWIRUSA SARS-COV-2.	15
1.1. Charakterystyka działań prowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19	15
1.2. Działania informacyjne/promocyjne i współpraca z podmiotami/urzędami	16
1.3. Kampania #SzczepimySię	21
1.4. Charakterystyka większych ognisk epidemiologicznych i dochodzeń epidemiologicznych prowadzonych na przestrzeni poszczególnych kwartałów 2021 r.	22
1.5. Działalność kontrolno-represyjna Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim	24
1.6. Zestawienia statystyczne dotyczące sytuacji epidemiologicznej zakażeń SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim	25
1.7. System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS)/Praca w ramach Wirtualnej Stacji do obsługi Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS)	28
WNIOSKI	29
2. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO	31
2.1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych jednostek chorobowych	33
2.2. Zachorowania na wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego	39
WNIOSKI	40
2.3. Realizacja programu szczepień ochronnych	41
3. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA	45
Wprowadzenie	45
3.1. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę	46
3.2. Badania ciepłej wody w szpitalach i w budynkach zamieszkania zbiorowego na obecność pałeczek <i>Legionella sp.</i>	48
WNIOSKI	49
4. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	51
4.1. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	53
4.2. Ocena oddziaływania na środowisko	54
4.3. Uzgadnianie dokumentacji projektowej	55
4.4. Kontrole obiektów (wizje lokalne, kontrole w trakcie realizacji inwestycji, uczestniczenie w dopuszczaniu do użytkowania obiektów budowlanych)	56
WNIOSKI	58
5. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK	59
Wprowadzenie	59
5.1. Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń	60
5.1.2. Obiekty pomocy społecznej	60
5.2. Inne działania	67
WNIOSKI	68
6. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	69
6.1. Podmioty lecznicze	70
6.2. Pozostałe podmioty lecznicze udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych	75
6.3. Praktyki zawodowe	75
WNIOSKI	76
7. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY	77
7.1. Zakres kontroli warunków pracy	77
7.2. Postępowanie administracyjno-egzekucyjne	78
7.3. Nadzór nad warunkami pracy	79
7.4. Nadzór w warunkach przekroczeń NDS i NDN	80
7.5. Nadzór nad produktami biobójczymi	83
7.6. Substancje chemiczne i ich mieszaniny	83
7.7. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi	85

7.8. Występowanie czynników biologicznych w środowisku pracy	86
7.9. Nadzór nad produktami kosmetycznymi	86
7.10. Działalność z zakresie zmniejszenia zagrożenia zdrowia publicznego w obszarze środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.	87
7.11. Choroby zawodowe	89
7.12. Inne działania	90
WNIOSKI	91
8. NADZÓR NAD PLACÓWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY	93
8.1. Stan sanitarno-techniczny placówek	94
8.2. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach	96
8.3. Warunki pracy ucznia.....	97
8.4. Warunki wypoczynku i rekreacji	102
8.5. Działania związane z zapobieganiem zakażeniom oraz rozprzestrzenianiu się koronawirusa SARS-CoV-2.	103
9. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA ORAZ WYTWÓRNI I MIEJSC OBROTU MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ	107
9.1. Zakres prowadzonego nadzoru sanitarnego.....	107
9.2. Ogólna ocena obiektów żywnościowo-żywnieniowych	109
9.3. Stan sanitarny poszczególnych rodzajów obiektów.....	109
9.4. Działania podejmowane w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.....	112
9.5. Działania podejmowane w ramach kontroli akcyjnych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa żywności i żywienia.....	117
WNIOSKI	120
10. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA	121
10.1. Programy edukacyjne	121
10.2. Interwencje nieprogramowe	125
10.3. Inne przedsięwzięcia	128
WNIOSKI	137
11. PODSUMOWANIE	139
SPIS TABEL	147
SPIS WYKRESÓW	147
SPIS ZDJĘĆ	148

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje zadania wynikające z Ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 195) sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną, a także oświatowo-zdrowotną, promującą zdrowie.

Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie ostrowieckim wykonuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego ze stycznia 2021 roku do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2021 roku, celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2021 r. było:

Działanie na rzecz zapobiegania powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia, a także promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia, bezpieczeństwem zdrowotnym wody, oraz chemikaliami.

Ogólne kierunki działania PIS realizowane w poszczególnych komórkach organizacyjnych w 2021 r. obejmowały:

W zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia, w tym żywności prozdrowotnej

- Podejmowanie działań w ramach systemu RASFF oraz współpracę w tym zakresie.
- Realizowanie „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS na 2021 r.”
- W ramach kontroli sanitarnych w nadzorowanych zakładach, uwzględnianie oceny spełniania wymagań prawnych, w szczególności w zakresie: zanieczyszczeń żywności, w tym mikrobiologicznych i chemicznych, stosowania substancji dodatkowych do żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.
- Prowadzenie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.
- Prowadzenie wzmożonego nadzoru nad zakładami, których stan sanitarny wymaga poprawy.
- Dokonywanie oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisów/posiłków – zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego.
- Dokonywanie oceny stanu żywienia w jednostkach systemu oświaty – na zgodność z przepisami w tym zakresie.
- W ramach programu „Better training for safer food” zapewnienie udziału pracowników PIS w szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa żywności i żywienia.
- Zapewnienie udziału pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w szkoleniach i naradach organizowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia oraz organizowanie własnych szkoleń w tym zakresie.
- Realizowanie Planu działania na rok 2021 dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego we współpracy z innymi Inspekcjami, zgodnie z Porozumieniem z dnia 22.12.2020 r. pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska w sprawie współdziałania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.

- Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem warunków określonych w rozporządzeniach 1829/2003 i 1830/2003 dotyczących żywności genetycznie zmodyfikowanej, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spożywczych zawierających GMO oraz dokumentacji towarzyszącej ww. środkom spożywczym.
- Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy żywności na etapie produkcji, importu i obrotu, w tym również suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz środków spożywczych wzbogaconych, określonych w szczególności w przepisach ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, rozporządzenia nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 609/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci oraz żywności specjalnego przeznaczenia medycznego i środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała oraz uchylającego dyrektywę Rady 92/52/EWG, dyrektywy Komisji 96/8/WE, 1999/21/WE, 2006/125/WE i 2006/141/WE, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/39/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 41/2009 i (WE) nr 953/2009.
- Prowadzenie na bieżąco bazy danych obiektów branży żywnościowej, będących pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
- Prowadzenie bazy danych wyników badania próbek, pobranych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności.
- Prowadzenie nadzoru nad produkcją, importem oraz obrotem suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz żywności wzbogacanej.
- Prowadzenie nadzoru nad sprzedażą internetową (ze zwróceniem uwagi na sposób prezentacji), ze szczególnym uwzględnieniem suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz żywności wzbogacanej.

W zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody

1. Bezpieczeństwo zdrowotne wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
 - Prowadzenie nadzoru w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym szczególnie poprzez dokonywanie ocen bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów, prowadzenie kontroli oraz wykonywanie badań jakości wody służącej do zaopatrzenia ludności zgodnie z ustalonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej planem działania na dany rok.
 - Uzgadnianie, przedkładanych przez podmioty prowadzące zbiorowe zaopatrzenie w wodę, harmonogramów pobierania próbek wody oraz zakresu wykonywanych badań w danym roku.
 - Prowadzenie nadzoru nad wywiązywaniem się podmiotów prowadzących zbiorowe zaopatrzenie w wodę z realizacji badań jakości wody zgodnie z ustalonym harmonogramem.
 - Opiniowanie i zatwierdzanie oceny ryzyka w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów, przedkładanych przez podmioty realizujące zbiorowe zaopatrzenie w wodę do spożycia przez ludzi.
 - Opracowywanie komunikatów o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zawierających m.in. zalecenia mające na celu minimalizację zagrożenia dla zdrowia ludzkiego

oraz przekazywanie do właściwych podmiotów w sposób umożliwiający bezzwłoczne ich rozpowszechnianie konsumentom.

- Prowadzenie nadzoru nad materiałami i wyrobami stosowanymi w procesach uzdatniania i dystrybucji wody.
- Prowadzenie nadzoru oraz kontroli jakości ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania bakterii z rodzaju *Legionella sp.*, w tym wykonywanie badań (w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego) jakości ciepłej wody użytkowej w przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.
- Współpracę z zarządzającymi nieruchomościami/właścicielami obiektów szpitalnych w zakresie nadzoru nad występowaniem bakterii z rodzaju *Legionella sp.* w ciepłej wodzie użytkowej.
- Podejmowanie działań, w tym badanie jakości wody, w zakresie występowania bakterii z rodzaju *Legionella sp.* w przypadku wystąpienia zgłoszenia lub podejrzenia zachorowania na legionelozę w budynkach zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej oraz podmiotach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.
- Prowadzenie nadzoru w zakresie występowania bakterii z rodzaju *Legionella sp.* w obiektach wskazanych w zgłoszeniach, przesyłanych przez Zakład Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru NIZP-PZH punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Nadzoru nad Chorobą Legionistów (ELDSNet) w Polsce, przypadków legionelozowego zapalenia płuc u turystów podróżujących po terytorium RP oraz przesyłanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego i NIZP-PZH bieżących informacji o stanie faktycznym w związku ze zgłoszeniami.
- Stałą i czynną współpracę z podmiotami realizującymi zbiorowe zaopatrzenie w wodę w zakresie wnioskowanych zgód na odstępstwo od dopuszczalnych parametrów z rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (weryfikowanie kompletu dokumentacji oraz monitorowanie postępów w zakresie prowadzonych działań naprawczych przez cały czas trwania decyzji), przekazywanie dokumentacji do jednostki szczebla nadrzędnego oraz sprawozdań kwartalnych do Głównego Inspektoratu Sanitarnego o podejmowanych przez podmioty działaniach w celu przywrócenia wartości parametrycznej parametru, na który udzielono odstępstwa.

2. Bezpieczeństwo kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

- Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.
- Przekazywanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego wykazu kąpielisk sporządzanych na podstawie uchwał rady gminy w celu przedstawienia Komisji Europejskiej listy kąpielisk przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego.
- Przekazywanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego harmonogramów poboru próbek wody oraz terminów otwarcia i zamknięcia sezonu kąpielowego dla każdego kąpieliska z wykazu kąpielisk.
- Prowadzenie internetowego Serwisu Kąpieliskowego w sposób umożliwiający ciągłą, wielostronną i szybką wymianę danych, która zapewni kompletność i niezbędną jakość informacji.
- Upowszechnianie i propagowanie internetowego Serwisu Kąpieliskowego.
- Prowadzenie Systemu Monitoringu Jakości Wody w Kąpieliskach (Woda-Excel) w sposób zapewnianiający kompletność i rzetelność danych.

- Stałą i czynną współpracę ze społecznościami lokalnymi i organami samorządowymi w celu propagowania i budowania świadomości władz samorządowych o znaczeniu organizowania kąpielisk.
- Wyznaczanie punktów pobierania próbek wody z kąpielisk do badań.
- Przekazywanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego i aktualizowanie listy miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli, sporządzonej na podstawie uchwał rady gminy, która zapewni kompletność i niezbędną jakość informacji.
- Prowadzenie kontroli i badań jakości wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli zgodnie z właściwością.
- Nadzorowanie wykonywania badań jakości wody w kąpieliskach zgodnie z ustalonym z organizatorami kąpielisk harmonogramami pobierania próbek oraz weryfikowanie harmonogramów pobierania próbek.
- Nadzorowanie wykonania przez organizatorów badań jakości wody w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli w czasie ich funkcjonowania.
- Dokonywanie ocen jakości wody w kąpieliskach i w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.
- Dokonywanie klasyfikacji jakości wody w kąpieliskach.
- Uaktualnianie rejestrów i wykazów kąpielisk oraz miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.
- Przekazywanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego danych do raportu dla Komisji Europejskiej w sprawie jakości wody w kąpieliskach.
- Realizowanie zadań wynikających z rozporządzeń Ministra Zdrowia dotyczących kąpielisk: rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.

3. Bezpieczeństwo wody na pływalniach.

- Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących jakości wody na pływalniach.
- Nadzorowanie wykonywania badań jakości wody na pływalniach, zgodnie z ustalonym z zarządzającym pływalnią harmonogramem poboru próbek wody.
- Wykonywanie doraźnych badań wody na pływalniach oraz przed wydaniem zbiorczej rocznej oceny, czy woda na pływalni odpowiada wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.
- Dokonanie zbiorczej rocznej oceny przydatności wody na pływalni.
- Uaktualnianie rejestrów i wykazów pływalni – dbanie o prawidłową klasyfikację obiektów.
- Realizowanie zadań wynikających z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

W dziedzinie higieny komunalnej

- Prowadzenie nadzoru nad obiektami i urządzeniami użyteczności publicznej, nieruchomościami oraz środkami transportu publicznego, pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych (dostosowanie zakresu i liczby kontroli do zagrożenia i ryzyka oraz na bieżąco, nie rzadziej niż 2 razy w roku, aktualizowanie wykazów ww. obiektów).

- Prowadzenie nadzoru w obszarze postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego.
- Prowadzenie nadzoru w obszarze postępowania z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania, w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego.
- Prowadzenie nadzoru nad spełnieniem wymagań określonych w ustawie z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium.
- Zapewnienie udziału pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w szkoleniach i spotkaniach oraz prowadzenie szkoleń wewnętrznych dla pracowników w zakresie ww. zagadnień.
- Prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej w zakresie ww. zagadnień, zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, obowiązującą wiedzą oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego.
- Dokonanie oceny warunków higieniczno-sanitarnych letniego wypoczynku w odniesieniu do obiektów użyteczności publicznej oraz miejsc postojowych przy trasach komunikacyjnych w miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych.

W dziedzinie higieny pracy

- Koordynowanie i prowadzenie nadzoru w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy.
- Nadzorowanie i prowadzenie postępowania administracyjnego w zakresie chorób zawodowych.
- Koordynowanie i prowadzenie nadzoru nad warunkami pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych (realizacja zamierzenia w latach 2021-2022).
- Koordynowanie i prowadzenie nadzoru nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.
- Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi i detergentami i prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3.

Działalność zapobiegawcza i przeciwepidemiczna w zakresie chorób zakaźnych

- Prowadzenie działań kontrolnych nad sposobem realizacji Programu Szczepień Ochronnych przez świadczeniodawców.
- Sprawowanie nadzoru nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych oraz nad sposobem przekazywania i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).
- Sprawowanie nadzoru nad spełnianiem przez lekarzy obowiązku informowania pacjentów lub osób sprawujących prawną opiekę nad osobą małoletnią lub bezradną, albo opiekuna faktycznego tych osób, o obowiązku poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym.
- Sprawowanie nadzoru nad spełnianiem przez lekarzy obowiązku rzetelnego prowadzenia dokumentacji medycznej, dotyczącej obowiązkowych szczepień ochronnych.
- Sprawowanie nadzoru nad spełnianiem przez lekarzy obowiązku zgłaszania organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej przypadków uchylania się od obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przez osoby prawnie do tego zobowiązane.
- Realizowanie zadań wierzyciela obowiązku szczepień ochronnych wobec osób prawnie zobowiązanych.

- Każdorazowo jako wierzyciel obowiązku szczepień, zaskarżanie bezczynności organów egzekucyjnych w przypadku przewlekłości postępowań egzekucyjnych.
- Sprawowanie nadzoru nad spełnianiem przez lekarzy, na podległym terenie, obowiązku zgłaszania organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej niepożądanych odczynów poszczepiennych.
- Kontynuowanie bieżącej działalności przeciwepidemicznej oraz nadzoru epidemiologicznego w zakresie zapobiegania, a także zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych wymienionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 2069, z późn. zm.).
- Realizacja działań związanych z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizowaniem skutków COVID 19.
- Prowadzenie bieżącej działalności przeciwepidemicznej, w szczególności w zakresie chorób występujących ogniskowo, stanowiących szczególny problem zdrowotny w kontekście sytuacji epidemiologicznej na terenie kraju, krajów UE oraz państw sąsiadujących.
- Prowadzenie badań epidemiologicznych w przypadku wystąpienia chorób odzwierzęcych, w tym ognisk chorób odzwierzęcych przenoszonych przez żywność, we współpracy z Inspekcją Weterynaryjną.
- Współpraca z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych przy monitorowaniu ognisk zakażeń szpitalnych, czynników alarmowych oraz koordynowanie działania przeciwepidemicznych w celu zwalczania ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową, oddechową, kontaktową w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.
- Zwiększenie nadzoru nad warunkami hospitalizacji, w tym izolacji, osób zakażonych lub skolonizowanych biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi o szczególnej zjadliwości lub oporności (czynnikami alarmowymi) z uwzględnieniem zapewnienia odpowiednich pomieszczeń, warunków ogólnotechnicznych i środków ochrony osobistej dla personelu, oraz procedur służących zapewnieniu bezpieczeństwa personelowi i innym pacjentom.
- Kontynuowanie działań związanych z funkcjonowaniem systemu nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad gripą Sentinel, zwłaszcza w obszarze diagnostyki mikrobiologicznej.

W zakresie higieny dzieci i młodzieży

- Sprawowanie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi:
 - w obiektach edukacji, opieki, wychowania dzieci i młodzieży, w tym w szkołach, przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, placówkach oświatowo-wychowawczych, żłobkach, klubach dziecięcych, a także w szkołach wyższych,
 - wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
- Sprawowanie nadzoru w zakresie higieny procesów nauczania i wychowania.
- Opracowywanie meldunków z wypoczynku zimowego oraz letniego dzieci i młodzieży.
- Sporządzanie informacji o stanie przygotowania szkół do rozpoczęcia roku szkolnego.
- Dokonanie oceny posiadania certyfikatów wyposażenia i sprzętu w szkołach i placówkach.
- Umożliwienie i prowadzenie szkoleń oraz spotkań dla pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w zakresie ww. zagadnień.

Nadzór nad chemikaliami

- Koordynowanie i prowadzenie działań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz detergentami.
- Koordynowanie i prowadzenie nadzoru w zakresie produktów biobójczych.

- Prowadzenie nadzoru nad bezpieczeństwem produktów kosmetycznych z uwzględnieniem kontroli dokumentacji u osób odpowiedzialnych, w tym kontrolę wybielaczy do zębów oraz kontrolę przestrzegania przepisów rozporządzenia dot. ograniczeń w stosowaniu HEMA/diHEMA w produktach do paznokci.
- Prowadzenie działań wynikających z ustaleń grupy roboczej, stałego komitetu i PEMSAC dot. produktów kosmetycznych.
- Koordynowanie i prowadzenie działań związanych z nadzorem nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3, z uwzględnieniem substancji niesklasyfikowanych wykorzystywanych do nielegalnego wytwarzania środków odurzających i substancji psychotropowych.
- Prowadzenie działań wynikających z ustaleń grupy roboczej ds. prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, działającej przy Komisji Europejskiej.
- Sprawowanie nadzoru w zakresie kontroli przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Prowadzenie działań administracyjno-prawnych w trybie obowiązujących przepisów, mającego na celu znaczne zmniejszenie dostępności (podaży i popytu) środków zastępczych.
- Współpracę z Prezesem Biura do spraw Substancji Chemicznych w obszarze nadzoru nad przestrzeganiem przepisów z zakresu legalnego zastosowania nowych substancji psychoaktywnych.
- Prowadzenie rejestru przypadków zatruc środków zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnym, w tym zgonów oraz wprowadzanie danych do Systemu Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych.
- Wzmocnienie współpracy z podmiotami leczniczymi w aspekcie raportowania o interwencjach medycznych dotyczących przypadków zatruc nowymi narkotykami.
- Prowadzenie wczesnego rozpoznawania i adekwatnego reagowania na zagrożenia, m.in. przez współpracę z Policją, Krajową Administracją Skarbową, prokuraturami, instytutami badawczymi, POLADA, BSCh, GIF i innymi jednostkami.

W zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

- Sprawowanie nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, w szczególności nad warunkami higieny środowiska oraz wypoczynku i rekreacji przy zajmowaniu stanowisk dotyczących m.in.:
 - projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i planów zagospodarowania przestrzennego,
 - gminnych projektów rewitalizacji,
 - projektów planów remediacji,
 - warunków przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do oceny występowania znaczącego zagrożenia dla zdrowia ludzi na danym terenie,
 - strategicznej oceny oddziaływania na środowisko koncepcji, planów, programów i innych dokumentów,
 - oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.
- Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przy wydawaniu opinii, postanowień i decyzji na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu, na poszczególnych etapach realizacji inwestycji w obiektach istniejących i planowanych (m.in. projektowanie, zmiana sposobu użytkowania, dopuszczenie do użytkowania obiektu budowlanego, statków morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznych, uzyskiwanie odstępstw od przepisów warunków technicznych oraz bezpieczeństwa i higieny

pracy), w szczególności obiektów i urządzeń objętych nadzorem bieżącym przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

- Zapewnienie udziału pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w szkoleniach i spotkaniach oraz prowadzenie szkoleń wewnętrznych dla pracowników w zakresie ww. zagadnień.

W zakresie komunikacji społecznej i promocji zdrowia

- Realizowanie programów edukacyjnych i kampanii społecznych w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
- Realizowanie programów rządowych i strategii ogólnokrajowych w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
- Nawiązywanie współpracy w zakresie realizacji zadań, ze szczególnym uwzględnieniem władz lokalnych, organów rządowych oraz organizacji pozarządowych, realizujących zadania w zakresie ochrony zdrowia.
- Opracowywanie materiałów wydawniczych i pomocy dydaktycznych, związanych z działaniami programowymi i kampaniami społecznymi.
- Realizowanie zadań wynikających z przepisów o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
- Diagnozowanie potrzeb w zakresie realizacji badań dot. postaw i zachowań zdrowotnych społeczności.
- Tworzenie pozytywnego wizerunku Państwowej Inspekcji Sanitarnej w środkach masowego przekazu, w tym w mediach społecznościowych.
- Zarządzanie treścią serwisów internetowych Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
- Realizowanie ustawowych zadań w zakresie udostępniania informacji publicznej.
- Współtworzenie oraz realizowanie strategii komunikacji zewnętrznej dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
- Informowanie społeczeństwa o najważniejszych uwarunkowaniach stanu zdrowia, zagrożeniach, zasadach i metodach zapobiegania oraz efektach przedsięwzięć prowadzonych przez jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 października 2014 r. w sprawie systemów wymiany informacji w zakresie dotyczącym zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 226) wykaz systemów wymiany informacji w PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim obejmuje następujące systemy:

- System Nadzoru Epidemiologicznego nad Chorobami Zakaźnymi;
- Krajowy System Wczesnego Ostrzegania i Reagowania dla Chorób Zakaźnych;
- System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPI);
- System Monitoringu Jakości Wody Przeznaczonej do Spożycia przez Ludzi;
- System Monitoringu Jakości Wody w Kąpieliskach;
- System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) w Polsce;
- Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS);
- System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych (SMIOD).

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim obejmuje swoim nadzorem powiat ostrowiecki liczący 107 711 mieszkańców (stan na 31.12. 2021 r.) tj.:

- 3 miasta: Ostrowiec Św., Ćmielów, Kunów;

- 1 gminę miejską: Ostrowiec Św.;
- 2 gminy wiejsko-miejskie: Ćmielów, Kunów;
- 3 gminy wiejskie: Bałtów, Bodzechów, Waśniów.

Skala realnych i potencjalnych zagrożeń decydowała o tym, jakie czynniki środowiskowe były przedmiotem systematycznego nadzoru i wynikających z nich działań kontrolnych i represyjnych.

W 2021 r. przeprowadzono 18764 kontroli oraz wizytacji, wydano 247 decyzji merytorycznych i 139 decyzji płatniczych, 40 postanowień, 9 tytułów wykonawczych, nałożono 81 mandatów karnych na kwotę 7840 zł oraz zajęto 113 stanowisk w zakresie zadań nadzoru zapobiegawczego.

W ramach urzędowej kontroli żywności, monitoringu jakości wody do spożycia, wody z kąpielisk i basenów, nadzoru nad środkami zastępczymi pobrano do badań 359 prób, w tym 148 prób wody, 211 prób żywności.

Przeprowadzono 63 badania dotyczące higienicznej oceny tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych, dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów zgodnie z wymogami ergonomii oraz wykonano 177 oznaczeń fizycznych.

W dalszym ciągu doskonalono system zarządzania w działalności kontrolnej w oparciu o normę PN-EN ISO/IEC 17020 gwarantując uzyskiwanie wiarygodnych wyników kontroli, jak również skuteczną realizację zaplanowanych celów w obszarze ochrony zdrowia ludzkiego.

Prezentowane dane statystyczne pochodzą z tablic wynikowych sprawozdań statystycznych za rok 2021 realizowanych przez PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach badań statystycznych statystyki publicznej i stanowią porównawczą analizę występowania chorób zakaźnych, zawodowych, wyników badań i kontroli nadzorowanych obiektów wraz z ich oceną w ramach szacowania ryzyka zdrowotnego.

W związku z utrzymującą się epidemią COVID-19, priorytetem dla Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim było monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej powiatu ostrowieckiego oraz podejmowanie działań wynikających z potrzeb bieżącej sytuacji epidemiologicznej.

Zadania z zakresu zdrowia publicznego realizowane w szerokim spektrum, w każdym aspekcie życia, pracy, nauki i wypoczynku człowieka, w okresie zwiększonego wzrostu zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 na terenie powiatu ostrowieckiego były ograniczane na rzecz działalności przeciwepidemicznej skoncentrowanej w głównej mierze na zapobieganiu i ograniczeniu szerzenia się transmisji wirusa.

Zakres planowych działań kontrolnych w obiektach znajdujących się pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej był zmniejszany w celu skierowania wszystkich sił i zasobów kadrowych na działania związane z zabezpieczeniem epidemiologicznym oraz edukacją z zakresu zapobiegania chorobom, w tym dotyczącą szczepień przeciw COVID-19.

Jednocześnie w okresie zwiększonego zachorowania na COVID-19 wzrastała liczba przeprowadzonych przez pracowników PSEE w Ostrowcu Świętokrzyskim kontroli oraz wizytacji pod kątem spełnienia wymagań zabezpieczenia w zakresie COVID 19 i przestrzegania przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2021 r., poz. 861 z późn. zm.).

Realizowano działania kontrolne ukierunkowane na zakłady wysokiego ryzyka, interwencje, działania w systemie RASFF oraz kontrole na wiosek inwestora i wynikające z prowadzonych postępowań administracyjnych.

Większa liczba kompleksowych kontroli sanitarnych i związanych z nimi ocen stanu sanitarnego poszczególnych grup obiektów oraz realizacja planów próbek wody, środków spożywczych, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, produktów kosmetycznych w zakresie badań fizykochemicznych

na wyższym poziomie w stosunku do 2020 r. sprawiły, że dane statystyczne zawarte w raporcie, stanowiące porównawczą analizę występowania chorób zakaźnych, wyników badań i kontroli w zakresie m.in.: warunków zdrowotnych żywności i żywienia, jakości wody do spożycia, higieny pracy, warunków nauczania i wychowania, odnoszą się do większej liczby obiektów w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Epidemia koronawirusa wymogła na pracownikach Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej opanowanie kolejnych kompetencji, także w zakresie obsługi nowych funkcjonalności w teleinformatycznych systemach oraz ciągłą aktualizację wiedzy w zakresie obowiązujących przepisów prawnych dotyczących epidemii COVID-19.

Wszelkie informacje dotyczące działań prowadzonych w 2021 r. przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. celem zachowania lub przywrócenia bezpieczeństwa zdrowotnego lokalnego społeczeństwa zawarto w kolejnych rozdziałach publikacji

1. DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKЦИИ SANITARNEJ W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA ZAKAŻENIOM ORAZ ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ KORONAWIRUSA SARS-COV-2.

W roku 2021 nadal najważniejszym tematem w ochronie zdrowia była epidemia COVID-19 czyli ostrej choroby zakaźnej układu oddechowego wywołanej zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Dzięki cyfryzacji i standaryzacji wielu procesów, praca Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej dotyczącej zakażeń SARS-CoV-2 została usprawniona.

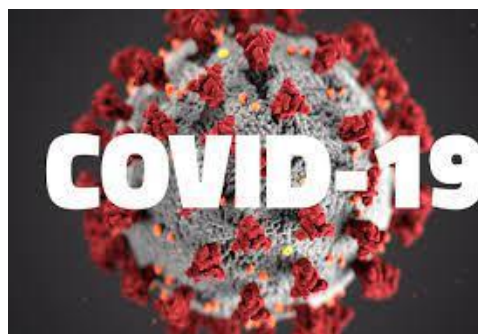
1.1. Charakterystyka działań prowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19

W 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim kontynuował działalność ukierunkowaną na inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności na rzecz zdrowia mieszkańców powiatu ostrowieckiego w dobie epidemii COVID-19.

Działania podejmowane przez Pracowników Inspekcji Sanitarnej miały umocowanie prawne w przepisach określających zasady i tryb zapobiegania oraz zwalczania zakażeń wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej u ludzi, wywołanej tym wirusem.

W powyższym zakresie zastosowanie miały przepisy:

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2021 r. poz. 861 z późn. zm.);
- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie chorób zakaźnych powodujących powstanie obowiązku hospitalizacji, izolacji lub izolacji w warunkach domowych oraz obowiązku kwarantanny lub nadzoru epidemiologicznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 351 z późn. zm.)

- ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.)

Przez cały 2021 r. pracownicy wszystkich sekcji oprócz realizacji obowiązków i zadań ustawowych uczestniczyli w działaniach dotyczących zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa prowadzonych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Do zakresu stałych czynności wykonywanych przez pracowników Inspekcji Sanitarnej należało prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych, przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych, opracowywanie formularzy zgłoszeń.

W dobie epidemii stosowano wszelkie narzędzia wspierające walkę z zakażeniami SARS-CoV-2 w zakresie powierzonym przez GIS, tj. korzystano z aplikacji mobilnych, stron internetowych, systemów serwerowych i telekomunikacyjnych, a także innego oprogramowania służącego digitalizacji procesów realizowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Istotne informacje na temat koronawirusa były także na bieżąco aktualizowane i zamieszczane na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim: <https://www.gov.pl/web/psse-ostrowiec-swietokrzyski> oraz przekazywane lokalnym mediom.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim na bieżąco monitorował sytuację epidemiologiczną w rejonie, prowadząc czynności o charakterze prewencyjnym i podejmując działania mające na celu przerwanie lokalnych transmisji wirusa.

Pracownicy PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadzili dochodzenia epidemiologiczne, odpowiadali na liczne zapytania pacjentów.

Przez całą dobę 7 dni w tygodniu dla interesantów dostępny był alarmowy numer telefonu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim.

1.2. Działania informacyjne/promocyjne i współpraca z podmiotami/urzędami

W dobie epidemii COVID-19 Inspekcja Sanitarna ściśle współpracowała z instytucjami publicznymi, podmiotami, przedsiębiorcami wykonującymi prace na rzecz obywateli celem ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2.

1.2.1. Współpraca z podmiotami leczniczymi

Przez cały okres epidemii COVID-19 prowadzono ścisłą współpracę z pracownikami podmiotów leczniczych w zakresie ustalania numerów telefonów kontaktowych do pacjentów z potwierdzonym zakażeniem w kierunku SARS-CoV-2 lub osób przez nie upoważnionych do kontaktu celem sprawowania nadzoru epidemiologicznego, w tym prowadzenia dochodzeń epidemiologicznych i monitorowania sytuacji wynikającej z zagrożenia zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 na terenie powiatu ostrowieckiego.

Przy problemach technicznych zgłaszanych przez podmioty lecznicze, pracownicy PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim, na prośbę lekarzy POZ zgłaszali na stosownym druku do WSSE w Kielcach konieczność dostania karetki wymazowej do pacjentów niesamodzielnych.

Odnosząc się do realizacji działań wynikających z Narodowego Programu Szczepień mających na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa i zapanowanie nad pandemią COVID-19, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim wystosował do podmiotów leczniczych na nadzorowanym terenie pisma przypominając o ustawowych obowiązkach spoczywających na kierownikach ww. podmiotów w zakresie działań przeciwepidemicznych i konieczności zapewnienia właściwej organizacji punktów szczepień.

Do Zespołu Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Św., ul Szymanowskiego 11, 27-400 Ostrowiec Św. oraz G.V.M. CARINT Sp. z o.o. Centrum Kardiologii Inwazyjnej Elektroterapii i Angiologii w Ostrowcu Św., ul. Szymanowskiego 13, 27-400 Ostrowiec Św. wystosowano pisma informujące o sposobie zgłaszania kwarantanny z powodu narażenia na zakażenie wirusem SARS-CoV-2 za pośrednictwem formularza w wersji elektronicznej (zgłoszenie w imieniu instytucji/zakładu, w którym wykryto zakażenie koronawirusem).

1.2.2. Współpraca z organami prowadzącymi/dyrektorami szkół i placówek

W związku z sytuacją epidemiologiczną dotyczącą zakażeń SARS-CoV-2 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim na szeroką skalę prowadził działania w zakresie współpracy z dyrektorami szkół i placówek. Realizowane działania dotyczyły:

- koordynowania wymazów nauczycieli, wychowawców i pracowników obsługi placówek oświatowych;
- przekazywania aktualnych wytycznych dla placówek oświatowych;
- organizowania spotkań z dyrektorami placówek oświatowych celem organizacji nowego roku szkolnego;
- zapewnienia ścieżki szybkiego kontaktu w sprawach COVID-19 dla placówek oświatowo – wychowawczych;
- koordynowania obsługi systemu SEPIS dla zgłoszeń typu Instytucja;
- opiniowania przejścia na hybrydowy/ zdalny tryb nauczania;
- uczestnictwa w spotkaniu z przedstawicielami Powiatu, ZOZ Ostrowiec oraz dyrektorami szkół, dla których organem prowadzącym jest Powiat Ostrowiecki dot. rozpoczęcia nowego roku szkolnego oraz organizacji szczepień przeciw COVID-19 uczniów szkół na terenie powiatu ostrowieckiego.

Dodatkowym zakresem przeprowadzonych kontroli placówek oświatowych była ocena metod zapobiegających zakażeniom, procedur/zasad postępowania w przypadku stwierdzenia choroby zakaźnej w placówce oraz przestrzegania Rozporządzenia z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2021 r., poz. 861 z późn. zm.).

W trakcie kontroli poddawano ocenie dokumentację oraz wdrożenie wytycznych w placówce.

W procedurach ujęto nowe zasady obejmujące m.in.:

- uruchomienie kilku wejść do placówki;
- rozdział czasowy: przyjscia i wyjścia do/ze szkoły, wydawania obiadów, przerw;
- ograniczenie wejścia osób postronnych na teren szkoły;
- rozdział klas (blok dzieci młodszych i starszych);
- dedykowanie klas do 1 sali;
- obowiązek zakrywanie ust i nosa w trakcie przerw międzylekcyjnych przez osoby przebywające na terenie szkoły;
- pomiar temperatury ciała uczniów i personelu;
- stworzenie tzw. „izolatoriów”;
- zapewnienie zapasów środków dezynfekcyjnych oraz ochrony osobistej.

Każdorazowo po wystąpieniu przypadku zachorowania w szkołach i placówkach oświatowych szczegółowo analizowano stopień narażenia osób z kontaktu w placówce z osobą z potwierdzonym dodatnim wynikiem SARS-CoV-2 oraz podejmowano działania przeciwepidemiczne.

Przeprowadzone kontrole potwierdziły, iż w placówkach oświatowych nadzorowanych przez PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim dyrektorzy oraz organy prowadzące przeprowadzili liczne prace

i działania celem zapewnienia bezpiecznych warunków pobytu, a dyrektorzy aktualizowali opracowane i wdrożone w placówkach procedury zgodnie z nowymi wytycznymi.

Wypracowana ścieżka szybkiego kontaktu z dyrektorami placówek oświatowych na terenie powiatu ostrowieckiego oraz organami prowadzącymi pozwoliła na szybkie reagowanie w sprawach COVID-19 w placówkach, prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych oraz sprawną zmianę trybu nauczania, zapewniając tym samym bezpieczne warunki pobytu i ciągłość pracy.

1.2.3. Współpraca z jednostkami samorządowymi, firmami lokalnymi oraz obiektami użyteczności publicznej

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w związku z koniecznością zapobiegania rozprzestrzeniania się koronawirusa wzorem zeszłorocznych przedsięwzięć kontynuował współpracę m.in. z jednostkami samorządowymi, firmami lokalnymi oraz obiektami użyteczności publicznej.

W ramach prowadzonych działań informacyjnych skierowanych do społeczeństwa celem ograniczenia ryzyka związanego z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 wśród mieszkańców powiatu ostrowieckiego we współpracy z władzami samorządowymi opracowywano i publikowano kolejne Apele PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim skierowane do mieszkańców powiatu ostrowieckiego, przypominające o obowiązku zakrywania ust i nosa w obiektach użyteczności publicznej i konieczności zachowania bezpiecznego dystansu społecznego a także przestrzegania zasad higieny i dezynfekcji rąk, szczepień przeciw COVID-19, wskazując ważne telefony i adresy w sprawach związanych z COVID-19, mapy punktów szczepień na terenie miasta Ostrowca Św.

Plakaty zostały rozwieszone na podświetlanych wiatach przystankowych na terenie miasta Ostrowca Św., banerach, billboardach i słupach informacyjnych.

Podczas spotkania z przedstawicielami Gminy Ostrowiec, jednostek podległych oraz punktu szczepień nawiązano współpracę celem uzgodnienia działań oraz harmonogramu tych działań w ramach kampanii #SzczepimySię.

Do urzędów jednostek samorządu terytorialnego przesłano stosowne informacje dotyczące możliwości organizacji szczepień przeciwko COVID-19 na otwartej przestrzeni w okresie letnim, podczas imprez, festynów, jarmarków, wydarzeń kulturalnych i okolicznościowych, które pozwalają na bezpieczną realizację szczepień.

Z pracodawcami prowadzono współpracę w zakresie weryfikacji terminów odbywania obowiązkowej kwarantanny lub izolacji w warunkach domowych przez zatrudniony przez nich personel i wydawano w tym zakresie stosowne zaświadczenia.

W trakcie bieżących kontroli obiektów znajdujących się w nadzorze PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim pracownicy PSSE przekazywali właścicielom/dyrektorom/osobom upoważnionym materiały informacyjne dotyczące zapobiegania rozprzestrzeniania się koronawirusa - „Apel dla mieszkańców powiatu ostrowieckiego DDM”.

Materiały informacyjne dot. kampanii #SzczepimySię przekazano do obiektów handlowych, usługowych, budynków użyteczności publicznej na terenie powiatu ostrowieckiego, w tym także do Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, Schroniska św. Brata Alberta w Skoszynie, noclegowni dla bezdomnych mężczyzn, Muzeum Archeologicznego i Rezerwatu „Krzemionki”, Osiedlowego Domu Społecznego „MALWA”, świetlicy osiedlowej „PUŁANECZKA”, spółdzielni mieszkaniowych, klubu SENIOR+ i parafii.

Realizowane działania dotyczyły również przekazania informacji na temat:

- bezpieczeństwa pracowników oczyszczalni ścieków w wyniku kontaktu z nieoczyszczonymi ściekami podczas wykonywania obowiązków służbowych w związku z trwającą epidemią COVID-19;
- rekomendacji zaleceń oraz podejmowanych działań dla domów pomocy społecznej, celem wykorzystania w pracy bieżącej;
- warunków bezpiecznego korzystania z placów zabaw celem zminimalizowania ryzyka zakażenia wirusem SARS-CoV-2 - pisma skierowano do spółdzielni mieszkaniowych i gmin.

Do parafii na terenie powiatu ostrowieckiego przesyłano pisma w zakresie zaleceń i wytycznych odnoszących się do praktyk i obrzędów liturgicznych oraz możliwości prowadzenia działalności w ramach obowiązujących przepisów prawa, w tym organizowania procesji Bożego Ciała, VII Biegu Papieskiego, roznoszenia opłatków przed Świątami Bożego Narodzenia.

W związku z trwającą epidemią wirusa SARS-CoV-2, pracodawcy usprawniali wdrożone rozwiązania mające na celu zarówno utrzymanie ciągłości pracy w zakładzie, jak i zapewnienie właściwej ochrony zdrowia pracowników. W miarę możliwości organizowano pracę zdalną lub modyfikację zadań i projektów w celu zwiększenia odległości między pracownikami korzystającymi w tym samym czasie ze wspólnych obszarów. W większym zakresie wprowadzano system zmianowy i rotacyjny. Weryfikowano zakładowe plany higieny dotyczące dezynfekcji, dobre praktyki higieniczne oraz procedury HACCP w celu wychwycenia ewentualnych luk lub możliwych dróg zanieczyszczeń. Stosowano procedury postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia wirusem SARS-CoV-2 u pracownika/kontrahenta/klienta.

Na terenie zakładów pracy, obiektów użyteczności publicznej powszechna była obecność plakatów nt. skutecznego mycia i dezynfekcji rąk, obowiązujących na terenie zakładu. Do niezbędnego minimum ograniczono spotkania i narady wewnętrzne przechodząc na techniki porozumiewania się na odległość.

Wprowadzono różne godziny przerw, zmniejszono liczby pracowników korzystających ze wspólnych obszarów w danym czasie (np. myjnie, stołówki, pomieszczenia socjalne). Ustalono możliwie małe, stałe zespoły osób, co pozwoliło dodatkowo zredukować wewnątrzzakładowe kontakty pomiędzy pracownikami i gwarantowało ciągłość produkcji.

1.2.4. Współpraca z mediami

Przez cały okres epidemii COVID-19 w 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim współpracował z mediami odpowiadając na kierowane zapytania, przekazując redakcjom informacje nt. sytuacji epidemiologicznej w zakresie COVID-19 w powiecie ostrowieckim.

Dzięki mediom najważniejsze informacje w zakresie COVID-19, w tym dotyczące kampanii #SzczepimySię docierały do dedykowanych grup odbiorców.

1.2.5. Współpraca z MOPS/GOPS

W trakcie przeprowadzanych wywiadów epidemiologicznych z osobami objętymi izolacją domową oraz poddanyymi obowiązkowej kwarantannie pracownicy PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim pozyskiwali informacje nt. ewentualnej potrzeby pomocy ze strony ośrodków pomocy społecznej w związku z ograniczoną możliwością przemieszczania się.

Przez cały okres epidemii sporządzano dzienne wykazy osób zgłaszających potrzebę uzyskania wsparcia ze strony ośrodków pomocy społecznej i przesyłano je do ośrodków właściwych ze względu na miejsce odbywania kwarantanny/izolacji poszczególnych osób.

Charakter wsparcia był ustalany indywidualnie w drodze kontaktu pracowników MOPS/GOPS z osobami wykazanymi na listach.

1.2.6. Współpraca z Komendą Powiatową Policji

W działaniach podejmowanych celem ograniczenia rozprzestrzeniania się koronawirusa Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. prowadził ścisłą współpracę z Komendą Powiatową Policji w Ostrowcu Św.

Na przesłane z KPP w Ostrowcu Św. wnioski o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych przesyłano informacje nt. osób objętych kwarantanną zgodnie z zakresem wskazanym przez wnioskodawcę w pismach (łącznie 83 pisma).

W oparciu o przesłane z Komendy Powiatowej Policji/Komisariatów Policji notatki urzędowe dot. naruszeń nakazów, zakazów lub ograniczeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 sporządzone przez funkcjonariuszy policji, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim czynił ustalenia naruszenia ww. obowiązku wszczynając postępowania administracyjne, skutkujące wydaniem decyzji nakładających administracyjną karę pieniężną za naruszenie obowiązujących obostrzeń bądź decyzji o odstąpieniu od nałożenia administracyjnych kar pieniężnych.

W przypadku braku bądź zamieszczenia błędnych numerów telefonów we wpisach wprowadzonych do systemu EWP i SEPIS dotyczących osób zakażonych wirusem SARS-CoV-2 lub osób z kontaktu, funkcjonariusze KPP podjeżdżając pod wskazany adres ustalali i przekazywali pracownikom PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim właściwe dane kontaktowe do wskazanych osób pomagając tym samym w nawiązaniu z nimi kontaktu.

1.2.7. Współpraca z laboratoriami

W ramach kierowanych do PSSE wniosków z prośbą o skierowanie na wymaz osób oczekujących na przyjęcie do placówek opieki długoterminowej na bieżąco zlecano badania diagnostyczne przygotowując i przysyłając do WSSE w Kielcach tabele z wykazami osób wskazanych do pobierania prób w kierunku SARS-CoV-2 przez zespół RM.

Do jednego z laboratorium zlokalizowanego na terenie powiatu ostrowieckiego przesłano pismo przypominające o konieczności stosowania się do przepisów prawnych dotyczących obowiązku wprowadzania do systemu teleinformatycznego informacji o wynikach wykonywanych testów diagnostycznych w kierunku SARS-CoV-2.

Do laboratorium z terenu województwa małopolskiego skierowano pismo w sprawie skorygowania niespójności informacji dotyczących wyniku badania laboratoryjnego w kierunku

zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 zamieszczonych w teleinformatycznym systemie EWP oraz widniejących w sprawozdaniu z badań laboratoryjnych.

1.3. Kampania #SzczepimySię

21 grudnia 2020 r. Komisja Europejska zatwierdziła pozwolenie na dopuszczenie do obrotu pierwszej w całej Unii Europejskiej szczepionki przeciw COVID-19 o nazwie Comirnaty wyprodukowanej przez firmy Pfizer i BioNTech.

Pozytywną opinię naukową na temat jakości, bezpieczeństwa i skuteczności szczepionki przedstawił Komitet ds. Produktów Leczniczych Stosowanych u Ludzi (CHMP) w Europejskiej Agencji Leków. Następnie pozytywną decyzję warunkowego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu szczepionki COMIRNATY wydała Komisja Europejska.

W związku z dopuszczeniem do użytku pierwszej szczepionki przeciw COVID-19 pod koniec 2020 r. Polska weszła w nową fazę walki z koronawirusem – fazę mającą na celu osiągnięcie odporności populacyjnej.

Pierwsze szczepienia w Polsce odbyły się 27 grudnia 2020 r. Tego samego dnia szczepienia zaczęły się również w większości państw UE. Proces rejestracji powszechnych szczepień Polaków przeciwko COVID-19 rozpoczął się 15 stycznia 2021 roku.

Akcji szczepień od początku towarzyszyła rządowa kampania zachęcająca do szczepień przeciw COVID-19 prowadzona pod hasłem: #SzczepimySię.

W 2021 r. Państwowa Inspekcja Sanitarna brała czynny udział w akcji zachęcającej mieszkańców powiatu ostrowieckiego do szczepień przeciw COVID-19 propagując informacje o kampanii za pomocą Internetu, środków masowego przekazu oraz poprzez rozkolportowanie plakatów promocyjnych.

W związku z trwającym stanem epidemii i utrzymującą się wysoką liczbą osób zakażonych wirusem SARS-CoV-2 w Polsce w ramach kampanii #SzczepimySię Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. prowadził działania kampanijne poprzez:

- opracowanie harmonogramu działań #SzczepimySię w PSSE Ostrowiec Świętokrzyski;
- przesyłanie na bieżąco materiałów informacyjnych dotyczących kampanii #SzczepimySię do poszczególnych grup nadzorowanych obiektów: spotów reklamowych, radiowych, animacji informacyjnych;
- tworzenie własnych grafik, plakatów, Apeli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego;
- wręczanie materiałów plakatów/apeli (Apel #DDM oraz Apel #SzczepimySię z własną grafiką, zawierający oficjalne logo kampanii #SzczepimySię) w trakcie bieżących kontroli obiektów nadzorowanych przez PPIS oraz kontroli obiektów w zakresie przestrzegania przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii prowadzonych przez wszystkich pracowników PSSE Ostrowiec Świętokrzyski;
- prowadzenie kampanii na portalu społecznościowym Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz stronie internetowej poprzez regularne zamieszczanie aktualnych informacji na temat szczepień przeciw COVID-19.

W mediach społecznościowych Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim zamieszczano własne materiały informacyjne oraz udostępniano i promowano rzetelne informacje o szczepieniach, zachęcając mieszkańców powiatu ostrowieckiego do skorzystania ze szczepionki przeciw COVID-19 w oparciu o wiarygodne źródła takie jak Kancelaria Premiera i Rady Ministrów, Główny Inspektorat Sanitarny, Ministerstwo Zdrowia.

Zgodnie z opracowanym harmonogramem wydarzeń pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia wraz z pracownikami Sekcji Nadzoru

Przeciwepidemicznego uczestniczyli w 8 akcjach plenerowych punktów szczepień i kampanii #SzczepimySię organizując własne stoisko informacyjno-edukacyjne.

Na terenie powiatu ostrowieckiego widoczne były plakaty, billboardy oraz materiały informacyjne na temat szczepień przeciw COVID-19.

Zamieszczane posty oraz inne działania dotyczące kampanii #SzczepimySię były na bieżąco raportowane do GIS w systemie cotygodniowym.

W 2021 r. w tabeli #SzczepimySię zaraportowano 434 działania, w tym dotyczące:

- zamieszczania postów na profilu społecznościowym Facebook PSSE Ostrowiec Świętokrzyski, z wykorzystaniem własnych grafik i animacji oraz korzystając z oficjalnych źródeł,
- zamieszczania informacji na stronie internetowej PSSE Ostrowiec Świętokrzyski,
- wysyłania pism wraz z załącznikami;
- wręczania plakatów i materiałów informacyjnych w trakcie kontroli.

W związku z uruchomieniem punktów szczepień przeciw COVID-19 w podmiotach leczniczych zlokalizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego pracownicy PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim przeprowadzili 18 kontroli/wizytacji pod kątem zgodności z wytycznymi dot. organizacji punktów szczepień przeciwko COVID-19.

1.4. Charakterystyka większych ognisk epidemiologicznych i dochodzeń epidemiologicznych prowadzonych na przestrzeni poszczególnych kwartałów 2021 r.

Na znaczny wynik zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim wpływały przede wszystkim małe rozproszone ogniska domowe lub wręcz pojedyncze przypadki zakażeń występujące m.in. na terenach zakładów pracy, instytucji, które nie musiały być powiązane ze sobą epidemiologicznie i mogło występować kilka jednocześnie źródeł zakażenia (np. chorzy współdomownicy). Największe ogniska epidemiczne związane z zachorowaniem na COVID-19 na terenie powiatu ostrowieckiego w 2021 r. wystąpiły w Zespole Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Św. i placówkach oświatowych.

1.4.1. Sytuacja epidemiologiczna w Zespole Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Św., ul. Szymanowskiego 11, 27-400 Ostrowiec Św.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2021 r. powziął informacje o wystąpieniu w szpitalu powiatowym 9 większych ognisk epidemicznych związanych z zakażeniem SARS-CoV-2 wśród pacjentów i personelu lecznicy.

Do PSSE w Ostrowcu Św. wpłynęły z ZOZ w Ostrowcu Św. raporty zgłoszenia ognisk epidemicznych w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym, w oddziale Neurologii, Rehabilitacji, Chirurgii Ogólnej, w oddziale Wewnętrznym I, Wewnętrznym II, w Stacji Dializ oraz w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym.

Łącznie w ogniskach epidemicznych zachorowanie na COVID-19 potwierdzono u 100 osób. Nadzorem epidemiologicznym objęto 37 osób, 44 osoby poddano

kwarantannie z uwagi na kontakt z osobą z potwierdzonym zakażeniem koronawirusem SARS-CoV-2 bądź współzamieszkiwanie z osobą z potwierdzonym zachorowaniem na COVID-19.

Sytuacja epidemiologiczna w Zespole Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Św. wynikająca z epidemii COVID-19 w 2021 r. była bardzo trudna. Powyższe wynikało ze znacznej liczby hospitalizowanych chorych z pozytywnym wynikiem badania w kierunku SARS-CoV-2 i podejrzanych o zachorowanie na COVID-19.

W związku z epidemią COVID-19 w szpitalu podjęto szereg działań w celu usprawnienia organizacji izolacji. Do leczenia chorych zakażonych SARS-CoV-2 wymagających leczenia w oddziale internistycznym utworzono pododdziały covidowe na Oddziale Wewnętrznym II, OAIIT (w oddzielnych pomieszczeniach dawnego SOR) oraz na Oddziale Pulmonologii.

Rozwiązaniem stosowanym w celu ograniczania ryzyka przenoszenia się zakażeń drogą oddechową były oczyszczacze powietrza w pojedynczych salach, kurtyny foliowe, toalety przenośne oraz stosowanie środków ochrony osobistej. Wpływ na sytuację epidemiologiczną w ostrowieckim szpitalu miało także identyfikowanie skąpo lub bezobjawowych zakażeń SARS-CoV-2 u pacjentów zaszczepionych oraz zachorowania wśród personelu.

1.4.2. Sytuacja epidemiologiczna w zakładach pracy/institucjach

Największe ognisko epidemiczne związane z zakażeniem SARS-CoV-2, które potwierdzono w zakładzie pracy na terenie powiatu ostrowieckiego w 2021 r. objęło 15 pracowników. Kwarantannie z uwagi na kontakt z osobą z potwierdzonym zachorowaniem na COVID-19 poddano 31 osób.

1.4.3. Sytuacja epidemiologiczna w szkołach i placówkach oświatowych

Każdorazowo po wystąpieniu przypadku zachorowania w szkołach i placówkach oświatowych szczegółowo analizowano stopień narażenia osób z kontaktu w placówce z osobą z potwierdzonym dodatnim wynikiem SARS-CoV-2 oraz podejmowano działania przeciwepidemiczne. W związku z potwierdzonymi dodatnimi wynikami badań w kierunku wirusa SARS-CoV-2 wśród uczniów i nauczycieli placówek oświatowych na nadzorowanym terenie, PPIS podejmował działania

przeciwepidemiczne nakazując poddanie się obowiązkowej kwarantannie w miejscu zamieszkania osobom wskazanym przez dyrektorów placówek jako osoby mające styczność ze źródłem zakażenia.

Najwięcej ognisk epidemicznych związanych z transmisją koronawirusa w szkołach i placówkach oświatowych odnotowano w II i IV kwartale 2021 r. Najliczniejsze pod względem liczby zakażeń wystąpiły w IV kwartale roku sprawozdawczego. Zakażenia wystąpiły we wszystkich typach obiektów – placówkach wychowania przedszkolnego, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

Jedno z największych ognisk odnotowanych w IV kwartale 2021 r. dotyczyło szkoły podstawowej w Ostrowcu Św. Ogółem w placówce potwierdzono 7 przypadków zakażenia koronawirusem, kwarantanną „z kontaktu” objęto 36 osób.

Podobna skala zachorowań wystąpiła w szkole ponadpodstawowej z terenu miasta. Ognisko epidemiczne również objęło 7 osób. Kwarantanną z uwagi na kontakt z osobami z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2 objęto 32 osoby.

5 osób zakażonych SARS-CoV-2 oraz 203 osoby objęte kwarantanną „z kontaktu” wykazano w ognisku epidemicznym, które wystąpiło w jednym z zespołów szkół w Ostrowcu Św.

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim na wniosek dyrektora placówki wydawał opinie dotyczące przejścia na nauczanie hybrydowe bądź zdalne uwzględniając sytuację epidemiczną na terenie powiatu ostrowieckiego, specyfikę obiektu oraz prośby dyrektorów placówek oświatowych dotyczące m.in. potwierdzenia zakażeń na terenie placówki ucznia lub nauczyciela, absencję pracowników z powodów zdrowotnych bądź przebywania na kwarantannie/izolacji.

1.5. Działalność kontrolno-represyjna Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim

1.5.1. Decyzje administracyjne wydane przez PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim

W 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał:

- 4 decyzje nakładające administracyjną karę pieniężną za naruszenie obowiązku kwarantanny na łączną kwotę 20000,00 zł; Ustalenia naruszenia ww. obowiązku organ administracji każdorazowo czynił w oparciu o przesłane przez Komendę Powiatową Policji w Ostrowcu Św. notatki urzędowe dot. naruszeń nakazów, zakazów lub ograniczeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 sporządzone przez funkcjonariuszy Wydziału Prewencji KPP Ostrowiec Św.;
- 12 decyzji o odstąpieniu od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej (za niezastosowanie się do nakazu zakrywania ust i nosa, za niezastosowanie się do nakazu poddania się obowiązkowej kwarantannie, za naruszenie obowiązku poddania się kwarantannie);
- 1 decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za niezastosowanie się do obowiązku zakrywania ust i nosa.

1.5.2. Przeprowadzone kontrole/wizytacje w ramach monitoringu - spełnienia wymagań zabezpieczenia w zakresie COVID 19 i przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych

W związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju spowodowaną wirusem SARS-CoV-2 przeprowadzono kontrole sanitarne w siedzibach jednostek kontrolowanych, tj.: w obiektach handlowych i usługowych, gastronomicznych, hotelach, sklepach mało – i wielkopowierzchniowych, obiektach prowadzących działalność związaną z poprawą kondycji fizycznej (w obiektach sportowych i rekreacyjnych), w bawialniach, na stokach narciarskich, na stacjach paliw, w żłobkach, przedszkolach, szkołach, obiektach kultu religijnego, na targowisku miejskim, w salonach fryzjerskich i kosmetycznych, w aptekach oraz placówkach pocztowych.

Pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim nie zabrakło również na kontrolach podmiotów związanych z organizacją wydarzeń okazjonalnych, typu foodtruck.

Podczas kontroli pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim odnosząc się do obowiązujących przepisów prawnych, uwzględniając aspekt przeciwepidemiczny w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 poddawali ocenie realizację wymogów dotyczących m.in. zapewnienia dostępności środków do dezynfekcji w obiektach, zasłaniania ust i nosa przez pracowników obsługi, przestrzegania limitów osób.

Łącznie w 2021 r. przeprowadzono 5443 kontroli oraz wizytacji w ramach monitoringu spełnienia wymagań zabezpieczenia w zakresie COVID-19 i przestrzegania przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2021 r., poz. 861 z późn. zm.). Za nieprzestrzeganie obostrzeń wynikających z przepisów wyżej cytowanego aktu prawnego na osoby dopuszczające się wykroczenia nałożono 46 mandatów karnych na łączną kwotę 940,00 zł.

Ogółem w 2021 r. do PSSE w Ostrowcu Św. wpłynęło 10 interwencji wniesionych przez obywateli w sprawach związanych z COVID-19. W treści zgłoszeń petenci wnosili uwagi dotyczące sposobu organizacji usług związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych przez podmioty lecznicze w czasie epidemii oraz wykonywania badań diagnostycznych w kierunku SARS-CoV-2 przez podmioty.

Zgłaszano także przypadki prawdopodobnego naruszenia zasad kwarantanny przez osoby przekraczające granice państwowe lub mające kontakt z osobą z potwierdzonym zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Informowano o przypuszczalnym prowadzeniu działalności objętej zakazem w ramach obostrzeń covidowych.

W związku z otrzymanymi zgłoszeniami PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził czynności wyjaśniające przeprowadzając kontrole sanitarne, wysyłając pisma do właściwych podmiotów z prośbą o zajęcie stanowiska i złożenie wyjaśnień w przedmiotowych sprawach, udzielając osobom wnoszącym interwencje informacje zwrotne. Jedną skargę przekazano do organu właściwego do rozpoznania wniosku.

1.6. Zestawienia statystyczne dotyczące sytuacji epidemiologicznej zakażeń SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim

1.6.1. Raport zakażeń koronawirusem

Łącznie w roku sprawozdawczym zachorowało 6106 osób, spośród których 913 w przebiegu choroby było hospitalizowanych, co stanowi 14,95% wszystkich chorych. Hospitalizowani byli pacjenci objawowi i/lub obciążeni chorobami współistniejącymi, u których istniało ryzyko ciężkiego przebiegu choroby. U większości osób zakażonych wystąpiły objawy choroby o łagodnym lub umiarkowanym nasileniu. Osoby te wyzdrowiały bez konieczności hospitalizacji.

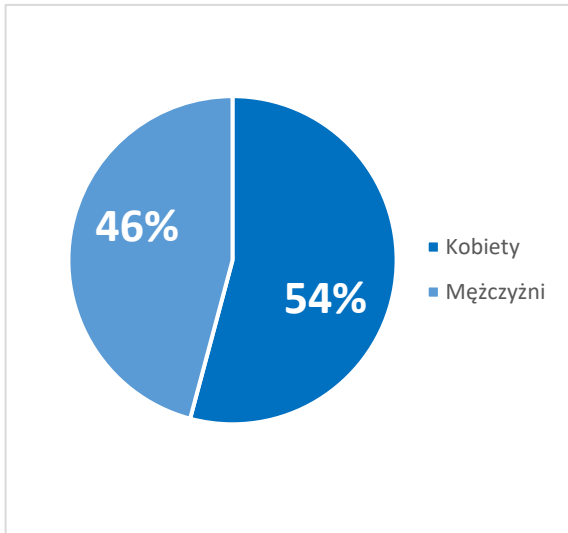
Tabela 1. Zakażenia SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w 2021 r.

Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) w powiecie ostrowieckim w 2021 r.				
	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
Zachorowania	2320	1354	32	2400
Hospitalizacja	397	144	4	368
Izolacja domowa	1923	1210	28	2023
Zgony	76	65	4	79

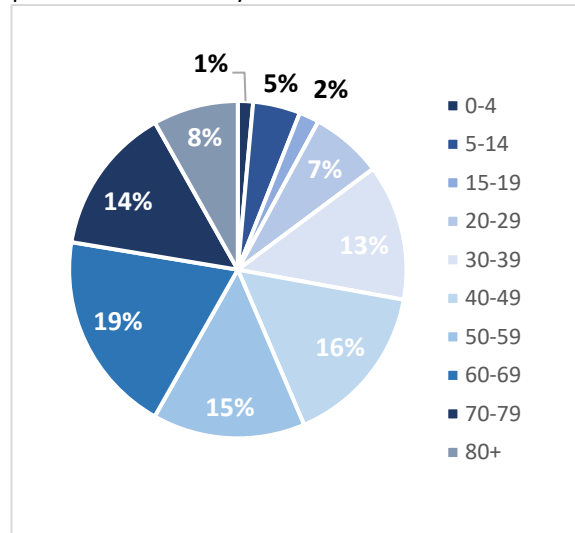
W powiecie ostrowieckim liczba przypadków zakażeń koronawirusem potwierdzonych badaniami laboratoryjnymi była najwyższa wśród osób z grupy wiekowej 60-69 lat – to łącznie 19% zakażonych. Drugą pod względem liczności grupą zdiagnozowanych przypadków stanowiły osoby w wieku 40-49 lat (16%). Najmniej zakażonych (1 osoba) zdiagnozowano wśród dzieci w wieku 0-4 lata.

W strukturze zachorowań na COVID-19 kobiety stanowiły 54% przypadków, mężczyźni – 46%.

Wykres 1. Struktura zachorowań na COVID-19 z podziałem na płeć.

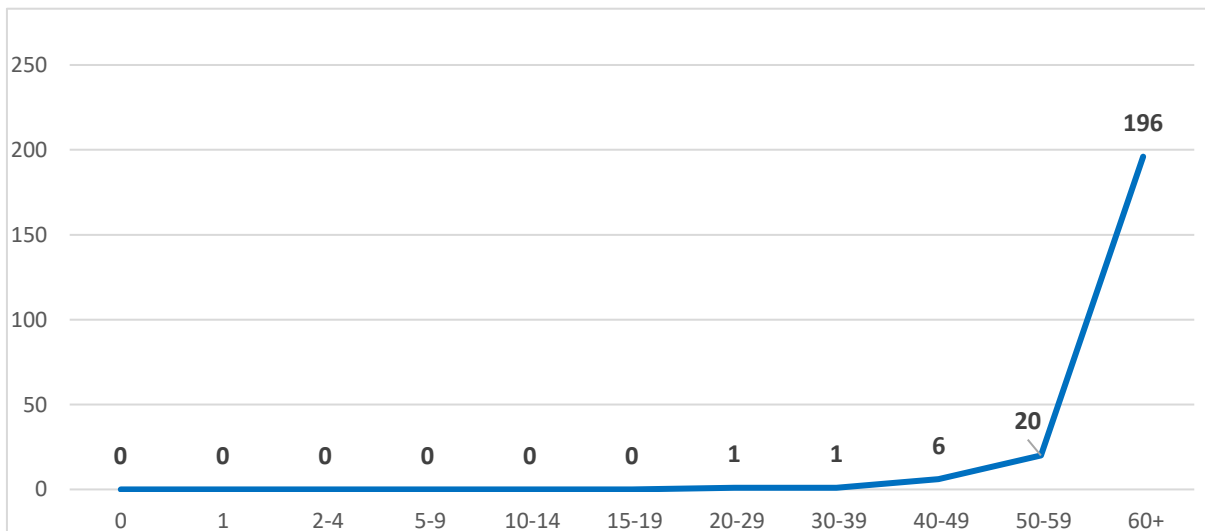

Wykres 2. Procentowy udział osób zakażonych koronawirusem SARS-CoV-2 w poszczególnych przedziałach wiekowych.

W ogólnej liczbie osób zmarłych z potwierdzonym zakażeniem koronawirusem najwyższy był udział osób najstarszych. 196 na 224 potwierdzone w 2021 r. przypadki zgonów stanowiły osoby w wieku 60 lat i więcej.

Wykres 1. Liczba osób zmarłych z potwierdzonym zakażeniem koronawirusa wg wieku.

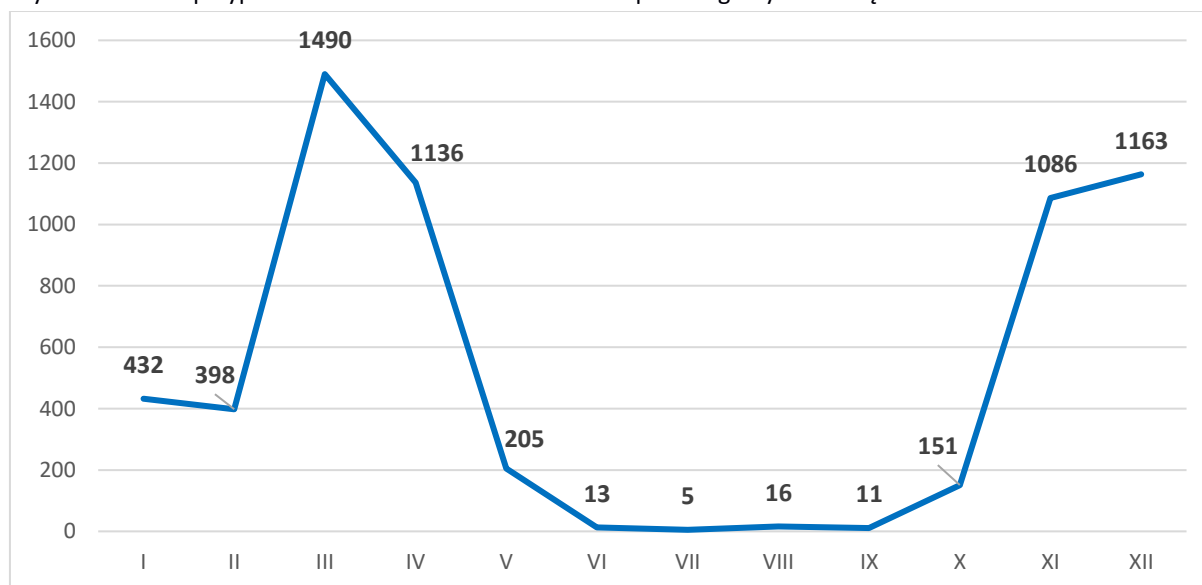

Analiza zakażeń w kierunku SARS-CoV-2 na przestrzeni poszczególnych miesięcy 2021 r. wykazała największą zachorowalność na COVID-19 na przełomie I i II kwartału 2021 r. W lutym 2021 r. zakażenie potwierdzono u 1490 mieszkańców powiatu ostrowieckiego, w marcu – u 1136.

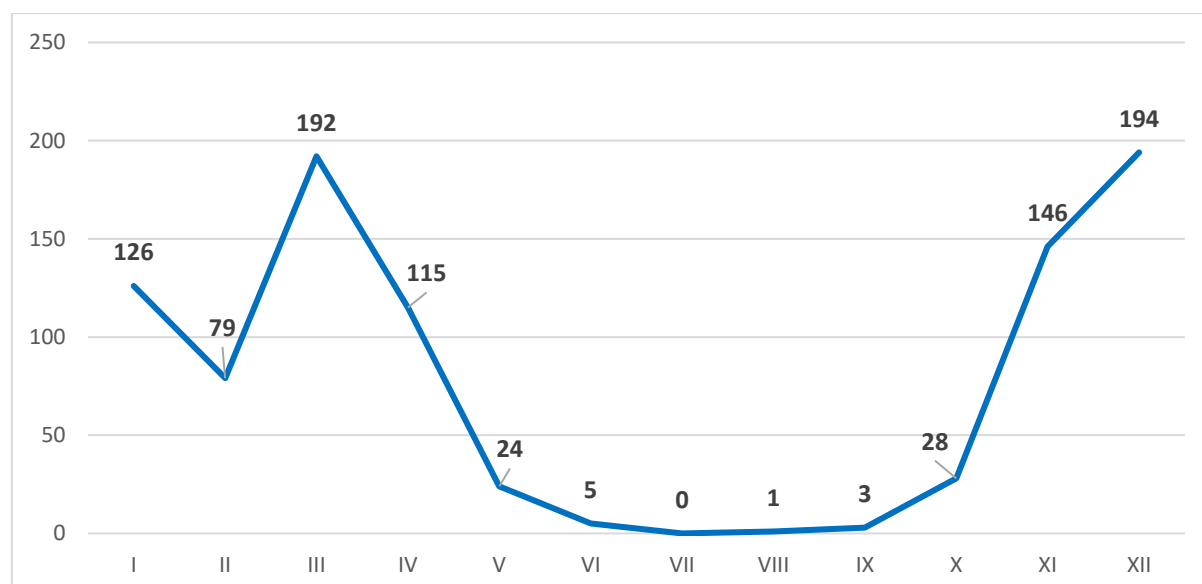
Kolejny znaczący wzrost zachorowania na COVID-19 odnotowano w IV kwartale 2021 r. Liczba potwierdzonych przypadków zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w listopadzie 2021 r. wyniosła 1086, w grudniu – 1163.

Ze zwiększoną zachorowalnością na COVID-19 w powyższych okresach, związana była także większa liczba przypadków hospitalizacji osób z potwierdzonym COVID-19. W lutym 2021 r. na oddziałach szpitalnych przebywało 192 pacjentów z potwierdzonych zakażeniem koronawirusem. W grudniu leczenia szpitalnego wymagało 194 chorych z potwierdzonym COVID-19.

Wykres 4. Liczba przypadków zachorowań na COVID-19 w poszczególnych miesiącach.

Wykres 5. Liczba przypadków hospitalizacji osób z potwierdzonym COVID-19.

1.6.2. Wymiana informacji o zakażeniach – raportowanie do WSSE/urzędów

Przez cały okres epidemii pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim systematycznie opracowywali raporty o bieżącej sytuacji epidemiologicznej w powiecie ostrowieckim w zakresie COVID-19 i przesyłali do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej

w Kielcach, ul. Jagiellońska 68, 25-734 Kielce i Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce.

Do Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Kielcach przesyłano w ustalonych terminach i okresach rozliczeniowych raporty nt. bieżącej sytuacji epidemiologicznej tj.:

- tabelę „ogniska w powiatach”;
- „raport zgonów i ozdowieńców”;
- „raport zbiorczy od pojawienia się pierwszego wyniku dodatniego”;
- załącznik „raportowanie SARS-CoV-2”;
- tabelę dot. raportowania zgonów – tabela „Zgony”;
- „informacje o osobach pozytywnych, które posiadają jednocześnie status osoby zaszczepionej p/SARS-CoV-2”;
- raport dot. zgłoszonych niepożądanych odczynów poszczeniennych NOP;
- tygodniowe raporty kontroli obiektów (m.in. galerii handlowych, zakładów pracy, obiektów kultu religijnego, innych obiektów, zakładów żywienia zbiorowego, stoków narciarskich) uwzględniające liczbę kontroli/ wizytacji, liczbę mandatów karnych, pouczeń;
- dwa razy w miesiącu podawano informację nt. „sytuacji epidemiologicznej w placówkach całodobowej opieki oraz hospicjach”;
- dwa razy w miesiącu przesyłano tabelę „Liczba wykonanych testów na obecność koronawirusa wśród pacjentów pensjonariuszy DPS”;
- co dwa tygodnie przesyłano meldunek z informacją o liczbie otrzymanych z Policji notatek urzędowych dot. naruszeń nakazów, zakazów lub ograniczeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz liczbie wydanych decyzji o nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej i kwocie nałożonych kar.

Do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, przesyłano tygodniowe sprawozdania dotyczące „raportowania personelu medycznego zakażonego”.

1.7. System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS)/Praca w ramach Wirtualnej Stacji do obsługi Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS)

Podstawową bazą do pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku z działaniami podejmowanymi w celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania wirusa SARS-CoV-2 w 2021 r. był System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS).

Sprawy związane z COVID-19 były zgłaszane przez obywateli online poprzez formularz na stronie <https://www.gov.pl/web/gov/zglos-kwarantanne> lub poprzez infolinię obsługującą Centrum Kontaktów Państwowej Inspekcji Sanitarnej: +48 22 25 00 115.

Napływające w systemie SEPIS zgłoszenia były podejmowane do realizacji przez pracowników PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim w godzinach od 7:00 do 21:00 przez 7 dni w tygodniu z zachowaniem wymaganego terminu podjęcia spraw, tj. w ciągu 3 godzin od daty dodania zgłoszenia do systemu.

W trakcie roku do systemu sukcesywnie były dodawane nowe funkcjonalności usprawniające prace związane z obsługą procesów dotyczących epidemii. Do systemu dołączono formularz NOP umożliwiający zapisanie informacji o niepożądanych objawach występujących po przyjęciu

szczepionki. Wdrożenie funkcjonalności „Ogniska” pozwoliło na raportowanie informacji o ogniskach epidemicznych. Dodano formularz zgłaszania kwarantanny dla instytucji. Zapewniono obsługę osób bez numeru PESEL w zgłoszeniach i plusach. Uruchomione zostały stacje wielojęzyczne, dzięki którym pracownicy stacji sanitarno-epidemiologicznych mogą obsługiwać zgłoszenia, które wymagają kontaktu z cudzoziemcami. Funkcja „Reinfekcje” umożliwiła ponowne wczytywanie zachorowania osób, które przechodziły w przeszłości COVID-19. Kolejnym usprawnieniem było wdrożenie funkcji obsługi przypadków pozytywnych (plusów) oraz wywiadów epidemiologicznych w oparciu o informacje z zakresu szczepień, ozdowieńców i zgonów. W następstwie aktualizacji systemu SEPIS, zgłoszenie typu „kwarantanna” zastąpiono dwoma nowymi typami zgłoszeń: „wywiad epidemiologiczny” oraz „bliski kontakt”.

Od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. ogółem za pośrednictwem systemu SEPIS opracowano 7517 spraw związanych z tematyką COVID-19.

Integracja SEPIS z systemem Ewidencji Wjazdów do Polski (EWP) oraz Systemem Rejestracji Wywiadów Elektronicznych (SRWE) umożliwiła skoordynowanie nadzoru nad osobami podejrzanymi o zakażenie oraz zakażonymi wirusem SARS-CoV-2.

Obecnie systemy SEPIS i EWP są podstawowymi narzędziami wykorzystywanymi w pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku z działaniami podejmowanymi w celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania wirusa SARS-CoV-2.

WNIOSKI

W 2021 r. nadal jednym z priorytetowych zadań w działaniach Państwowej Inspekcji Sanitarnej była ochrona zdrowia publicznego realizowana w ramach działalności przeciwepidemicznej wynikającej z trwającego stanu epidemii COVID-19 wywołanego zakażeniem wirusem SARS-CoV-2.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim na bieżąco monitorował sytuację epidemiologiczną w rejonie, prowadząc czynności o charakterze prewencyjnym i podejmując działania w zakresie przeciwdziałania epidemii COVID-19 w oparciu o obowiązujące akty prawne i zgodnie z wytycznymi GIS w zakresie realizacji zadań mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniu i jego monitorowanie.

Realizowane działania dotyczyły wszelkich aspektów walki z epidemią i wymagały determinacji, ciągłego zaangażowania pracowników i wielokierunkowego działania.

Przez cały okres epidemii pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim systematycznie opracowywali i przesyłali do WSSE w Kielcach, Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach raporty o bieżącej sytuacji epidemiologicznej w powiecie ostrowieckim w zakresie COVID-19. Cyfrową obsługę procesów związanych COVID-19 zapewniał teleinformatyczny system Ewidencji Wjazdów do Polski oraz System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS).

W dobie epidemii COVID-19 Inspekcja Sanitarna ściśle współpracowała z instytucjami publicznymi, podmiotami, laboratoriami, przedsiębiorcami wykonującymi prace na rzecz obywateli oraz mediami celem ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2.

Szczególnie trudna sytuacja epidemiologiczna w związku z epidemią COVID-19 była na przełomie I i II kwartału oraz w IV kwartale roku sprawozdawczego.

W 2021 r. na COVID-19 zachorowało łącznie 6106 osób, 913 pacjentów w przebiegu choroby było hospitalizowanych.

Ogółem w 2021 r. pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. przeprowadzili 12956 wywiadów epidemiologicznych dotyczących podejrzeń/ zachorowań na COVID-19.

W powiecie ostrowieckim liczba przypadków zakażeń koronawirusem potwierdzonych badaniami laboratoryjnymi była najwyższa wśród osób z grupy wiekowej 60-69 lat – to łącznie 19% zakażonych. Drugą pod względem liczności grupą zdiagnozowanych przypadków stanowiły osoby w wieku 40-49 lat (16%). Najmniej zakażonych (1 osoba) zdiagnozowano wśród dzieci w wieku 0-4 lat.

W ogólnej liczbie osób zmarłych z potwierdzonym zakażeniem koronawirusem najwyższy był udział osób najstarszych. 196 na 224 potwierdzone w 2021 r. przypadki zgonów stanowiły osoby w wieku 60 lat i więcej.

Najczęściej do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. wpływały informacje o nowych potwierdzonych przypadkach zachorowania na COVID-19 nie powiązanych z ogniskami epidemiologicznymi.

związku z epidemią COVID-19 w Zespole Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Św. podjęto szereg działań w celu usprawnienia organizacji izolacji. Do leczenia chorych zakażonych SARS-CoV-2 wymagających leczenia w oddziale internistycznym utworzono pododdziały covidowe na Oddziale Wewnętrznym II, OAiIT (w oddzielnych pomieszczeniach dawnego SOR) oraz na Oddziale Pulmonologii.

Rozwiązaniem stosowanym w celu ograniczania ryzyka przenoszenia się zakażeń drogą oddechową były oczyszczacze powietrza w pojedynczych salach, kurtyny foliowe, toalety przenośne oraz stosowanie środków ochrony osobistej. Wpływ na sytuację epidemiologiczną w ostrowieckim szpitalu miało także identyfikowanie skąpo lub bezobjawowych zakażeń SARS-CoV-2 u pacjentów zaszczepionych oraz zachorowania wśród personelu.

2. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO

W związku z utrzymującym się w 2021 r. stanem epidemii w Polsce wywołanej zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2 Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego prowadziła działania związane z zapobieganiem i zwalczaniem COVID-19.

Z osobami zakażonymi i podejrzanymi o zakażenie przeprowadzano wywiady epidemiologiczne, prowadzono monitoring ognisk zakażeń koronawirusem, w którym środowisko wystąpienia zidentyfikowano jako: zakłady pracy, szkoły, przedszkola, DPS-y, a także monitoring ognisk w poszczególnych Oddziałach Zespołu Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Św. Podejmowano zintensyfikowane działania przeciwepidemiczne w celu przecięcia dróg szerzenia się zakażenia w nowo wykrywanych ogniskach wywołanych koronawirusem SARS-CoV-2. Aktywnie monitorowano sytuację epidemiologiczną w powiecie ostrowieckim.

W 2021 roku realizowano także następujące działania:

- kontynuowano bieżącą działalność przeciwepidemiczną oraz nadzór epidemiologiczny w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych wymienionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2020 r. poz. 1845 z późn. zm.),
- prowadzono nadzór nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych uznawanych za najbardziej skuteczny element działań profilaktycznych oraz nad sposobem przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS),
- prowadzono nadzór nad spełnieniem przez lekarzy obowiązków dotyczących realizacji szczepień ochronnych w podmiotach leczniczych w tym prowadzenia dokumentacji medycznej w tym zakresie a także zgłaszania przypadków uchylenia się od obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przez osoby prawnie do tego zobowiązane,

- prowadzono bieżącą działalność przeciwepidemiczną w zakresie chorób występujących ogniskowo.

Dane epidemiologiczne zbierano w ramach nadzoru nad chorobami zakaźnymi na podstawie zgłoszeń zachorowań po ich wcześniejszej weryfikacji i rejestracji w oparciu o definicje przypadków chorób zakaźnych stosowane na potrzeby nadzoru epidemicznego.

W 2021 r. w PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim zarejestrowano łącznie 8464 przypadków chorób zakaźnych (2020 r. – 5742), w tym 1118 osób było hospitalizowanych z powodu zachorowań. W związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 odnotowano 6106 zachorowań, w tym 913 osób hospitalizowano. Zgłoszono 225 zgonów z powodu zakażeń lub chorób zakaźnych, w tym 1 z powodu gruźlicy płuc, 224 zgonów, w których jedną z przyczyn było zachorowanie na COVID-19. W ramach podjętych działań nadzorowych przeprowadzono ogółem 13072 dochodzeń epidemiologicznych.

W 2021 r. tendencje wzrostowe zachorowań na choroby zakaźne podlegające obowiązkowi zgłaszania do Inspekcji Sanitarnej w stosunku do poprzedniego roku zarejestrowane zostały w zachorowaniach na:

- salmonellozę w 2021 r. – 13,83/100 tys. mieszkańców (2020 r. - 9,17/100 tys.),
- boreliozę w 2021 r. – 15,67/100 tys. mieszkańców (2020 r. - 12,84/100 tys.),
- ospę wietrzną w 2021 r. – 175,21/100 tys. mieszkańców (2020 r. - 124,81/100 tys.),
- styczeń i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień w 2021 r. – 15,67/100 tys. mieszkańców (2020 r. -12,84/100 tys.),
- zakażenia wirusem SARS-CoV-2 w 2021 r. - 5630, 97/100 tys. mieszkańców (2020 r. -25587,37/100 tys.) - dane szacunkowe.

W 2021 r. wzrosła liczba osób zaszczepionych p/wściekliznie z powodu pokąsań przez nieznaną zwierzęta w stosunku do poprzedniego roku sprawozdawczego (2021 r. -17, 2020 r. – 14).

Wskaźniki o zbliżonym lub takim samym poziomie zapadalności w stosunku do poprzedniego roku odnotowaliśmy w zachorowaniach na:

- różę w 2021 r. – 6,45/100 tys. mieszkańców (2020 r. - 8,25/100 tys.),
- nagminne zapalenie przyusznicy w 2021 r. – 1,84/100 tys. mieszkańców (2020 r. – 2,75/100 tys.)
- lambliozę w 2021 r. - 0,92/100 tys. mieszkańców (2020 r. - 0,91/100 tys.)
- wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych nieokreślone w 2021 r. - 0,92/100 tys. mieszkańców (2020 r. -0,91/100 tys.)

Tendencje spadkowe zarejestrowano w przypadku zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę. Zarejestrowano łącznie 1895 przypadków grypy i podejrzeń grypy (w 2020 r. -2541, w 2019 r. - 4282). W związku z zachorowaniami na grypę hospitalizowano 10 osób.

Tendencje spadkowe notowano również w przypadku zachorowań na płonicę, wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirus.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na gruźlicę w powiecie ostrowieckim osiągnęła poziom niższym niż w minionym roku kalendarzowym. W 2021 r. zgłoszono 13 przypadków gruźlicy potwierdzonej bakteriologicznie, w 2020 r. - 17 przypadków, w 2019 r. – 15, w 2018 r. - 17 przypadków zachorowań na tę jednostkę chorobową. Prowadzony nadzór epidemiologiczny objął 23 osoby chore i z kontaktu z chorymi.

W 2021 r. zanotowano 2 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową i był to wzrost w stosunku do poprzedniego roku kalendarzowego, w którym nie notowano takich ognisk. W jednym przypadku czynnikiem etiologicznym, który wywołał zakażenie był norowirus, w drugim *Salmonella Enteritidis*. Do zachorowań dochodziło w środowisku domowym. Narażonych na zakażenie było 8 osób, zachorowały 4 osoby, były to dzieci w wieku od 0-14 lat. Osoby chore były poddawane hospitalizacji, a pozostali członkowie rodziny nadzorowi epidemicznemu.

Ponadto prowadzono dochodzenia epidemiologiczne w ogniskach, w których czynnikiem etiologicznym wywołującym zakażenie był wirus SARS-CoV-2. Zarejestrowano 2 przypadki inwazyjnej choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae*, była to posocznica.

Odnotowano 2 przypadki wirusowego zapalenia wątroby typu C przewlekłe, 1 przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu B przewlekłe oraz 1 przypadek ostrego porażenia wiotkiego.

Ostre porażenia wiotkie dotyczyło chłopca w wieku 4 lata zamieszkałego na terenach wiejskich, u którego doszło do wystąpienia porażenia kończyn dolnych, jako czynnik ryzyka lekarz wskazał objawy kliniczne wskazujące na polio. Dziecko nie przebywało za granicą w okresie narażenia, było w pełni uodpornione na poliomyelitis. W materiale do badania (kał) przesłanym przez zleceniodawcę Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Kielcach do laboratorium Zakładu Wirusologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie nie wykazano w hodowlach komórkowych obecności enterowirusów, w tym wirusa polio (wynik badania -ujemny) w dwóch próbkach kału pobranych w dniach: 23.11 i 25.11.2021 r.

W ramach prowadzonego nadzoru nad ostrymi porażeniami wiotkimi Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna zgodnie ze wskazaniami Światowej Organizacji Zdrowia na bieżąco monitoruje sytuację epidemiologiczną w tym zakresie w tym w przypadku rozpoznania OPW przekazuje raport obejmujący okres poprzedniego tygodnia, przesyła informacje dotyczące osób z kontaktu do Zakładu Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru NIZP PZH-BIP obejmujące następujące dane: inicjały i stopień pokrewieństwa, płeć, wiek, stan zaszczepienia przeciwko poliomyelitis, datę pobrania próbki do badania, wynik (jeśli zbadano), czy wystąpiły objawy, oraz imię i nazwisko osoby, u której wystąpiło OPW. Przypadek OPW zgłoszono także w systemie EPIBAZA.

W 2021 r. nie rejestrowano przypadków Inwazyjnej Choroby Meningokokowej, kleszczowego zapalenia mózgu, bąblowicy, wirusowego zapalenia wątroby typu A, zatrucia jadem kiełbasianym, różyczki, tężca a także odry.

Szczegółową liczbę przypadków zachorowań i wskaźniki zapadalności na wybrane choroby zakaźne zarejestrowane na terenie powiatu ostrowieckiego przedstawia tabela nr 2.

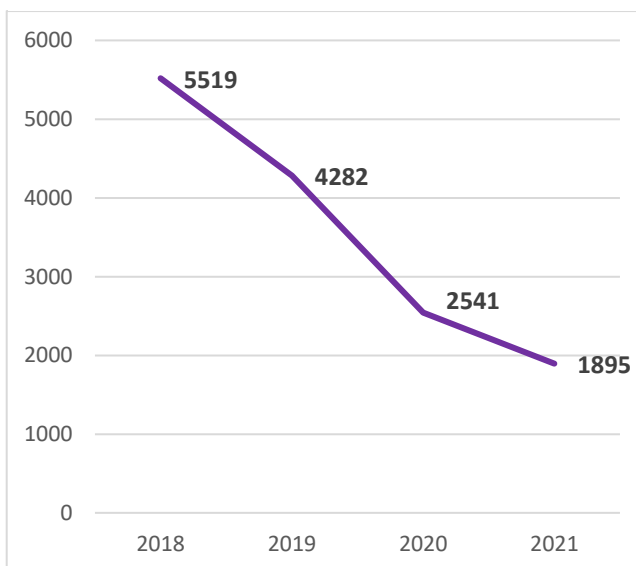
2.1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych jednostek chorobowych

2.1.1. Grypa i podejrzenia grypy

W 2021 r. utrzymywała się tendencja spadkowa liczby zachorowań na grypę, zachorowania grypopodobne, ostre zakażenia dróg oddechowych wskazujące w opinii klinicysty na infekcyjny charakter choroby. Zarejestrowano łącznie 1895 zachorowań, które nie były potwierdzone dodatnim wynikiem badań laboratoryjnych.

U dzieci w grupie wiekowej 0-4 lata zarejestrowano 283, a w grupie wiekowej 5-14 lat - 312 przypadków grypy i zachorowań grypopodobnych, z powodu grypy i podejrzeń grypy hospitalizowano 4 dzieci. (2020 r. - 2541 zachorowań; 2019 r. - 4282 zachorowania, współczynnik zapadalności - 3888,23/100 tys.; 2018 r. - 5519 zachorowań, współczynnik

Wykres 6. Liczba przypadków grypy i podejrzeń grypy w powiecie ostrowieckim w latach 2018-2021.

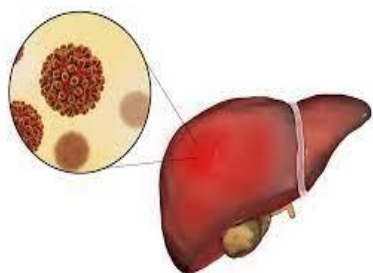

zapadalności – 4991,63/100 tys.; 2017 r. – 6044 zachorowania, współczynnik zapadalności – 5422,52/100 tys.; 2016 r.- 10068 zachorowań, współczynnik zapadalności 8986,40/100 tys.).

Tabela 2. Liczba przypadków zachorowań i wskaźniki zapadalności na wybrane choroby zakaźne zarejestrowane na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2018-2021.

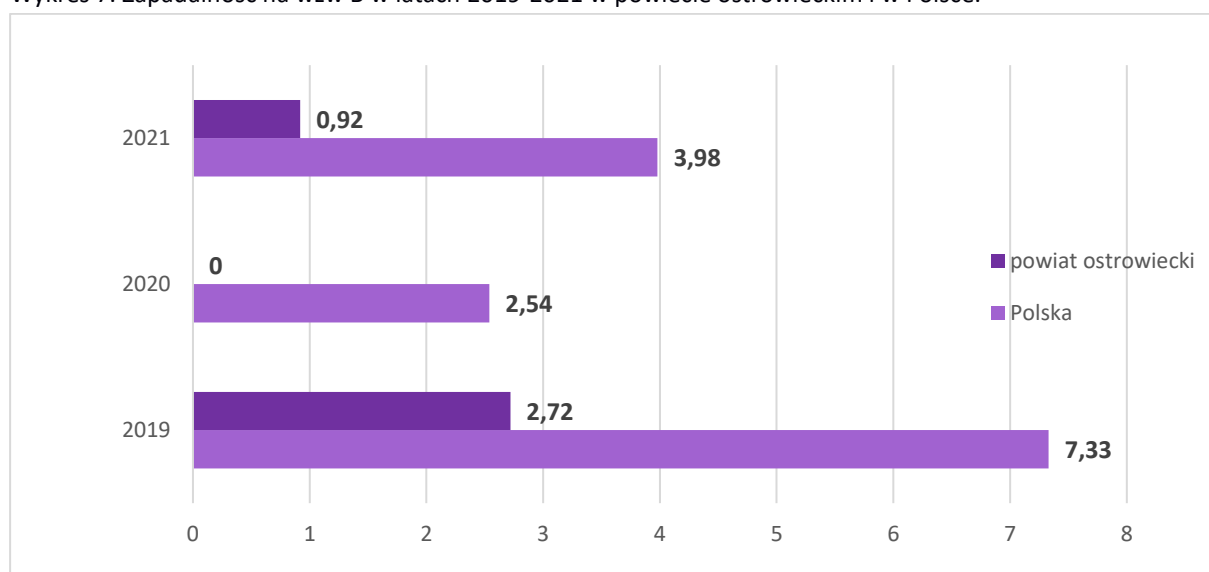
Lp.	Jednostka chorobowa		2018 r.		2019 r.		2020 r.		2021 r.	
			Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców
1.	Salmonellozy-zatrucia pokarmowe		33	29,84	28	25,42	10	9,17	15	13,83
2.	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirus		26	23,51	71	64,47	13	14,16	12	11,06
3.	Biegunki u dzieci do lat 2		51	46,12	83	75,36	32	29,36	24	22,13
4.	Lamblioza		12	10,85	10	9,08	1	0,91	1	0,92
5.	Borelioza		25	22,61	19	17,25	14	12,84	17	15,67
6.	Tężec		0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Krzusiec		2	1,80	0	0	0	0	0	0
8.	Płonica		21	18,99	13	11,80	10	9,17	3	2,76
9.	Zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	Wirusowe określone, nieokreślone	9	8,14	3	2,72	1	0,91	1	0,92
		Kleszczowe zapalenie mózgu	1	0,90	1	0,90	0	0	0	0
10.	Choroba meningokowa		0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Róża		20	18,08	20	18,16	9	8,25	7	6,45
12.	Ospa wietrzna		241	216,97	446	404,98	136	124,81	190	175,21
13.	Różyczka		0	0	0	0	0	0	0	0
14.	Świnka		2	1,80	2	1,81	3	2,75	2	1,84
15.	Wirusowe zapalenia wątroby	typu A	0	0	0	0	0	0	0	0
		typu B	2	1,80	3	2,72	0	0	1	0,92
		typu C	2	1,80	5	4,54	1	0,91	2	1,84
		Inne i nieokreślone	0	0	0	0	1	0,91	0	0
16.	Styczność i narażenie na wściekliznę		24	21,70	19	17,25	14	12,84	17	15,67
17.	Bąblowica		0	0	0	0	1	0,91	0	0
18.	Grypa		5519	4991,63	4282	3888,23	2541	2331,96	1895	1747,57
19.	Grypa wywołana wirusem A/H1N1v		0	0	0	0	0	0	0	0
20.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		0	0	0	0	2788	25587,37	6106	5630,97

2.1.2. Wirusowe zapalenia wątroby

W zakresie wirusowych zapaleń wątroby sytuacja epidemiologiczna w powiecie ostrowieckim jest stabilna. Zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na wzw typu B przewlekłe, współczynnik zapadalności - 0,92/100 tys. (Polska -3,98/100 tys.); w roku ubiegłym nie rejestrowano takich przypadków, Współczynnik zapadalności w latach poprzednich wynosił: 2020 r. (Polska -2,54/100 tys.); 2019 r. - 2,72/100 tys. (Polska -7,33/100 tys.); w 2018 r. - 1,80/100 tys. (Polska - 8,22/100 tys.) w 2017 r. - 1,79/100 tys. (Polska - 8,43/100 tys.) w 2016 r. - 2,68/100 tys. (Polska-9,74/100 tys.) Zapadalność na tę jednostkę chorobową kształtuje się na niższym poziomie w odniesieniu do całego kraju.

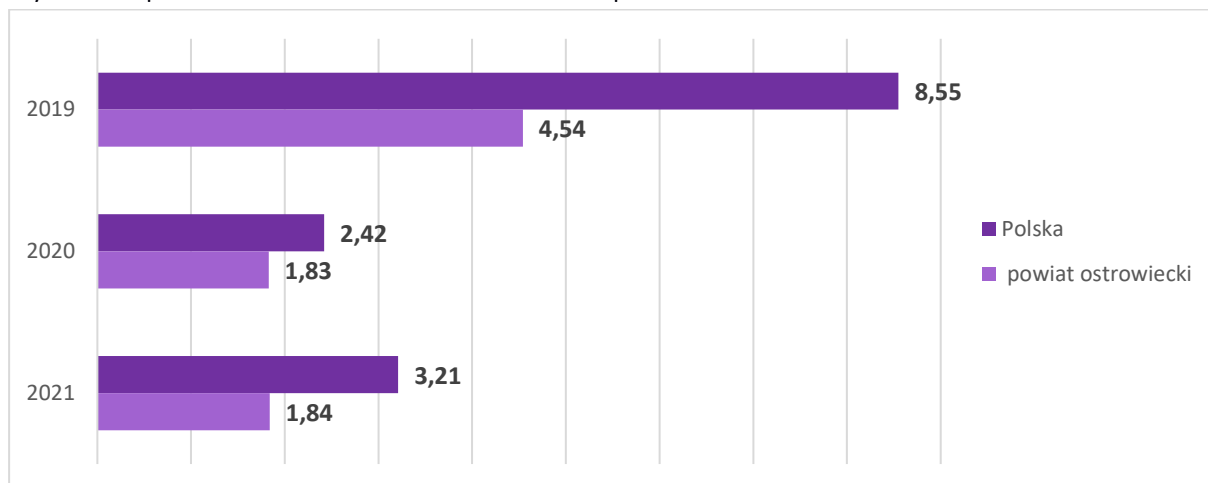
Wykres 7. Zapadalność na wzw B w latach 2019-2021 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.

W 2021 r. odnotowano 2 zachorowania na przewlekłe wzw typu C. Współczynnik zapadalności wyniósł 1,84/100 tys., i kształtuje się na poziomie niższym niż w całym kraju. W 2021 r. w Polsce zarejestrowano 1232 przypadki zachorowań -współczynnik zapadalności wyniósł 3,21/100 tys. mieszkańców, w 2020 r. w powiecie ostrowieckim zarejestrowano 1 zachorowanie na tę jednostkę chorobową - współczynnik zapadalności wyniósł 0,91/100 tys. mieszkańców, w Polsce zgłoszono łącznie 929 przypadków - współczynnik zapadalności wyniósł 2,42/100 tys. mieszkańców, w 2019 r. w powiecie ostrowieckim współczynnik zapadalności wyniósł 4,54/100 tys. mieszkańców, w Polsce zarejestrowano łącznie 3283 przypadki zachorowań - współczynnik zapadalności wyniósł 8,55/100 tys.; w 2018 r. zarejestrowano 3441 przypadków zachorowań - współczynnik zapadalności wyniósł 8,96/100 tys., w 2017 r. zarejestrowano 3932 przypadki zachorowań - współczynnik zapadalności wyniósł 10,23/100 tys. mieszkańców. U pacjentów rozpoznano przewlekłe postaci choroby.

W 2021 r. podobnie jak w roku 2020 i 2019 nie notowano wirusowego zapalenia wątroby typu A tzw. „żółtaczkę pokarmową”.

Wykres 8. Zapadalność na wzw C w latach 2019-2021 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.

2.1.3. Lamblioza

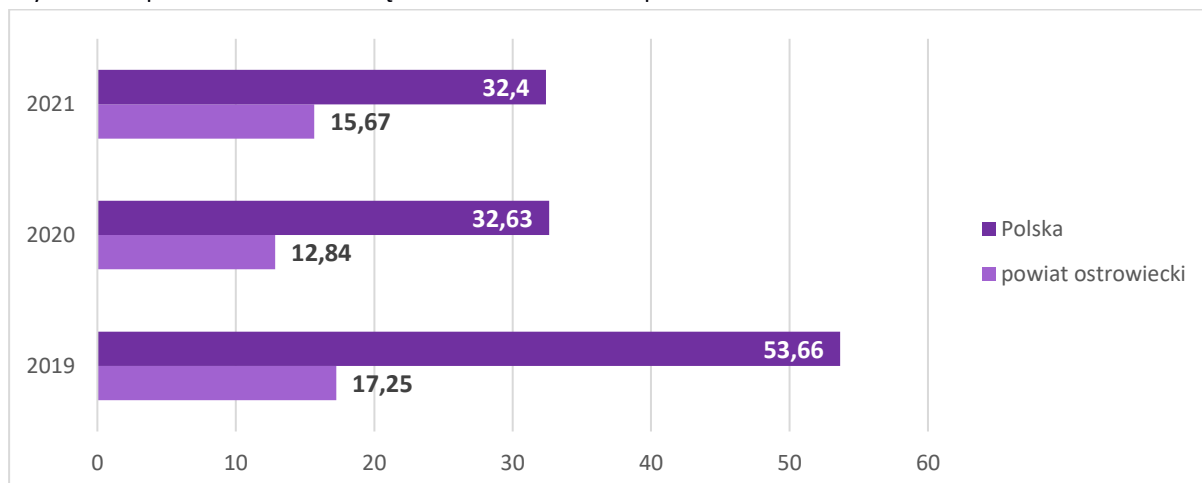
W 2021 r. podobnie jak w roku ubiegłym zachorowania na lambliozę stanowią niewielki odsetek wśród zachorowań na choroby zakaźne, które podlegają obowiązkowi zgłaszania do inspekcji sanitarnej. Współczynnik zapadalności osiągnął wartość 0,92/100 tys. (2020 r. -0,91/100 tys., 2019 r. – 9,08/100 tys., 2018 r. -10,85/100 tys., 2017 r. -7,17/100 tys.). Zgłoszone zachorowanie zostało potwierdzone badaniem laboratoryjnym. Profilaktyka zachorowań na tę jednostkę chorobową wiąże się z przestrzeganiem podstawowych zasad higieny (dokładne mycie rąk – zwłaszcza przed jedzeniem, po wyjściu z toalety, po każdym kontakcie ze zwierzętami).

2.1.4. Borelioza

Obserwujemy nieznaczny wzrost liczby zachorowań na boreliozę. W 2021 r. zarejestrowano 17 przypadków (2020 r. -14, 2019 r. -19, 2018r. - 25, 2017r. -33). Współczynnik zapadalności wyniósł w 2021 r.-15,67/100 tys. (2020 r. -12,84/100 tys., 2019 r. -17,25/100 tys., 2018r. -22,61/100tys.). Na terenie Polski obserwujemy niewielki spadek zapadalności na boreliozę. W 2021 r. współczynnik zapadalności wyniósł 32,40/100 tys., w 2020 r. wyniósł 33,72/100 tys. mieszkańców, w 2019 r. wyniósł 53,66/100tys., natomiast w 2018 r. wyniósł 52,41. Do zachorowań dochodziło najczęściej u osób w przedziale wiekowym 60-79 lat, ekspozycja na zakażenie była największa w miesiącach letnich. Z dochodzeń epidemiologicznych wynika, że do ukłucia przez kleszcze dochodziło głównie na obszarach leśnych i na działkach w miejscu zamieszkania. Rozpoznane postacie choroby to rumień wędrujący, który zgodnie z definicją przypadku stosowaną na potrzeby nadzoru epidemiologicznego nie wymaga potwierdzenia laboratoryjnego. W pojedynczych przypadkach wykonywano testy na przeciwciała IgG, IgM. Wśród zgłaszanych dolegliwości oprócz zmian skórnych chorzy zgłaszają: bóle głowy, bóle mięśni, złe samopoczucie.

Wykres 9. Zapadalność na boreliozę w latach 2019-2021 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.

2.1.5. Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień

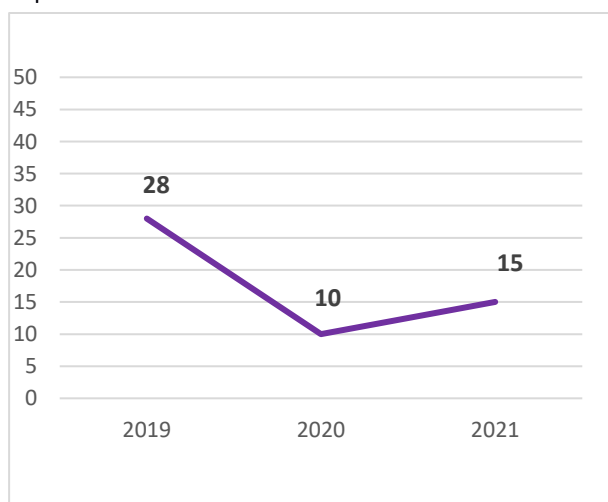

W związku ze zgłoszonym przez lekarzy narażeniem na wściekliznę, przeprowadzono 60 dochodzenia epidemiologiczne z powodu pokąsań przez zwierzęta, w tym 14 przypadków pokąsania przez kota, 1 przypadek pokąsania przez kucyka i 45 przypadkach pokąsania przez psy. Do szczepień p/wściekliznie zakwalifikowano 17 osób. W roku 2020 liczba zaszczepionych przeciwko wściekliznie była niższa i wynosiła 14 osób, w roku 2019 r. szczepieniom przeciwko wściekliznie z powodu pokąsań przez nieznanne zwierzęta poddano 19 osób.

2.1.6. Salmonellozy – zatrucia pokarmowe

Nastąpił wzrost zachorowań wywołanych przez bakterie Salmonella w odniesieniu do ubiegłego roku. W 2020 r. zarejestrowano 15 zachorowań (2020 -10; 2019 -28; 2018 -33). Współczynnik zapadalności wyniósł 13,83/100 tys. (2020 r. -9,17/100 tys.; 2019 r.- 25,42; 2018 r.-29,84/100 tys.; 2017 r.-21,53/100 tys.). Wśród zgłoszonych przypadków wyizolowano szczepy głównie *Salmonella Enteritidis*.

Wykres 10. Liczba zarejestrowanych salmonelloz w powiecie ostrowieckim w latach 2019-2021.

2.1.7. Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

W 2021 r. zanotowano 2 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową i był to wzrost w stosunku do poprzedniego roku kalendarzowego, w którym nie notowano takich ognisk. Wyizolowanymi czynnikami etiologicznymi, które wywołały zakażenie były pałeczki *Salmonella* oraz norowirusy.

Do zachorowań doszło w środowiskach domowych, wśród dzieci w wieku od 0-14 lat, narażonych na zakażenie było 8 osób. Osoby chore były poddawane hospitalizacji, a pozostali członkowie rodziny nadzorowi epidemicznemu.

W 2020 r. nie rejestrowano ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową, w 2019 r. zarejestrowano 8 ognisk, w 2018 r. - 1, zaś w 2017 - 8 ognisk zbiorowego zatrucia pokarmowego. Czynniki etiologicznymi, które powodują ogniska są najczęściej: rotawirusy, pałeczki *Salmonella Enteritidis*.

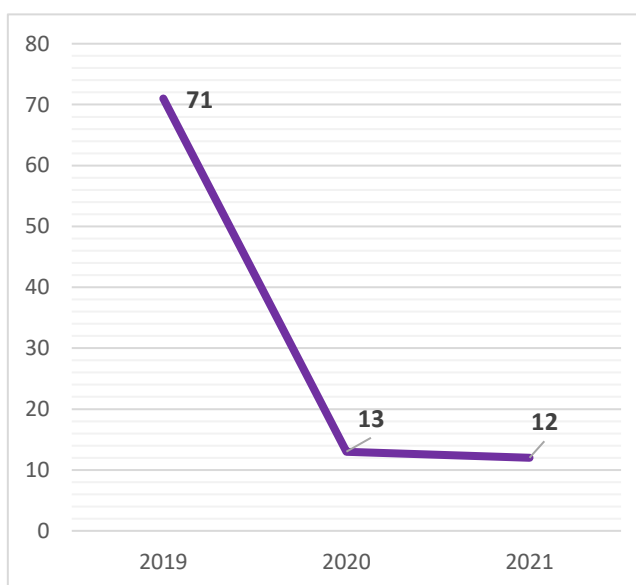
W 2021 r. ze względu na utrzymujący się trend wzrostowy zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 na terenie powiatu ostrowieckiego występowały przypadki zachorowań powiązanych ze sobą epidemiologicznie, jak i zakażenia z kilku źródeł.

2.1.8. Wirusowe zakażenia jelitowe

Obserwowano utrzymujący się zbliżony poziom zakażeń jelitowych wywołanych rotawirusem w stosunku do poprzedniego roku. W 2021 r. odnotowano 12 zachorowań, współczynnik zapadalności wyniósł 11,06/100 tys. (2020 r. - 13, współczynnik zapadalności wyniósł 14,16/100 tys., 2019 r. - 71, współczynnik zapadalności wyniósł 64,47/100 tys., 2018 r. - 26, współczynnik zapadalności wyniósł 23,51/100 tys.; 2017 r. - 63, współczynnik zapadalności wyniósł 56,52/100tys.).

W całym kraju zapadalność na tę jednostkę chorobową w 2021 r. była znacznie większa i wynosiła 19,28/100 tys. (w 2020 r. - 15,56/100 tys., w 2019 r. - 88,53/100 tys., w 2018r. - 60,53/100 tys., w 2017r. - 85,93/100 tys.).

Wykres 11. Liczba zarejestrowanych zakażeń rotawirusowych w latach 2019 - 2021.

2.1.9. Gruźlica

W powiecie ostrowieckim liczba zachorowań na gruźlicę utrzymuje na poziomie niższym w porównaniu do poprzedniego roku sprawozdawczego. Według wstępnych danych wynosiła 13 przypadków, w 2020 r. - 17 przypadków, w 2019 r. - 15 przypadków, 2018 r. - 17 przypadków, w 2017 r. - 10 przypadków, w 2016 r. - 20 przypadków, w 2015 r. - 19 przypadków. Według danych Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie

na gruźlicę w Polsce zachorowało w 2020 r. – 3388, w 2019 r. - 5300 osób, w 2018 r. 5487 osób, w 2017 r. 5787 osób, w 2016 r. 6444 osoby.

2.2. Zachorowania na wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego

2.2.1. Ospa wietrzna

W 2021 r. zarejestrowano wzrost zachorowań na ospę wietrzną w stosunku do roku 2020; 2021 r. – 190 przypadków, 2020 r. - 136 przypadków, 2019 r. – 446 przypadków, 2018 r. - 241 przypadków. Współczynnik zapadalności wyniósł w 2021 r. – 175,21/100 tys., (w 2020 r. -124,81/100 tys., 2019 r. – 404,98/100 tys., 2018 r.-216,97/100 tys.). Współczynniki zapadalności dla Polski kształtowały się odpowiednio: w 2021 r. -150,37/100 tys., w 2020 r. – 185/100 tys.; w 2019 r. - 469,86/100 tys.; w 2018 r. -389,27/100 tys.

2.2.2. Różyczka

W roku sprawozdawczym w powiecie ostrowieckim nie odnotowano zachorowań na różyczkę podobnie jak w roku 2020, 2019, 2018. Zgłaszanie zachorowań na różyczkę i odrę wiąże się obecnie z przesyłaniem materiałów klinicznych pobranych od osób chorujących do Zakładu Wirusologii NIZP-PZH i potwierdzeniem obecności swoistych przeciwciał w klasie IgM w badaniu serologicznym. Akredytowane przez WHO Narodowe Laboratorium ds. Eliminacji Odry/Różyczki mieszczące się w Zakładzie Wirusologii wykonuje oznaczenia bezpłatnie w ramach ogólnoswiatowego programu eliminacji odry/różyczki.

2.2.3. Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)

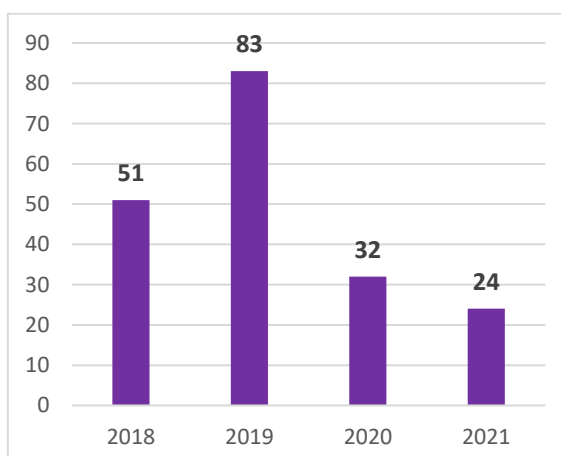
Liczba zachorowań na świnkę utrzymuje się od lat na niskim poziomie. Zarejestrowano 2 przypadki (2020 r. -3, 2019 r. -2, 2018 r. -2, 2017 r.-3). W całym kraju na świnkę w 2021 r. zachorowało 484 osoby, w 2020 r. zachorowało 577 osób, w 2019 r. zachorowało 1338 osób, w 2018 r. zachorowało 1584 osoby. Zachorowania odnotowane w powiecie ostrowieckim wg definicji przypadku zostały zakwalifikowane jako przypadki możliwe. Zachorowania dotyczyły dzieci w przedziale wiekowym 10-14 lat. Status zaszczepienia osób, które zachorowały na nagminne zapalenie przyusznic:

- 1 dawką szczepionki p. odrze, śwince, różyczce – 1 osoba,
- 2 dawkami szczepionki p. odrze, śwince, różyczce -1 osoba.

2.2.4. Biegunki u dzieci do lat 2

W 2021 r. podobnie jak w roku ubiegłym notowano spadek liczby przypadków biegunek u dzieci do lat 2. W 2021 r. zarejestrowano 24 przypadki, w 2020 r. - 32, w 2019 r. – 83, w 2018 r. - 51. Wskaźnik zapadalności w 2021 r. osiągnął wartość 22,13/100 tys. (2020 r. – 29,36/100 tys., 2019 r. - 75,36/100 tys., 2018 r. -46,12/100 tys.). Zachorowania zgłaszano na podstawie objawów klinicznych u dzieci, badania laboratoryjne w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych nie były wykonywane.

Wykres 12. Liczba zarejestrowanych przypadków biegunek u dzieci do lat 2 w latach 2018-2021.

WNIOSKI

W 2021 r. w związku z utrzymującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanem epidemii wywołanym zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2 realizowano działania przeciwepidemiczne mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa oraz zwalczanie COVID-19.

Najczęściej zgłaszanymi jednostkami chorobowymi były:

- zakażenia wirusem SARS-CoV-2 – 6106 (dane szacunkowe za rok 2021),
- grypa i zakażenia grypopodobne: 1895,
- ospa wietrzna: 190.

W 2021 r. znacznemu zmniejszeniu uległa liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na gripę w porównaniu z 2020 r. Najskuteczniejszą metodą zapobiegania grypie pozostają profilaktyczne szczepienia ochronne. Z tej formy zabezpieczenia w 2021 r. skorzystało 2778 osób.

W przypadku zakażeń hepatotropowych w odniesieniu do poprzedniego roku sytuacja epidemiologiczna jest stabilna. Zgłoszono:

- wzv typu B przewlekłe – 1 (2020 r. - 0);
- wzv typu C przewlekłe - 2 przypadki (2020 r. - 2),
- wzv typu A- 0 (2019 r. - 0).

W 2021 r. nie rejestrowano przypadków Inwazyjnej Choroby Meningokokowej, kleszczowego zapalenia mózgu, bąblowicy, zatrucia jadem kiełbasianym, różyczki, tężca a także odry.

Zarejestrowano 1 przypadek Ostrego Porażenia Wiotkiego.

Zachorowanie dotyczyło chłopca w wieku 4 lata zamieszkałego na wsi, u którego doszło do wystąpienia porażenia kończyn dolnych. Chłopiec nie przebywał za granicą w okresie narażenia, jest w pełni uodporniony na poliomyelitis. W materiale do badania (kał) nie wykryto obecności enterowirusów, w tym wirusa polio (wynik badania - ujemny) w dwóch próbkach kału pobranych w odstępie 48 godzin. Badanie zostało wykonane w Laboratorium Zakładu Wirusologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie.

W 2021 r. zanotowano 2 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową. Czynnikiem etiologicznymi, które wywołały zakażenie były: *Salmonella Enteritidis* oraz norowirusy.

Do zachorowań dochodziło w środowisku domowym. Narażonych na zakażenie było 8 osób, zachorowało 4 osoby, były to dzieci w wieku od 0-14 lat. Osoby chore były poddawane hospitalizacji, a pozostali członkowie rodziny nadzorowi epidemicznemu.

Wzrost zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 na terenie powiatu ostrowieckiego skutkowało występowaniem przypadków zachorowań powiązanych ze sobą epidemiologicznie, co wykazywały prowadzone w tym zakresie dochodzenia.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na gruźlicę w powiecie ostrowieckim jest względnie stabilna. W 2021 r. zarejestrowano 13 przypadków, w 2020 r. - 17 przypadków, w 2019 r. - 15 przypadków, w 2018 r. - 17, w 2017 r. - 10.

Wykonawstwo szczepień ochronnych na terenie powiatu ostrowieckiego nadal utrzymuje się na wysokim poziomie.

W 2021 r. w stosunku do rodziców uporczywie uchylających się od realizacji szczepień, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. wystosował 8 upomnień zawierających wezwania do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej, sporządził 8 tytułów wykonawczych oraz skierował 4 wnioski do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o egzekucję administracyjną obowiązku szczepień.

Na bieżąco prowadzony jest powiatowy rejestr niepożądanych odczynów poszczeniennych. W 2021 r. zanotowano 13 zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczeniennych zakwalifikowanych przez lekarza jako odczyny łagodne w 8 przypadkach, w 5 przypadkach jako odczyny poważne (w 2020 r. - 7, w 2019 r. - 6, w 2018 r. - 4, w 2017 r. - 12). W 9 przypadkach zgłoszone NOP-y dotyczyły szczepionki przeciwko COVID-19 w 5 przypadkach były to odczyny poważne, w 4 łagodne. Osoby, u których wystąpiły NOP-y w pełni powróciły do zdrowia.

2.3. Realizacja programu szczepień ochronnych

Realizacja Programu Szczepień Ochronnych (PSO) odgrywa istotną rolę w kształtowaniu zdrowia publicznego w obszarze zapobiegania występowaniu chorób zakaźnych i zapobiegania następstwom tych chorób. PSO jest jednym z najważniejszych programów profilaktycznych mających szczególny wpływ na stan zdrowia dzieci i młodzieży. Szczegółowe wskazania dotyczące stosowania poszczególnych szczepionek w ramach PSO publikowane są w formie komunikatu Głównego Inspektora na podstawie art. 17 ust. 11 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U z 2021 r. poz. 2069 z p. zm.). Dokument ten porządkuje kwestie wieku i zakresu wykonywanych szczepień ochronnych.

W wyniku zaszczepienia wysokiego odsetka społeczeństwa tworzy się odporność zbiorowiskowa (inaczej odporność populacyjna, odporność stadna lub odporność grupowa), co stanowi ochronę osób nieuodpornionych.

Warunkiem osiągnięcia odporności w skali populacji jest osiągnięcie wysokiego odsetka osób zaszczepionych tj. co najmniej ok. 95%, co skutecznie zapobiega szerzeniu się chorób zakaźnych poprzez przerwanie łańcucha epidemiologicznego szerzenia się zakażenia u osób, które ze względu na przeciwwskazania zdrowotne nie mogą zostać zaszczepione i u osób które pomimo prawidłowego przeprowadzonego szczepienia nie wykształciły odporności immunologicznej.

Naukowcy wykazali, że obecność w populacji osób uodpornionych przeciwko danej chorobie zmniejsza prawdopodobieństwo zachorowania na tę chorobę również osób nieuodpornionych.

Szczepionki są najdokładniej kontrolowanymi produktami leczniczymi obecnymi na rynku. Zanim zostaną wprowadzone na rynek są poddawane rygorystycznym testom i muszą przejść ściśle przepisy ustanowione przez niezależne instytucje. Przed wprowadzeniem na rynek, każda seria szczepionki jest dodatkowo poddawana badaniom jakościowym przez niezależne od producenta państwowe laboratorium kontroli jakości.

Na terenie powiatu ostrowieckiego szczepienia wykonywane były w 28 punktach szczepień, do których rozdystrybuowano preparaty szczepionkowe w łącznej ilości 13 712.

Wszystkie podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne na terenie powiatu ostrowieckiego wyposażone są w urządzenia chłodnicze zapewniające odpowiednią temperaturę przechowywania zgodną z wymaganiami producenta.

W 2021 r. szczepieniami objęto 16 396 dzieci i młodzieży od 0-19 roku życia. Corocznie dokonywana jest szczegółowa analiza wykonania szczepień na podstawie danych liczbowych przekazywanych przez podmioty lecznicze.

Tabela nr 3 przedstawia stan zaszczepienia przeciwko chorobom zakaźnym dzieci, młodzieży w grupach wiekowych od 0 - 19 roku życia w roku bieżącym wraz z porównaniem stanu zaszczepienia w roku poprzednim na terenie powiatu ostrowieckiego i województwa świętokrzyskiego.

Analiza danych potwierdza, że wykonawstwo szczepień na terenie powiatu ostrowieckiego podobnie jak w latach poprzednich utrzymuje się na dość wysokim poziomie.

Tabela 3. Wykonawstwo szczepień w rocznikach podlegających szczepieniom ochronnym.

Rodzaj szczepienia	Rocznik urodzenia	Rodzaj szczepienia	Wykonawstwo w PSSE Ostrowiec Św. w 2021r.	Wykonawstwo w PSSE Ostrowiec Św. w 2020 r.	Wykonawstwo w woj. świętokrzyskim w 2019 r.
b/BCG	2020	Szczepienie noworodkowe	99,16 %	99,50 %	98,80 %
p/WZW B	2020	Szczepienie podstawowe	99,00 %	94,43 %	88,46 %
	2019	Szczepienie podstawowe	99,00 %	97,78 %	98,57 %
p/DTP/błonica, tężec krztusiec	2020	Szczepienie pierwotne	61,56 %	56,91 %	50,63 %
	2019	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	97,72 %	98,56 %	96,57 %
p/odra, świnka, różyczka	2019	Szczepienie podstawowe	90,02 %	87,00 %	75,51 %
	2018	Szczepienie podstawowe	94,56 %	95,50 %	94,87 %
	2015	rewakcyjnacja	78,41 %	64,02 %	84,25 %
p/poliomyelitis	2020	Szczepienie pierwotne	61,56 %	56,91 %	50,62 %
	2019	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	97,72 %	98,56 %	96,57 %
p/DTaP, p/poliomyelitis	2015	Szczepienie I przypominające	87,41 %	92,30 %	74,01 %
	2014	Szczepienie I przypominające	91,64 %	97,50 %	93,34 %
p/Td/błonica, tężec (14 rok życia)	2007	Szczepienie II przypominające	86,98 %	99,00 %	83,91 %
	2006	Szczepienie II przypominające	96,71 %	99,00 %	95,00 %
p/Td/błonica, tężec (19 rok życia)	2002	Szczepienie III przypominające	92,35 %	94,00 %	74,18 %
	2001	Szczepienie III przypominające	94,00 %	97,00 %	87,27 %

Poza obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi istotną rolę w uodpornianiu populacji odgrywają szczepienia zalecane – nie finansowane ze środków znajdujących się w budżecie ministra właściwego do spraw zdrowia.

Są one włączone do Programu Szczepień Ochronnych; zalecane mogą być dla całej populacji lub określonej grupy narażonej na chorobę zakaźną. Stosowane są w celu szerszej ochrony przed chorobami zakaźnymi. Poniższa tabela przedstawia stan zaszczepienia ludności szczepionkami zalecanymi.

Tabela 4. Liczba wykonanych, wybranych szczepień zalecanych w latach 2021-2019.

Lp.	Rodzaj szczepienia	Liczba osób zaszczepionych 2021 r.	Liczba osób zaszczepionych 2020 r.	Liczba osób zaszczepionych 2019 r.
1.	p/ospie wietrznej	52	47	84
2.	p/grypie	2778	2060	2370
3.	p/biegunce rotawirusowej	319	192	246
4.	p/wirusowi brodawczaka ludzkiego	117	71	96
6.	p/Neisseria meningitidis	123	147	158
7.	p/wzw typu A	23	92	30

Bezpieczeństwo realizacji szczepień zapewnione jest poprzez bieżące monitorowanie i ocenę występowania niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP). Ryzyko wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych jest nieproporcjonalnie małe w porównaniu do uzyskanych korzyści, co stanowi ważny argument potwierdzający bezpieczeństwo szczepień.

Odczyn poszczepienny jest naturalną i spodziewaną reakcją organizmu człowieka po podaniu szczepionki, wynikającą z pobudzenia mechanizmów układu odporności. Niepożądany odczyn poszczepienny jest reakcją organizmu o znacznym nasileniu i dłuższym czasie utrzymywania się. Wystąpienie niepożądanego odczynu poszczepiennego może być bez związku przyczynowego z przeprowadzonym szczepieniem lub NOP może wystąpić z przyczyn nieustalonych.

W analizowanym okresie liczba zgłoszonych przypadków NOP kształtuje się na poziomie zbliżonym do ubiegłego roku kalendarzowego.

W 2021 r. zgłoszono 13 niepożądanych odczynów poszczepiennych (2020 r.-7, 2019 r. - 6), zakwalifikowane zostały przez lekarza w 5 przypadkach jako odczyny poważne, w 8 jako odczyny łagodne.

Tabela 5. Liczba zgłoszonych NOP w latach 2019-2021.

Rodzaj NOP	2019 r.	2020 r.	2021 r.
ciężki	0	0	0
poważny	0	2	5
łagodny	6	5	8
SUMA	6	7	13

Zgłoszone niepożądane odczyny poszczepienne wystąpiły po podaniu szczepionek przeciwko *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae*, poliomyelitis, błonicy, tężcowi, krztuścowi, rotawirusom, wzv B, gruźlicy oraz COVID-19.

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim systematycznie weryfikuje informacje od personelu medycznego o niezaszczepieniu dzieci zgodnie z obowiązującym kalendarzem szczepień.

Dokonywane są ustalenia dotyczące istnienia trwałych lub czasowych przeciwwskazań lekarskich do zaszczepienia.

W 2021 r. w stosunku do rodziców uporczywie uchylających się od realizacji szczepień, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. wystosował 8 upomnień zawierających wezwania do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji

administracyjnej, sporządził 8 tytułów wykonawczych oraz skierował 4 wnioski do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o egzekucję administracyjną obowiązku szczepień.

3. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA

Wprowadzenie

Woda jest źródłem życia i zdrowia. O jej jakości i przydatności do konsumpcji decydują: cechy organoleptyczne (smak, zapach), wskaźniki fizyczne (barwa, mętność, pH, przewodność), parametry chemiczne (między innymi: amoniak, azotany, azotyny, mangan, żelazo, chlor wolny, metale ciężkie) oraz wskaźniki mikrobiologiczne (m. in. *Escherichia coli*, Enterokoki – paciorkowce kałowe, ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22 C po 72h, bakterie grupy coli).

Ochrona zdrowia ludzkiego przed szkodliwymi skutkami zanieczyszczeń wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jest jednym z kierunków działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Definicja wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wg *Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* brzmi:

- woda w stanie pierwotnym lub po uzdatnieniu, przeznaczona do picia, przygotowania żywności lub innych celów domowych, niezależnie od jej pochodzenia i od tego, czy jest dostarczana z sieci dystrybucyjnej, cystern, w butelkach lub pojemnikach,
- woda wykorzystywana przez przedsiębiorstwo produkcji żywności do wytworzenia, przetworzenia, konserwowania lub wprowadzania do obrotu produktów albo substancji przeznaczonych do spożycia przez ludzi.

Nadzór nad jakością wody sprawowany jest na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 195), ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2028) i Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Wyżej wymienione rozporządzenie umożliwiło prowadzenie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim efektywnego nadzoru jakości wody oraz weryfikowanie wywiązywania się przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne i inne podmioty zaopatrujące w wodę z realizacji badań jakości wody wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z ustalonym z PIS harmonogramem.

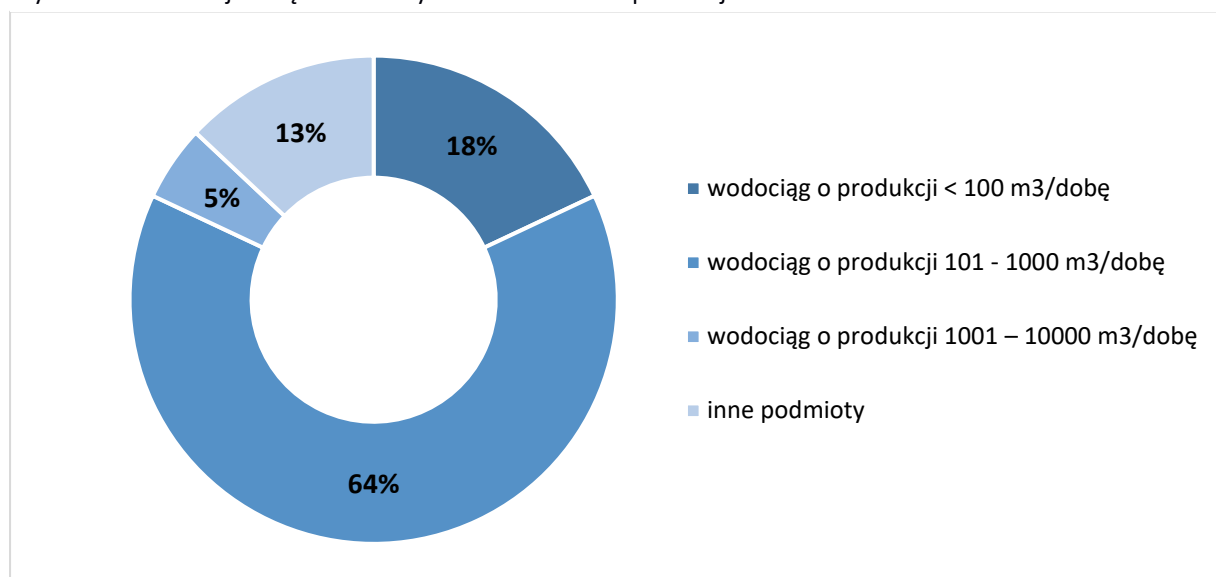
Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi w ramach zbiorowego zaopatrzenia w 2021 r. dostarczana była przez 3 przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne i 3 gminne jednostki organizacyjne, które rozprowadzały wodę na terenie powiatu ostrowieckiego za pomocą 19 urządzeń wodociągowych.

Dodatkowo na terenie powiatu ostrowieckiego 3 inne podmioty (2020 – 3 podmioty) korzystały z wody pochodzącej z indywidualnego ujęcia dostarczanej w ramach działalności gospodarczej, w budynkach użyteczności publicznej oraz w podmiotach działających na rynku spożywczym.

3.1. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę

Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne w 2021 r. dostarczały wodę przeznaczoną do spożycia dla 103,000 tys. mieszkańców powiatu (2020 r. - 104,611 tys.). Ogólna liczba mieszkańców powiatu na koniec 2021 r. wynosiła 107 711 osób (2020 r. - 108 964 osób).

Wykres 13. Ewidencja urządzeń wodnych w zależności od produkcji.

3.1.1. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia o produkcji < 100 m³/dobę

W 2021 r. nadzorowano 4 urządzenia wodne o produkcji < 100 m³/dobę (2020 r. – 5). Wodociągi te stanowiły 18,18% wszystkich urządzeń wodnych objętych ewidencją. Skontrolowano 100% urządzeń wodnych. Wodociągi o produkcji < 100 m³/dobę dostarczały wodę pochodzącą z ujęć podziemnych o dobrej jakości dla 1,4 tys. mieszkańców powiatu (2020 r. – 3,9 tys.).

W 2021 r. w stosunku do 1 urządzenia wodnego w Gminie Ćmielów stwierdzono przekroczenie wartości parametrycznej chlorków w wodociągu Czarna Głina. Natychmiastowe działania naprawcze właściciela urządzenia wodociągowego doprowadziły do poprawy jakości wody i pozytywnych wyników badań wody.

Jakość wody dostarczanej przez wodociągi o produkcji < 100 m³/dobę w 2021 r. odpowiadała wymogom obowiązującego rozporządzenia.

3.1.2. Wodociągi o produkcji 101 - 1000 m³/dobę

PPIS w 2021 r. nadzorował 14 urządzeń wodnych (2020 r. - 13). Skontrolowano wszystkie urządzenia wodne. Ich udział w ogólnej liczbie nadzorowanych urządzeń wodnych wynosił 63,63%.

Z wodociągów o produkcji 101 - 1000 m³/dobę w 2021 r. korzystało 36,212 tys. mieszkańców powiatu (2020 r. - 35,170 tys.).

W 2021 r. PPIS wydał 3 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia: wodociągu Szewna, Mirkowice i Miłków.

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2021 r. na podstawie sprawozdań z badań wykonanych w ramach monitoringu prowadzonego przez PIS, podjętych działań naprawczych przez zarządców wodociągów oraz kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne ocenił jakość wody dostarczanej z tej grupy urządzeń wodnych jako przydatną do spożycia.

3.1.3. Wodociągi o produkcji 1001 – 10000 m³/dobę

W 2021 r. na terenie powiatu ostrowieckiego nadzorowano podobnie jak w roku 2020 – 1 wodociąg, który stanowił 4,55 % z ogólnej liczby wodociągów. Wodociąg zaopatrywał w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi 65,248 tys. mieszkańców miasta Ostrowiec Świętokrzyski (2020 r. – 66,510 tys.) oraz część mieszkańców w Gminie Bodzechów tj. miejscowość Sudół od nr 1 do nr 9 oraz nr 11.

Jakość wody dostarczana z wodociągu Ostrowiec w 2021 r. podobnie jak w latach poprzednich odpowiadała wymogom sanitarnym.

3.1.4. Wodociągi o produkcji 10001 – 100000 m³/dobę

W 2021 r. na terenie powiatu ostrowieckiego nie funkcjonowało urządzenie wodne o produkcji 10001 – 100000 m³/dobę.

3.1.5. Inne podmioty zaopatrujące w wodę

W tej grupie obiektów w 2021 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim ocenił jakość wody dostarczanej z 3 indywidualnych urządzeń wodnych (2020 r. – 3 urządzenie wodne.) tj.:

- 1 inny podmiot podobnie jak w 2020 r. zaopatrujący w wodę o dobrej jakości zakład pracy Celsa „Huta Ostrowiec” Sp. z o. o. ul. Samsonowicza 2, oraz firmy zewnętrzne, które znajdują się na terenie Celsa „Huta Ostrowiec”;
- Spółdzielnia Mleczarska Mlekovita Zakład w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Zagłoby 32, która korzystała z wody z indywidualnego ujęcia w ramach podmiotu działającego na rynku spożywczym;
- DLF INVEST Bałtów 7 – korzysta z wody z indywidualnego ujęcia w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

W 2021 roku PPIS wydał decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu Mlekovita w związku z ponadnormatywną zawartością bakterii grupy coli oraz Escherichia coli.

Po podjętych przez właściciela wodociągu działaniach naprawczych, otrzymaniu pozytywnych wyników badania wody oraz powtórny poborze prób wody przez przedstawiciela PSSE w Ostrowcu Św. PPIS wydał decyzję stwierdzającą przydatność wody do spożycia przez ludzi z ww. wodociągu.

Wszystkie urządzenia wodne wykorzystujące wodę z indywidualnego ujęcia dostarczały w 2021 r. wodę odpowiadającą wymogom sanitarnym.

3.2. Badania ciepłej wody w szpitalach i w budynkach zamieszkania zbiorowego na obecność pałeczek *Legionella sp.*

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2021 r. prowadził nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego oraz w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, w celu określenia skolonizowania wewnętrznej sieci wodociągowej przez pałeczki z rodzaju *Legionella sp.*

Częstotliwość kontroli jakości ciepłej wody uzależniona była od wyników badania bakteriologicznego osiągniętych w latach poprzednich oraz głównie od rozwijającej się sytuacji epidemiologicznej na terenie powiatu. Schemat postępowania wg obowiązującego rozporządzenia określa: „jeżeli w kolejnych badaniach w odstępach rocznych stwierdzono < 100 jtk/100 ml, badanie wykonuje się po 3 latach”.

W 2021 r. pobrano do badań 66 prób wody ciepłej (2020 r. - 9 prób).

3.2.1. Badania ciepłej wody użytkowej w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2021 r. nadzorował 3 podmioty lecznicze świadczące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne tj.:

- G.V.M. „CARINT” Sp. z o. o. Centrum Kardiologii Inwazyjnej, Elektroterapii i Angiologii, ul. Szymanowskiego 13, Ostrowiec Świętokrzyski,
- Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Focha 5, Ostrowiec Świętokrzyski- Hospicjum Stacjonarne,
- Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Szymanowskiego 11, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski.

Z ww. obiektów w 2021 r. PPIS pobrał do badań 17 prób wody ciepłej (2020 r. - 6 prób).

Na podstawie sprawozdań z badań w 2 obiektach stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej wartości pałeczek *Legionella sp.* tj. Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Focha 5, 27-400 Ostrowiec Św. - Hospicjum Stacjonarne w 2 próbach wody ciepłej oraz w GVM CARINT Sp. z o.o. al. Płk. W. Beliny-Prażmowskiego 60, 31-513 – Centrum Kardiologii Inwazyjnej Elektroterapii i Angiologii w Ostrowcu Św., ul. Szymanowskiego 13 – w 3 próbach.

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w drodze decyzji nakazał niezwłoczne przeprowadzenie działań naprawczych mających na celu wyeliminowanie zanieczyszczeń wewnętrznej instalacji wodnej i doprowadzenie jakości wody ciepłej użytkowej do wymagań określonych w załączniku nr 5 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) oraz zakazał korzystania z wody ciepłej z natrysków, w których stwierdzono skażenie wody ciepłej do czasu uzyskania pozytywnych wyników badań. Przeprowadzone działania naprawcze przez zarządców obiektów wykazały, iż jakość ciepłej wody użytkowej w badanym zakresie odpowiadała wymogom sanitarnym, co zostało potwierdzone pozytywnymi wynikami badań wody.

3.2.2. Badania ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego

W 2021 r. skontrolowano jakość ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania pałeczek *Legionella sp.* w 16 obiektach zamieszkania zbiorowego (2020 r. – 1), pobrano do badań 49 prób (2020 r. – 3). Próby wody ciepłej pobrano w:

- 4 hotelach (12 prób),
- 5 innych obiektach, w których są świadczone usługi hotelarskie (14 prób),
- 3 obiektach typu bursa/internat (7 prób),
- 2 domach pomocy społecznej (10 prób),

- 2 placówkach zapewniających całodobową opiekę (6 prób).

Przekroczenia dopuszczalnej wartości pałeczek *Legionella sp.* stwierdzono w 1 domu pomocy społecznej (2020 r. – 0). PPIS w Ostrowcu Św. wszczął postępowanie administracyjne informując zarządcę obiektu o konieczności podjęcia stosownych działań naprawczych, w celu doprowadzenia wody ciepłej użytkowej w wewnętrznej instalacji wodnej do wartości zgodnych z rozporządzeniem. Działania podjęte przez dyrektora obiektu doprowadziły do poprawy jakości ciepłej wody, co zostało potwierdzone pozytywnymi wynikami badań wody.

WNIOSKI

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim kontrolował jakość dostarczanej wody przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne i inne podmioty zaopatrujące w wodę tj.:

- weryfikował terminowość przekazanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne sprawozdań z badań wody,
- analizował przekazane przez podmioty wyniki badań, prowadzone zgodnie z ustalonym na dany rok harmonogramem, w zakresie ewentualnych zagrożeń zdrowotnych wody - 167 sprawozdań z badań (2020 r. - 158),
- monitorował wywiązywanie się przez podmioty z obowiązku zapewnienia należytej jakości dostarczanej wody, w tym z realizacji harmonogramu kontroli wewnętrznej,
- wykonywał badania wody zgodnie z ustalonym przez organy PIS planem działania na dany rok,
- prowadził kontrolne badania wody po zakończeniu działań naprawczych, mające na celu sprawdzenie, czy woda spełnia wymagania określone w rozporządzeniu,
- gromadził, weryfikował i oceniał dane uzyskane w wyniku prowadzonego nadzoru nad jakością wody,
- przekazywał dane monitoringowe do właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego,
- informował właściwego wójta/burmistrza/prezydenta miasta o jakości wody na nadzorowanym obszarze.

W 2021 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach prowadzonego monitoringu pobrał do badań 139 prób wody (2020 r. – 83) w tym: 73 próby wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (2020 r. – 74) oraz 66 prób wody ciepłej na obecność pałeczek *Legionella sp.* (2020 r. - 9).

Na podstawie sprawozdań z badań wody PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim:

- informował zarządców wodociągów o jakości wody przeznaczonej do spożycia pobranej z nadzorowanych wodociągów w ramach prowadzonego nadzoru przez Państwową Inspekcję Sanitarną - 64 pisma (2020 r. – 66);
- stwierdził przydatność wody do spożycia, po sprawozdaniach przekazanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne – 106 pism (2020 r. – 112);
- wydał 7 obszarowych oraz 7 okresowych ocen dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi skierowanych do wójtów/burmistrzów/prezydenta miasta (2020 r. – 7 obszarowych, 7 okresowych);
- wydał 1 decyzję nakazującą podjęcie działań naprawczych przez podmiot dostarczający i wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej w celu zapewnienia jakości wody spełniającej wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294);

- wydał 3 decyzje stwierdzające przydatność wody do spożycia przez ludzi pochodzącej z 3 wodociągów po zakończeniu działań naprawczych;
- wydał 3 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia przez ludzi pochodzącej z 3 wodociągów na podstawie stwierdzonych przekroczeń w badanych próbach;
- stwierdził przekroczenia dopuszczalnej wartości pałeczek *Legionella sp.* w stosunku do 3 obiektów (2 podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, 1 dom pomocy społecznej) i wszczął postępowania administracyjne.

Na podstawie analizy sprawozdań z badań PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2021 roku ocenił wodę na terenie powiatu ostrowieckiego jako przydatną do spożycia. Na 107 711 mieszkańców powiatu z wody pochodzącej z nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną wodociągów korzystało 95 % ludności.

Tabela 6. Urządzenia do zaopatrywania ludności w wodę i ocena jakości wody do spożycia w latach 2020-2021.

Wyszczególnienie		Liczba urządzeń				Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)		
		według ewidencji	skontrolowanych	odpowiadająca wymaganiom	nieodpowiadająca wymaganiom	odpowiadającą wymaganiom	nieodpowiadającą wymaganiom	
Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę - ogółem		2021 r.	19	19	19	0	103,0	0
		2020 r.	19	19	19	0	104,611	0
wodociągi	< 100	2021 r.	4	4	4	0	1,417	0
		2020 r.	5	5	5	0	3,9	0
	101-1000	2021 r.	14	14	14	0	36,212	0
		2020 r.	13	13	13	0	35,17	0
	1001- 10000	2021 r.	1	1	1	0	65,248	0
		2020 r.	1	1	1	0	65,541	0
	10001-100000	2021 r.	0	0	0	0	0	0
		2020 r.	0	0	0	0	0	0
Inne podmioty zaopatrujące w wodę		2021 r.	3	3	3	0	0	0
		2020 r.	3	3	3	0	0	0

4. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma na celu zapewnienie, na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego oraz planowania i realizacji inwestycji, właściwego stanu sanitarno-higienicznego w obiektach, w taki sposób, aby w trakcie eksploatacji obiektów nie powodowały one zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi.

Zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2021 r., zajmował stanowiska pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych między innymi w sprawach:

- opiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- odbiorów obiektów budowlanych w związku z ich dopuszczeniem do użytkowania;
- opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko.

Uczestniczono również w postępowaniach na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 z późn. zm.).

Dokonywana ocena pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczyła różnych przedsięwzięć inwestycyjnych obejmujących między innymi obiekty handlowe, przemysłowe, usługowe, turystyczne, hotelarskie, ochrony zdrowia oraz inwestycje liniowe (np. drogi i inne trasy komunikacyjne, wodociągi, kanalizacje).

Łącznie w 2021 r. PPIS w Ostrowcu Św. zajął stanowisko w formie opinii, pism i uzgodnień w 113 sprawach obejmujących: strategiczne oceny oddziaływania na środowisko, opinie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, uzgadniania dokumentacji projektowych i stanowisk dotyczących innych spraw.

Tabela 7. Zbiorcza analiza zajętych stanowisk dla określonych zadań w 2021 r.

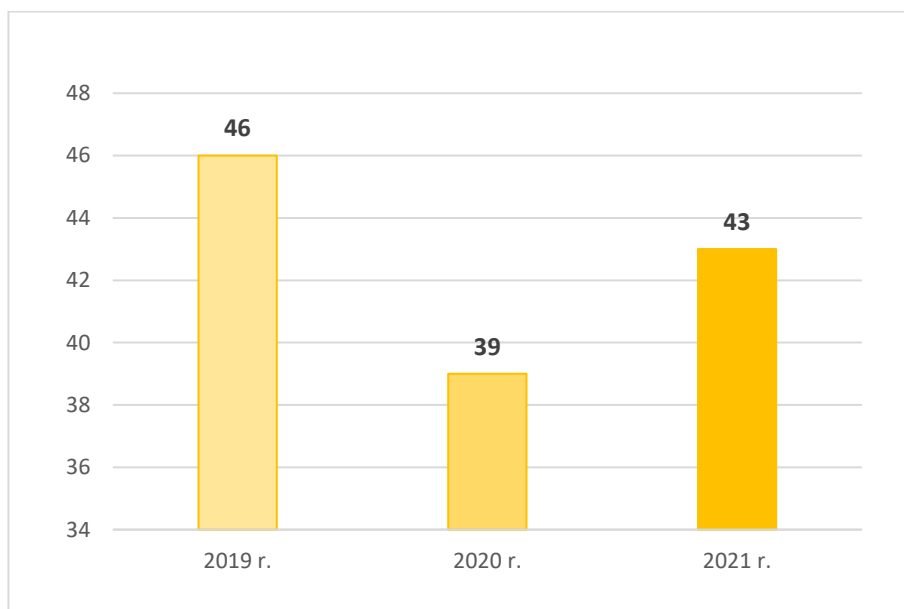
OGÓŁEM (bez uwzględnienia liczby kontroli)			113
Liczba zajętych stanowisk dotyczących	Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	2
		opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	3
	Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	opinia co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko	17
		wydanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	2
	opinie uzgadniające dokumentację projektową pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych		38
	opiniowanie projektów planów remediacji oraz warunków przeprowadzania działań naprawczych w środowisku		0
	opinii w sprawie uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 56 ustawy Prawo Budowlane		43
	innych spraw		8
KONTROLE (wizje)			49

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w roku 2021 zajął stanowiska w sprawach:

- 43 opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 56 ust. 1 i ust. 1a Ustawy z dnia 7.07.1994 r. Prawo Budowlane (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2351 z późn. zm.),
- 38 opinii w sprawie uzgodnienia dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- 17 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 z późn. zm.),
- 2 opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji na podstawie art. 78 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 77 ust. 1 pkt 2, ust. 6 i ust. 7 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 z późn. zm.),
- 2 opinie w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko na podstawie art. 58 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 53 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 z późn. zm.),

- 3 opinie dotyczące zgodną projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na podstawie art. 58 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 54 ust. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 z późn. zm.),
- 8 opinii i pism zaliczonych do spraw innych – pisma te dotyczyły między innymi zapytań o wymagania lokalowe - techniczne, higieniczne i zdrowotne dla planowanych do uruchomienia działalności usługowych oraz opinii sanitarnych dla pomieszczeń przeznaczonych na działalność dydaktyczną,
- przeprowadził 49 kontroli/wizji związanych z uczestnictwem w dopuszczeniu do użytkowania obiektów w związku z art.56 Ustawy Prawo budowlane oraz na wniosek podmiotów bez wymogu uzyskania pozwolenia na użytkowanie (apteki, działalność oświatowa).

Wykres 14. Liczba zajętych stanowisk zajętych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych w latach 2019-2021.

Porównując dane za rok 2021 z rokiem 2020 można zauważyć, że liczba kontroli oraz ilość opinii wydawanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych utrzymują się na względnie takim samym poziomie. Liczba wydanych wyżej wymienionych opinii oraz kontroli ma ścisły związek z liczbą zaopiniowanych dokumentacji projektowych i w tej grupie są to przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.

4.1. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Polityka regionalna na szczeblach gmin realizowana jest poprzez opracowania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które są podstawą do sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego. Dokonywane w tych opracowaniach zmiany miały na celu stworzenie warunków i ustalenie zasad lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, usługowo-mieszkaniowej, przemysłu i drobnej wytwórczości oraz usług, a także przeznaczenie nowych terenów na cele komunikacyjne (modernizacja dróg, budowa parkingów, itp.).

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem wspierającym proces decyzyjny związany z opiniowaniem, uzgadnianiem oraz uchwalaniem studium lub planu miejscowego. Głównym

celem prognozy jest określenie możliwych skutków, jakie mogą wystąpić w środowisku w wyniku ustaleń projektowanego dokumentu planistycznego. Rolą prognozy jest również sprawdzenie, czy ustalenia projektowanego dokumentu zabezpieczają we właściwy sposób środowisko (w tym miejsca zamieszkiwane przez ludność oraz miejsca dostępne dla ludzi) przed nadmiernymi negatywnymi oddziaływaniami, a także wskazanie ewentualnych rozwiązań mających na celu zapobieganie negatywnym wpływom na środowisko.

Wnioski, rekomendacje i zalecenia wynikające z prognozy powinny być brane pod uwagę przy ustalaniu ostatecznego tekstu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Mając na celu ochronę zdrowia ludzi Państwowa Inspekcja Sanitarna podczas dokonywania uzgodnień zwraca szczególną uwagę na zagadnienia dotyczące między innymi zaopatrzenia ludności w wodę, właściwe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów, odprowadzenie ścieków, właściwą lokalizację przedsięwzięć mogących pogorszyć stan środowiska.

W roku 2021 wydano 5 opinii w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Pośród wydanych opinii 2 dotyczyły uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Opinie wydano w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla:

- zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla Miasta i Gminy Kunów,
- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrowiec Św. w rejonie ulic Samsonowicza, Dębowa, Skośna.

Zapiniowanie (3 z wyżej wymienionych opinii) projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dotyczyło między innymi:

- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i gminy Kunów obejmującego sołectwo Miłkowska Karczma,
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i gminy Kunów obejmującego sołectwo Wymysłów.

4.2. Ocena oddziaływania na środowisko

Działania związane z oceną oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynikają z ustawy z dnia 03.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 61 wyżej wymienionej ustawy ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przeprowadza się w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych:

- 1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- 2) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W postępowaniu dotyczącym oceny oddziaływania przedsięwzięć kwalifikowanych do mogących znacząco oddziaływać na środowisko Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydawał opinie:

- w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu,
- w sprawie uzgodnienia warunków realizacji inwestycji przed wydaniem decyzji środowiskowych uwarunkowaniach.

W roku 2021 wydano 17 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W podziale na rodzaj inwestycji wydane opinie dotyczyły:

- 8 opinii w sprawie dotyczącej przedsięwzięcia polegającego na pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych (instalacja fotowoltaiczna),
- 3 opinie dotyczące zbierania i przetwarzania złomu,
- 2 opinie dotyczące obiektów produkcyjnych,
- 2 opinie dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (budowa wielu budynków),
- 1 opinia dotycząca instalacji przetwarzania odpadów,
- 1 opinia dotycząca budowy stacji paliw.

Przykłady opiniowanych przedsięwzięć:

- rozbudowa budynku produkcyjno-magazynowego do produkcji prążynek ziemniaczanych w obrębie Kunów miasto, przy ul. Kolejowej,
- modernizacja zakładu produkcji materiałów ogniotrwałych poprzez wymianę istniejących pieców do wypału wyrobów ceramicznych na nowe wraz z możliwością prowadzenia odzysku odpadów innych niż niebezpieczne w istniejącej i nowej instalacji na terenie zakładu OZMO.

Z wydanych 17 wyżej wymienionych opinii w żadnym przypadku nie nałożono na inwestora obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Stanowisko w sprawie potrzeby bądź też braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko było zajmowane z uwzględnieniem skali planowanej inwestycji, jej usytuowania, wielkości zajmowanego terenu oraz funkcji i potencjalnego szkodliwego oddziaływania na środowisko lub zdrowie ludzi.

W roku 2021 wydano 2 pozytywne opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Opinie te dotyczyły:

- modernizacji zakładu produkcji materiałów ogniotrwałych poprzez wymianę istniejących pieców do wypału wyrobów ceramicznych na nowe wraz z możliwością prowadzenia odzysku odpadów innych niż niebezpieczne w istniejącej i nowej instalacji na terenie zakładu OZMO,
- budowy Zespołu Elektrowni Fotowoltaicznych pn. „EF STOKI” wraz z infrastrukturą towarzyszącą o łącznej mocy do 104 MW.

4.3. Uzgadnianie dokumentacji projektowej

W procesie inwestycyjnym na etapie projektowania obiektów budowlanych, w tym uzyskiwania decyzji o pozwoleniu na budowę, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny uzgadniał projekty budowlane inwestycji oraz projekty technologiczne.

Opiniując dokumentację projektową szczególną uwagę zwracano na prawidłowy układ funkcjonalny, właściwą technologię, warunki środowiska pracy, zastosowane materiały i sposób wykończenia wnętrz, właściwe wyposażenie, prawidłową wentylację i ogrzewanie pomieszczeń, właściwy sposób rozwiązania instalacji wodno-kanalizacyjnej.

W trakcie uzgadniania dokumentacji projektowej zwracano również szczególną uwagę na zapewnienie właściwych warunków sanitarno-higienicznych w miejscach pobytu ludzi i zapewnienie im właściwych warunków pracy oraz zminimalizowanie negatywnych wpływów czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych na życie i zdrowie ludzi.

W roku 2021 wydano 38 opinii sanitarnych uzgadniających dokumentację projektową w tym:

- 30 projektów budowlanych nowych obiektów;
- 3 projekty przebudowy, rozbudowy i zmiany sposobu użytkowania;
- 5 projektów technologicznych dla istniejącego obiektu.

Wśród uzgadnianych projektów 25 dokumentacji zostało przedłożone do uzgodnienia przez projektantów i biura projektowe, natomiast 13 spośród uzgodnionych projektów zostało przedłożonych do zaopiniowania przez inwestorów.

Przeważającą część opiniowanych dokumentacji stanowiły projekty budowy kanalizacji sanitarnych na terenach nieskanalizowanych (18 projektów) oraz projekty budowy wodociągów (9 projektów). Pozostałą część uzgadnianych dokumentacji projektowych stanowiły obiekty kubaturowe takie jak lokale przeznaczone na działalność handlowo – usługową (6 projektów) oraz działalność usługową w zakresie fryzjerstwa, kosmetyki i odnowy biologicznej (4 projekty). 1 spośród wydanych opinii dotyczyła pomieszczeń przeznaczonych na potrzeby działu farmacji w istniejącym podmiocie leczniczym.

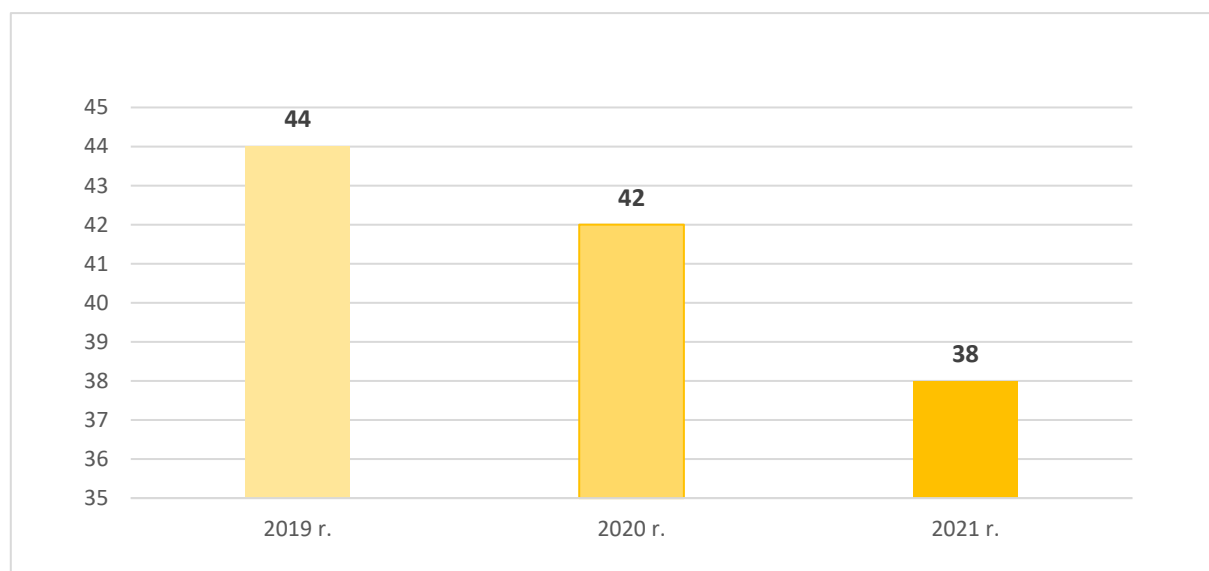
Najwięcej dokumentacji projektowych w tym zakresie dotyczyło inwestycji realizowanych na terenie gminy Ostrowiec Św.

Negatywnych opinii sanitarnych o projektach w roku 2021 nie wydano.

Przykłady opiniowanej dokumentacji projektowej:

- rozbudowa drogi powiatowej nr 0902T - ul. Samsonowicza w Ostrowcu Św. - rozbudowa magistrali wodociągowej,
- budowa budynku handlowego i budowy budynku składowego (magazynowego) przy ulicy Cegielnianej w msc. Bodzechów.

Wykres 15. Liczba zaopiniowanych dokumentacji projektowych w latach 2019-2021.

4.4. Kontrole obiektów (wizje lokalne, kontrole w trakcie realizacji inwestycji, uczestniczenie w dopuszczaniu do użytkowania obiektów budowlanych)

W 2021 r. przeprowadzono 49 kontroli/wizji lokalnych. W ogólnej liczbie 49 kontroli znajduje się:

- 43 kontrole związane z uczestnictwem w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych w związku z art.56 ustawy Prawo budowlane.

Podczas odbiorów zwracano uwagę w szczególności na:

- wykonanie obiektu zgodnie z projektem,
- posiadanie przez materiały służące do budowy i wykończenia obiektów stosownych atestów,
- protokoły wymagane przepisami (protokoły kominiarskie, badania skuteczności wentylacji, badania jakości wody do spożycia),
- prawidłową wentylację mechaniczną i grawitacyjną w pomieszczeniach,
- prawidłowe wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnej i ogrzewczej w budynkach będących przedmiotem odbioru,
- przystosowanie obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych: podjazdy, parkingi, toalety,
- wyrażenia zgody na odstępstwa od przepisów określających warunki techniczne oraz
- bezpieczeństwa i higieny pracy.

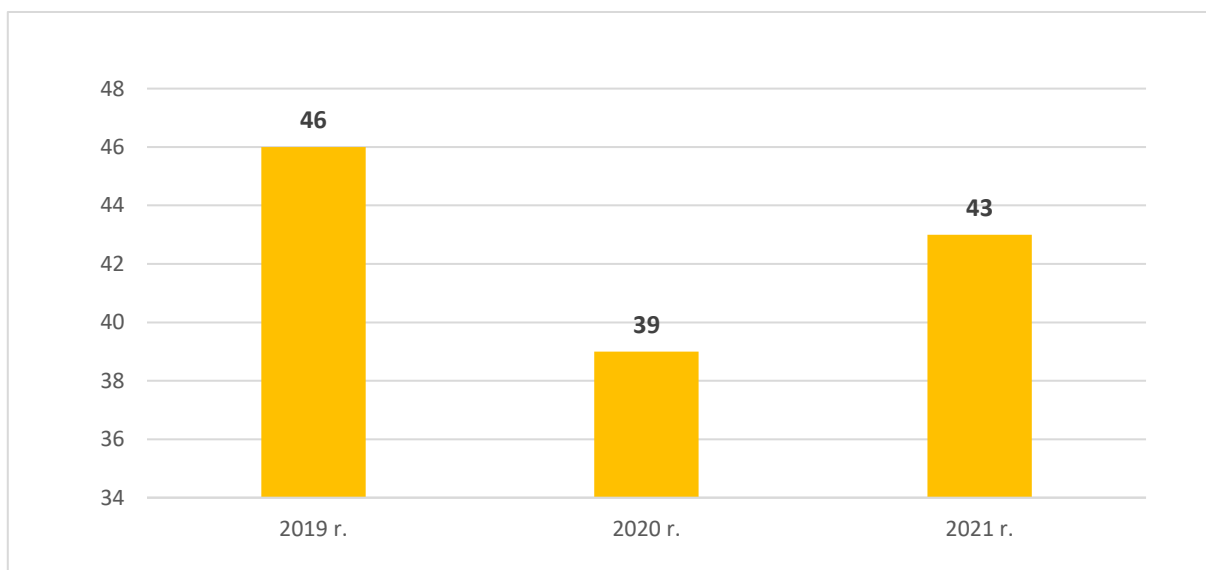
Głównym celem kontroli było poddanie oceny zgodności realizowanych inwestycji z uzgodnioną pod względem sanitarno-higienicznym dokumentacją projektową oraz wyeliminowanie ewentualnych nieprawidłowości w tym zakresie powstałych w trakcie budowy.

Nie wydano żadnych sprzeciwów na użytkowanie, gdyż wszystkie kontrolowane przedsięwzięcia wykonane były zgodnie z dokumentacją projektową oraz spełniały wymogi w zakresie higieniczno-sanitarnym.

Przykłady inwestycji oddanych do użytku w 2021 r.:

- przebudowa budynków Niepublicznej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasz Dom” Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- budowa budynku produkcyjno-magazynowego z zapleczem socjalno-biurowym wraz z urządzeniami budowlanymi i infrastrukturą przy ulicy Bałtowskiej (obecnie Przemysłowej) w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- 6 wizji lokalnych na wnioski podmiotu bez wymogu uzyskania pozwolenia na użytkowanie (działalność oświatowa).

Wykres 16. Liczba opinii w związku z dopuszczeniem do użytkowania wydanych w latach 2019-2021.

Pisma i opinie dotyczyły między innymi zapytań o wymagania lokalowe-techniczne, higieniczne i zdrowotne dla planowanych do uruchomienia działalności usługowych. Ponadto wydane zostały opinie sanitarne dla pomieszczeń przeznaczonych na działalność dydaktyczną.

Jedna z wydanych opinii dotyczyła pomieszczeń przeznaczonych na potrzeby działu farmacji w istniejącym podmiocie leczniczym.

Przykłady:

- ocena warunków higienicznych i zdrowotnych w pomieszczeniach przeznaczonych na działalność przedszkola zlokalizowanego w budynku przy ul. Akademickiej 12 w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- ocena warunków higienicznych i zdrowotnych pomieszczeń przeznaczonych na działalność dydaktyczną zlokalizowanych w budynku na os. Słoneczne 14 w Ostrowcu Św.

WNIOSKI

Działalność Nadzoru Zapobiegawczego dotyczyła kontroli pod kątem zapewnienia właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w nowo realizowanych obiektach takich jak np. użyteczności publicznej, ochrony zdrowia, żywienia-żywnościowych, oświaty, zakładach pracy.

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, w ramach prowadzonych postępowań oraz uzgodnień w zakresie nadzoru zapobiegawczego zwracano szczególną uwagę na następujące zagadnienia:

- ochronę ludzi przed nadmiernym oddziaływaniem środowiska pracy (hałas, zanieczyszczenie powietrza) poprzez egzekwowanie rozwiązań technicznych i zastosowanie odpowiednich materiałów budowlanych,
- właściwą gospodarkę wodno-ściekową (zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia, odprowadzenie ścieków),
- prawidłowe gromadzenie, usuwanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych.

W oparciu o przepisy prawa inspekcja sanitarna w ramach nadzoru zapobiegawczego prowadziła działania w celu zminimalizowania negatywnych skutków inwestycji na zdrowie człowieka.

Porównując dane za rok 2021 z rokiem 2020 liczba dokumentacji projektowych uzgadnianych pod względem wymagań higieniczno-sanitarnych, pomimo stanu epidemii, utrzymała się mniej więcej na tym samym poziomie.

Przeważającą część opiniowanych dokumentacji stanowiły projekty budowy kanalizacji sanitarnych na terenach nieskanalizowanych (18 projektów) oraz projekty budowy wodociągów (9 projektów). W związku z tym można wysnuć wniosek, że w bliższej perspektywie znacznej poprawie ulegnie gospodarka wodno-ściekowa na terenie powiatu ostrowieckiego.

W stosunku do roku poprzedniego na mniej więcej stałym poziomie utrzymuje się liczba opinii wydawanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych lub w związku z zamiarem przystąpienia do ich użytkowania (43 w roku 2021; 39 w roku 2020). Uzasadnieniem takiego stanu może być fakt, że oprócz stanowisk zajmowanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych wydawano także opinie dla przedsięwzięć, dla których obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie wynika z art. 56 ust 1a Ustawy z dnia 07.07.1994 r. Prawo Budowlane (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351z późn. zm.).

Liczba wydanych wyżej wymienionych opinii (w trybie art. 56 ust. 1a wyżej wymienionej ustawy) ma ścisły związek z liczbą zaopiniowanych dokumentacji projektowych i w tej grupie są to przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.

5. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK

Wprowadzenie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w 2021 roku sprawował nadzór nad 437 obiektami (w 2020 r. - 419 obiektów) bez podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Skontrolowano 80 obiektów, co stanowi 18,31%.

Tabela 8. Ilość skontrolowanych obiektów w latach 2020-2021.

Lp.	Rodzaj obiektu	2020 r.	Skontrolowane obiekty [%]	2021 r.	Skontrolowane obiekty [%]
1	obiekty świadczące usługi fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej	190	16,32	202	3,47
2	obiekty hotelarskie, placówki świadczące usługi noclegowe oraz gospodarstwa agroturystyczne	46	8,7	46	32,61
3	ustępy publiczne	8	12,5	8	87,5
4	jednostki organizacyjne pomocy społecznej i noclegownia	9	0	15	53,34
5	tereny rekreacyjne, kąpielisko, basen	56	5,4	56	51,79
6	cmentarze i domy przedpogrzebowe	23	21,74	23	13,05
7	apteki	36	5,56	34	0
8	stacje paliw	16	5,6	14	21,43
9	obiekty sportowe	10	50	10	30,00
10	pozostałe (m. in. dworzec PKS, pralnie, obiekty kulturalne, laboratoria, ośrodki wsparcia rodziny, parkingi)	25	24	29	17,25
Σ	SUMA	419		437	

5.1. Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń

5.1.1. Ustępy publiczne

W 2021 roku w ewidencji PPIS znajdowało się 8 stałych ustępów publicznych zlokalizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego. Wszystkie ustępy podłączone są do sieci kanalizacyjnej. W 2021 roku skontrolowano 7 obiektów zlokalizowanych na terenie Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego w Bałtowie oraz na terenie miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, co stanowi 87,5%.

Ustępy dostosowane dla osób niepełnosprawnych, z wydzieloną częścią damską i męską. W pomieszczeniach zapewniona wentylacja mechaniczna włączana ze światłem i dodatkowo uchylne okna w każdej części. Stanowiska do mycia rąk wyposażone w środki higieniczne, tj.: mydło, środek do dezynfekcji rąk, ręczniki papierowe oraz kosz na zużyte ręczniki.

W związku z ogłoszonym stanem epidemii, przy wejściu do ustępów zapewnione były dozowniki z płynem dezynfekcyjnym oraz umieszczone oznakowania graficzne z informacją o konieczności dezynfekcji rąk.

Ustępy utrzymane w dobrym stanie higienicznym, sanitarnym oraz technicznym, nieprawidłowości nie stwierdzono.

5.1.2. Obiekty pomocy społecznej

W nadzorze PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim znajdowało się 15 obiektów (2020 r. - 8). Skontrolowano 8 obiektów.

Ewidencję zwiększono o 6 obiektów:

1. Klub SENIOR+, ul. Opatowska 13, 27-420 Bodzechów,
2. Klub SENIOR+, Grzegorzowice 40, 27-425 Waśniów,
3. Dzienny Dom Senior Wigor, ul. Sienkiewicza 70, 27-400 Ostrowiec Św.,
4. Dzienny Dom SENIOR+, ul. Fabryczna, 27-415 Kunów,
5. Dzienny Dom SENIOR+, ul. Ostrowiecka 35, 27-440 Ćmielów,
6. Klub SENIOR+, ul., Ostrowiecka 35, 27-440 Ćmielów.

Działalność Dziennych Domów Seniora ma na celu zapewnienie seniorom stałej opieki przez 5 dni w tygodniu lub w wyznaczone dni oraz wzmocnienie aktywności społecznej, kulturalnej i fizycznej seniorów poprzez uczestnictwo w prowadzonych w obiektach zajęciach, tj. zajęciach rehabilitacji ruchowej, zajęciach z muzykoterapii, warsztatach rękodzieła, zajęciach komputerowych oraz konsultacjach psychologicznych.

Ze względu na ogłoszony na terenie kraju stan epidemii wywołany wirusem Sars-CoV-2 powodującym chorobę zakaźną COVID-19, w celu minimalizacji ryzyka zakażenia, w miejscach w których są osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności gwarantując przy tym maksymalny poziom bezpieczeństwa wszystkim dookoła, w 2021 roku nie przeprowadzono kontroli w domach pomocy społecznej.

5.1.3. Obiekty hotelarskie

Na terenie powiatu ostrowieckiego znajduje się 46 obiektów hotelarskich będących pod nadzorem PPIS (w 2020 r. - 46), w tym 6 hoteli i 40 obiektów świadczących usługi hotelarskie, takie jak pokoje noclegowe, zajazdy i gospodarstwa agroturystyczne.

W 2021 r. skontrolowano 5 na 6 obiektów hotelarskich oraz 10 obiektów z grupy inne, w których świadczone są usługi hotelarskie, co stanowi 32,61%. Przeprowadzone kontrole dotyczyły oceny stanu sanitarno-technicznego obiektów, postępowania z bielizną czystą i brudną, postępowania z odpadami komunalnymi, przestrzegania przepisów o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu

i wyrobów tytoniowych oraz właściwą gospodarkę odpadami komunalnymi celem zapobiegania rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych.

Ww. obiekty skontrolowano również pod względem przestrzegania obowiązków wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie nie stwierdzono.

Stan sanitarno-techniczny obiektów bardzo dobry.

5.1.4. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

W 2021 r. w ewidencji PPIS znajdowało się 202 obiekty (2020 r.- 190), z których skontrolowano 7 obiektów (3,47%), w tym:

- 2 zakłady kosmetyczne, co stanowi 2,82 %,
- 5 zakładów odnowy biologicznej i solaria, co stanowi 27,78 %.

W trakcie kontroli oceniano stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, sposób postępowania z narzędziami i bielizną używaną, z odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi wytwarzanymi w zakładach oraz oceniano opracowaną przez właścicieli gabinetów kosmetycznych procedurę zapewniającą ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Szczególną uwagę zwracano na sposób przechowywania narzędzi kosmetycznych, ich dezynfekcję i sterylizację oraz przechowywanie i oznakowanie stosowanych kosmetyków.

Obowiązkiem pracodawców i pracowników jest utrzymywanie pomieszczeń i ich wyposażenia w nienagannym stanie sanitarnym i porządkowym.

W gabinetach kosmetycznych podczas świadczenia usług, w trakcie których może dojść do naruszenia ciągłości tkanki używa się sprzętu jednorazowego użytku lub sterylnych narzędzi i materiałów. Właściciele gabinetów sterylizują narzędzia mogące spowodować naruszenie ciągłości tkanki, tj. cążki, dłutka, pęsety, frezy i głowice do mikrodermabrazji. Narzędzia po dezynfekcji pakowane są w samoprzylepne torebki papierowo-foliowe wyposażone w zewnętrzne chemiczne wskaźniki procesu sterylizacji oraz paski kontroli wewnętrznej z wieloparametrowym testem kontroli sterylizacji parą wodną w temperaturze 121°C i 134°C.

Informowano, iż zabiegi wykonywane z wykorzystaniem metod inwazyjnych związanych z przerwaniem ciągłości tkanek i narażeniem na kontakt z krwią, niesie ze sobą niebezpieczeństwo przeniesienia zakażenia, w szczególności HBV, HCV oraz HIV.

W obiektach nie posiadających autoklawu stosowane były narzędzia jednorazowego użytku lub zakład posiadał stosowną umowę na świadczenie usług sterylizacji narzędzi z podmiotami posiadającymi autoklawy.

Prawidłowe gospodarowanie odpadami potwierdzone było przez kontrolowanych usługodawców zawartymi umowami oraz fakturami za wykonaną usługę odbioru i utylizacji odpadów.

Zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi właściciele gabinetów kosmetycznych posiadają wdrożone procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, które regulują:

- sposób postępowania przy wykonywaniu czynności, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich,
- zasady stosowania sprzętu poddawanego sterylizacji,
- sposoby przeprowadzania dezynfekcji skóry,
- zasady dekontaminacji, czyli procesu niszczenia biologicznych czynników chorobotwórczych przez mycie i dezynfekcję pomieszczeń oraz sterylizację narzędzi.

Wprowadzona w życie w 2018 roku ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz. U. z 2017 poz. 2111) ma na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed szkodliwym działaniem sztucznego promieniowania ultrafioletowego (UV) wydzielanego przez urządzenia wykorzystywane do naświetlania skóry wywołujące efekt opalenizny. Istotą ustawy jest ograniczenie zachorowań na nowotwory skóry. Służyć temu ma przede wszystkim podniesienie świadomości społecznej w zakresie szkodliwości działania promieniowania UV wydzielanego przez solaria. Ustawa całkowicie zakazuje korzystania z solarium przez osoby, które nie ukończyły 18 roku życia, nakłada na właścicieli solarium obowiązek zamieszczania w miejscu udostępniania solarium informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium oraz wprowadza całkowity zakaz promocji i reklamy usług w zakresie udostępniania solarium.

Ze względu na obowiązujący stan epidemii w 2021 r. przeprowadzono 3 kontrole w obiektach świadczących usługi opalania.

5.1.5. Obiekty komunikacji publicznej (dworzec autobusowy, środki transportu)

W ewidencji PPIS w 2021 r. znajdował się 1 dworzec autobusowy PKS, który nie został poddany kontroli. Skontrolowano 4 środki transportu publicznego w zakresie przestrzegania nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. W trakcie kontroli stwierdzono, iż środki transportu posiadają zewnętrzne oznakowania mówiące o limicie pasażerów oraz o konieczności zasłaniania ust i nosa przy użyciu maseczki.

5.1.6. Cmentarze

W 2021 r. w ewidencji PPIS znajdowało się 21 cmentarzy, w tym 1 cmentarz komunalny i 20 parafialnych, przeprowadzono 1 kontrolę.

Podczas kontroli szczególną uwagę zwrócono na postępowanie z odpadami komunalnymi. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami, za co nałożono mandat karny w wysokości 100,00 zł.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny sprawował nadzór nad prawidłowym przebiegiem ekshumacji zwłok i szczątków ludzkich oraz nad warunkami ich transportu. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi ekshumacja zwłok i szczątków jest dopuszczalna w okresie od 16 października do 15 kwietnia i przeprowadza się ją we wczesnych godzinach rannych.

W 2021 roku wydano 24 decyzje zezwalające na przeprowadzenie ekshumacji, 2 decyzje dotyczące wywozu zwłok poza granice Rzeczypospolitej oraz 21 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok/prochów z zagranicy do Polski.

5.1.7. Domy przedpogrzebowe

W 2021 r. w ewidencji znajdowały się 2 domy przedpogrzebowe, skontrolowano 2 obiekty.

Skontrolowane domy przedpogrzebowe posiadają pomieszczenia do wystawienia trumien ze zwłokami, kaplicę do odprawiania ceremonii pogrzebowych, pomieszczenia/chłodnie do przechowywania zwłok oraz pomieszczenia do przygotowania zwłok.

5.1.8. Inne obiekty użyteczności publicznej

Grupa ta obejmuje obiekty użyteczności publicznej, w przypadku których zachowanie właściwego stanu sanitarnego jest niezbędne z uwagi na zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego osób z nich korzystających. Do tej grupy zalicza się 141 obiektów: pralnie, obiekty sportowe, apteki, obiekty kulturalne, laboratoria, stacje paliw, parkingi, prosektorium, tereny rekreacyjne wraz

z piaskownicami oraz ośrodek wsparcia rodziny. Ze względu na stan epidemii skontrolowano 39 obiektów:

- 3 obiekty sportowe,
- 3 stacje paliw,
- 1 prosektorium,
- 4 obiekty zamieszkania zbiorowego typu bursa/ internat,
- 28 obiektów rekreacyjnych.

Tabela 9. Ewidencja i ilość skontrolowanych obiektów z grupy "innych obiektów użyteczności publicznej".

Lp.	Nazwa obiektu	Wg ewidencji 2020 r.	Liczba skontrolowanych obiektów	Wg ewidencji 2021 r.	Liczba skontrolowanych obiektów
1.	Pralnie	5	1	5	0
2.	Obiekty sportowe	10	5	10	3
3.	Apteki, punkty apteczne	36	2	34	0
4.	Obiekty kulturalne	10	3	9	0
5.	Laboratoria	2	0	2	0
6.	Stacje paliw	16	2	14	3
7.	Ośrodek wsparcia rodziny	1	0	1	0
8.	Wiaty przystankowe	0	0	0	0
9.	Parkingi	7	0	7	0
10.	Prosektorium	0	0	1	1
11.	Internat Zespołu Szkół Mistrzostwa Sportowego	0	0	1	1
12.	Bursa szkolna	0	0	1	1
13.	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	0	0	1	1
14.	Hospicjum stacjonarne	0	0	1	1
15.	Tereny rekreacyjne	54	2	54	28
Σ	Razem	141	15	141	39

Przeprowadzone kontrole dotyczyły oceny stanu sanitarno-technicznego poszczególnych obiektów oraz przestrzegania nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zdjęcie 1. Stadion KSZO w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Na terenie powiatu funkcjonują takie obiekty sportowe jak: 1 piłkarski ośrodek treningowy, 4 boiska sportowe typu „Orlik” oraz 4 stadiony i hala widowiskowo-sportowa. Skontrolowano 3 obiekty.

Obiekty sportowe objęte były zakazem i ograniczeniami dotyczącymi organizacji imprez sportowych w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Na terenie skontrolowanych boisk sportowych typu „Orlik” przy głównym wejściu na tablicy ogłoszeń zostały umieszczone informacje DDM mówiące o zachowaniu dystansu społecznego, dezynfekcji i używaniu maseczek ochronnych na usta i nos. Ponadto właściciel zapewnił dla użytkowników oznakowane pojemniki ze środkiem do dezynfekcji rąk.

W 2021 r. skontrolowano 3 stacje paliw na terenie powiatu ostrowieckiego znajdujące się przy trasach najczęściej uczęszczanych. Skontrolowane stacje paliw dysponują ogólnodostępnymi ustępami, które są utrzymane w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Zapewnione są środki higieniczno-sanitarne i prawidłowe wentylacje w kabinach.

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż przedsiębiorcy posiadają koncesje na obrót paliwami ciekłymi. W trakcie przeprowadzanych kontroli informowano kontrolowanych o obowiązku utrzymania pojemników służących do zbierania odpadów komunalnych w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym. Celem zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zalecano przeprowadzanie okresowych dezynfekcji ww. pojemników zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku.

Na terenie powiatu ostrowieckiego znajduje się Ośrodek Wypoczynkowy „Gutwin”, który usytuowany jest na peryferiach miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

Ośrodek czynny jest 7 dni w tygodniu. Odwiedzający mają możliwość czynnego wypoczynku, zwłaszcza w okresie wakacyjnym.

Zdjęcie 4. Plac zabaw na terenie Ośrodka Wypoczynkowego "Gutwin".

Do dyspozycji odwiedzających udostępnia się:

- kąpielisko z plażą piaszczystą,
- wypożyczalnię sprzętu wodnego (rowery wodne i kajaki),
- ogrodzone boisko do piłki nożnej plażowej,
- nieogrodzone boisko do piłki siatkowej plażowej,
- miejsce z dwoma murowanymi grillami,
- plac zabaw,
- park linowy z dwoma trasami (mała i duża),
- ogrodzony kort tenisowy,
- siłownię zewnętrzną,
- wytyczone dwie trasy biegowe (5 i 10 km),
- ustęp ogólnodostępny,
- utwardzony parking (ok. 100 miejsc parkingowych),
- budynek administracyjny z pełnym węzłem sanitarnym dla pracowników
- lokal gastronomiczny.

Skontrolowano prosekatorium, którego dzierżawcą od 06.2021 r. jest Zakład Usług Pogrzebowych w Ostrowcu Świętokrzyskim. W 2021 r. przeprowadzono remont pomieszczeń, które zostały odnowione przez pomalowanie, uzupełniono brakujące płytki na ścianach, wymieniono agregat chłodniczy w jednej z chłodni oraz zakupiono brakujący sprzęt. W budynku prosekatorium udostępniane było tylko pomieszczenie do wykonywania sekcji lekarskich i prokuratorskich. W 2021 r. pomieszczenia chłodni nie były wykorzystywane- zwłoki osób zmarłych w szpitalu przechowywane były w pomieszczeniach chłodni należących do ZUP Sp. z o. o. w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Długa 8.

5.1.9. Kąpieliska i baseny kąpielowe

W 2021 r. na terenie powiatu ostrowieckiego udostępnione były 2 obiekty dla kąpiących się:

- 1) Pływalnia „Rawszczyzna” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Mickiewicza 32 oraz
- 2) Kąpielisko Gutwin w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Gościniec.

5.1.9.1. Pływalnia „Rawszczyzna”

Zarządcą Pływalni „Rawszczyzna” w imieniu Gminy Ostrowiec jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji ul. Świętokrzyska 11, Ostrowiec Świętokrzyski.

W 2021 roku PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach nadzoru pobrał do badań 8 prób wody basenowej oraz wykonał oznaczenia chloru ogólnego, wolnego i związanego na miejscu w trakcie poboru prób. Woda została pobrana zgodnie z ustalonym harmonogramem poboru na rok 2021 r. z 3 niecek oraz z systemów cyrkulacji (woda wprowadzana do niecek). W trakcie poboru zarządca obiektu udostępnił dane z odczytu automatycznego dla parametrów: pH, Redox i chloru wolnego.

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim monitorował jakość wody na pływalni poprzez analizę parametrów jakości wody na pływalni na podstawie przekazanych sprawozdań z badań, zakresu i częstotliwości wykonywanych badań przez zarządzającego pływalnią oraz wyników badań wody na pływalni wykonanych przez PIS.

Woda na Pływalni „Rawszczyzna” w 2021 r. odpowiadała wymogom sanitarnym określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016).

Zdjęcie 7. Pływalnia "Rawszczyzna".

5.1.9.2. Kąpielisko „Gutwin” w Ostrowcu Świętokrzyskim

W powiecie ostrowieckim funkcjonuje kąpielisko „Gutwin”, którego Organizatorem jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, ul. Świętokrzyska 11 w Ostrowcu Świętokrzyskim działający w imieniu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

Na terenie kąpieliska w widocznych miejscach znajduje się Regulamin „Kąpieliska” oraz tablica informacyjna „Kąpielisko Ośrodek Wypoczynkowy Gutwin”.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.) rada gminy określa corocznie do dnia 20 maja sezon kąpielowy, który obejmuje okres między 1 czerwca a 30 września oraz corocznie do 20 maja określa wykaz kąpielisk na terenie gminy. Organizator kąpieliska do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego sezon kąpielowy, w którym kąpielisko ma być otwarte, przekazuje wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta wnioski o umieszczenie w wykazie kąpielisk.

Organizator kąpieliska prowadzi kontrolę wewnętrzną, w ramach której m. in. ustala z PPIS harmonogram pobierania próbek oraz pobiera próbki wody w ustalonych z PPIS punktach. W ramach kontroli urzędowej organy PPIS dokonują bieżącej i sezonowej oceny jakości wody w kąpielisku pod względem spełnienia wymagań określonych w przepisach.

W 2021 r. w ramach kontroli wewnętrznej organizator pobrał do badania 3 próby wody z kąpieliska oraz w ramach kontroli urzędowej PPIS pobrał 1 próbę przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego. Na podstawie sprawozdań z badań wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej i urzędowej PPIS wydał 5 ocen jakości wody, w których stwierdził przydatność wody do kąpeli (4 oceny bieżące i 1 ocenę sezonową po zakończeniu sezonu kąpielowego). Wszystkie oceny jakości wody umieszczane były w Serwisie kąpieliskowym oraz na stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-ostrowiec-swietokrzyski w formie komunikatów Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne organy PIS obowiązane są do prowadzenia Serwisu kąpieliskowego, który dostępny jest na stronie Głównego Inspektoratu Sanitarnego pod adresem <http://sk.gis.gov.pl/>.

Prowadzony internetowy serwis kąpieliskowy jest systemem informacyjnym, który prezentuje na mapie Polski wykaz wszystkich wyznaczonych uchwałami Rad gmin kąpielisk oraz przedstawia aktualne informacje o jakości wody, profilu i infrastruktury kąpieliska, a także panujących warunkach. Celem Serwisu jest natychmiastowe przekazywanie i rozpowszechnianie informacji o jakości wody w kąpieliskach podczas letniego wypoczynku. Serwis kąpieliskowy jest na bieżąco aktualizowany w terminie od 1 czerwca do 30 września.

5.2. Inne działania

Imprezy masowe

W 2021 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim opiniował 4 wnioski organizatorów w sprawie przeprowadzenia imprezy masowej, zwracając szczególną uwagę na zapewnienie przez organizatora właściwych warunków higieniczno- sanitarnych, punktów czerpalnych wody do spożycia, właściwego postępowania z odpadami komunalnymi, zapewnienia pomocy medycznej oraz w zakresie przestrzegania przez organizatora obostrzeń w związku z Covid-19.

Sprowadzenie zwłok z zagranicy, ekshumacje

W ramach nadzoru nad zagadnieniami dotyczącymi postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał 21 postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy, 24 decyzje zezwalające na ekshumację i przewóz ekshumowanych zwłok oraz 2 decyzje na wywóz zwłok za granicę Rzeczypospolitej Polskiej.

Interwencje

PPIS w Ostrowcu Św. w 2021 r. podjął interwencje na terenie powiatu ostrowieckiego w zakresie:

- prowadzenia działalności przez niezarejestrowany obiekt,
- nieprzyjemnego zapachu w mieszkaniu prywatnym,
- nieprawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi na terenie cmentarza parafialnego,
- nieprzestrzegania przepisów sanitarnych w związku z Covid-19,
- brudnej wody w stawie miejskim,
- gromadzenia odpadów komunalnych na jednym z osiedli,
- pluskiew w mieszkaniu prywatnym,
- jakości wody w basenie.

Interwencja dotyczącą gromadzenia odpadów komunalnych na terenie cmentarza parafialnego potwierdziła zgłoszone nieprawidłowości. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami ukarano zarządcę kontrolowanego obiektu mandatem karnym.

Wizje

W 2021 r. przedstawiciele PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim wraz z przedstawicielami spółdzielni mieszkaniowej uczestniczyli w 24 wizjach lokalnych w mieszkaniach prywatnych w celu stwierdzenia obecności ksylamitu w podłożu. W 16 mieszkaniach potwierdzono jego obecność.

Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim opiniował 5 projektów uchwał w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku oraz w sprawie ustalenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów na terenie Gminy Ostrowiec, Bałtów i Waśniów.

Corocznie PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim opiniuje wniosek Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Ostrowcu Świętokrzyskim w sprawie zaakceptowania projektu uchwały dotyczącej wykazu kąpielisk na terenie Gminy Ostrowiec.

WNIOSKI

W 2021 roku na 437 obiektów użyteczności publicznej (bez zakładów opieki zdrowotnej i urządzeń wodociągowych) będących w ewidencji skontrolowano 80 obiektów użyteczności publicznej pod kątem oceny stanu sanitarno- technicznego. Nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej w 2021 r. nie wykazał istotnych zagrożeń dla zdrowia ludzi.

Ponadto przeprowadzono 503 kontroli w zakresie przestrzegania zakazów i nakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

6. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

W 2021 r. pod nadzorem PPIS w Ostrowcu Św. funkcjonowało łącznie 207 podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

Zakres przeprowadzonych kontroli obejmował następujące zagadnienia: stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, stosowanie procedur higienicznych z uwzględnieniem procesów dekontaminacji, sprzątanie i czystość bieżąca pomieszczeń, postępowanie z bielizną i odpadami medycznymi. Prowadzony nadzór obejmował również realizację Programu Szczepień Ochronnych w podmiotach wykonujących szczepienia ochronne oraz prowadzenie dokumentacji medycznej w tym zakresie. W związku z trwającą pandemią COVID-19 przedmiotem kontroli było także przestrzeganie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2021 r., poz. 861 z późn. zm.)

Tabela 10. Struktura nadzorowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

Lp.	Podmioty wykonujące działalność leczniczą		Suma
1	PODMIOTY LECZNICZE - AMBULATORYJNE		92
2	PODMIOTY LECZNICZE STACJONARNE I CAŁODOBOWE		4
3	PRAKTYKI ZAWODOWE	Indywidualne Praktyki Lekarskie	6
		Indywidualne Specjalistyczne Praktyki Lekarskie	39
		Grupowe Praktyki Lekarskie	2
		Indywidualne Praktyki Lekarzy Dentystów	26
		Indywidualne Specjalistyczne Praktyki Lekarzy Dentystów	19
		Grupowe Praktyki Lekarzy Dentystów	2
		Inne Praktyki Zawodowe w tym Indywidualne Praktyki Pielęgniarek	17
		111	

Tabela 11. Odsetek skontrolowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w 2021 r.

	Lp.	Rodzaj obiektu		Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	% obiektów skontrolowanych
Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze	1.	STACJONARNE I CAŁODOBOWE ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE	szpitalne	3	3	100,0
			hospicja	1	1	100,0
	2.	AMBULATORYJNE ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE	Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice	38	19	50,0
			Medyczne laboratoria diagnostyczne i punkty pobrań materiału do badań	13	2	15,4
			Zakłady rehabilitacji leczniczej	11	2	18,2
			Inne	30	7	23,3
	Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową	3.	Indywidualna praktyka lekarska		6	0
4.		Indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska		39	1	2,6
5.		Grupowa praktyka lekarska		4	0	0
6.		Indywidualna praktyka lekarzy dentyków		26	1	3,8
7.		Indywidualna specjalistyczna praktyka lekarzy dentyków		19	1	5,3
8.		Inne		15	0	0

6.1. Podmioty lecznicze

W 2021 r. liczba podmiotów leczniczych będących pod nadzorem PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim wynosiła 96 w tym:

- podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – 4;
- podmioty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne – 92.

Ogółem skontrolowano 34 obiekty, co stanowi 38,54% wszystkich ujętych w ewidencji spośród tej grupy.

6.1.1. Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

Na terenie nadzorowanym znajdują się 4 podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne tj. Zespół Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Św. ul. Szymanowskiego 11, G.V.M. CARINT sp. z o.o. Centrum Kardiologii Inwazyjnej Elektroterapii i Angiologii ul. Szymanowskiego 13 w Ostrowcu Św., Hospicjum Stacjonarne ul. Focha 5 w Ostrowcu Św. Ze względu na dynamiczny wzrost zakażeń wirusem SARS-CoV-2 i zaangażowanie pracowników Sekcji Nadzoru

Przeciwepidemicznego w przeciwdziałanie skutkom epidemii COVID-19 w ZOZ Ostrowiec Św. nie przeprowadzono kontroli kompleksowej, natomiast przeprowadzono 2 kontrole w związku ze zgłoszonymi interwencjami: jedna dotyczyła zgłoszenia w systemie SEPIS w sprawie niezapewnienia należytego stanu sanitarno-higienicznego obiektu, druga związana była z niezapewnieniem preparatów do mycia i dezynfekcji rąk oraz powierzchni na jednym z oddziałów szpitala. W toku przeprowadzonych kontroli wydano stosowne zalecenia i uwagi.

6.1.1.1. Szpitale

GVM CARINT Sp. z o.o. Centrum Kardiologii Inwazyjnej, Elektroterapii i Angiologii w Ostrowcu Św., ul. Szymanowskiego 13, 27-400 Ostrowiec Św. jest zakładem leczniczym prowadzonym przez G.V.M.CARINT Sp. z o. o., aleja Płk. Władysława Beliny-Prażmowskiego 60, 31-514 Kraków.

Zakres świadczonych usług obejmuje: konsultacje kardiologiczne, badania nieinwazyjne EKG, USG i Holter, diagnostykę i terapię z zakresu kardiologii i radiologii inwazyjnej, leczenie i monitorowanie chorych hospitalizowanych z powodu ostrych stanów wieńcowych, monitorowanie i leczenie chorych z groźnymi dla życia zaburzeniami rytmu serca, monitorowanie i leczenie chorych hospitalizowanych z niestabilną chorobą wieńcową i niewydolnością krążeniowo - oddechową wykonywanie zabiegów wszczepienia stałych i czasowych układów stymulujących serca, zabiegi z zakresu elektrofizjologii.

Zdjęcie 10. Centrum Kardiologii Inwazyjnej, Elektroterapii i Angiologii w Ostrowcu Św.

Dla potrzeb prowadzonej działalności zapewniono 6 pokoi łóżkowych (sal chorych) z pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi (w tym salę buforową - pomieszczenie pobytu pacjenta; oraz sale przydzielone do „odcinka COVIDOWEGO”), izolatkę z pomieszczeniem higieniczno-sanitarnym wyposażonym m.in. w macerator, gabinet diagnostyczno-zabiegowy, a także salę intensywnej opieki kardiologicznej „R” obejmującą 5 stanowisk wyposażonych w aparaturę do całodobowego monitoringu procesów życiowych pacjentów oraz 1 stanowisko intensywnej terapii.

Kontrolowany podmiot jest wyposażony w aparaturę i sprzęt medyczny niezbędny do udzielania świadczeń zdrowotnych. W użyciu pozostają pompy infuzyjne, defibrylatory, ssaki operacyjne, zestaw próby wysiłkowej, stymulator zewnętrzny, zestaw do wszczepień urządzeń do elektroterapii, kardiomonitor, worek samorozprężalny, zestaw resuscytacyjny, zestaw do intubacji, zestaw do EKG, Holter, respirator, pompę do kontrapulsacji wewnątrzaoortalnej, aparat do elektrochirurgii, kapnograf, centralę monitorującą, aparat USG, system ogrzewania pacjenta.

W trakcie kontroli okazano dokumentację wykonanych przeglądów, sprawdzeń i kontroli bezpieczeństwa wyrobów.

W zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych prowadzono następujące działania:

- opracowywany jest program kontroli zakażeń;
- placówka podlega stałym ocenom stanu realizacji procedur z zakresu kontroli zakażeń, które są opracowane w odniesieniu do czynności związanych z utrzymaniem higieny szpitalnej;
- prowadzony jest monitoring zakładanych wkłuc obwodowych oraz cewników moczowych zakładanych i utrzymywanych w pęcherzu moczowym oraz miejsca operowanego;
- posiłki podawane są w jednorazowych naczyniach;
- każde łóżko wyposażone jest w dozownik z płynem dezynfekcyjnym do rąk;

- prowadzona jest ocena ryzyka zakażenia oraz monitoring zużycia materiałów i środków dezynfekcyjnych i środków ochrony indywidualnej;
- personel jest objęty szkoleniami z zakresu zakażeń zakładowych i kluczowych obszarów zapewnienia bezpieczeństwa epidemiologicznego;
- przeprowadzono szereg szkoleń z zakresu dekontaminacji powietrznej oraz zakupiono urządzenia do przeprowadzenia tego typu dezynfekcji (fumigator);
- wydzielono w oddziale odcinek służący do izolacji pacjentów z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2.

W opiece nad pacjentem izolowanym stosowany jest sprzęt medyczny jednorazowego użytku a jeśli nie jest możliwe zastosowanie sprzętu jednorazowego, stosowany jest sprzęt wielorazowy, który jest dedykowany jednemu pacjentowi na czas izolacji, dekontaminowany zawsze po skażeniu materiałem biologicznym, na bieżąco po użyciu oraz po zakończeniu izolacji.

W kontrolowanym okresie nie zarejestrowano zakażeń szpitalnych. Zarejestrowano 3 przypadki wystąpienia czynnika alarmowego u osoby hospitalizowanej. Były to dodatnie wyniki badań potwierdzające obecność wirusów hepatotropowych (wzw B, wzw C), bez objawów czynnego zakażenia. Kontrola w ocenianym zakresie nie wykazała nieprawidłowości.

6.1.1.2. Hospicjum

Zakres usług świadczonych w Hospicjum Stacjonarnym im. Jana Pawła II obejmuje: konsultacje lekarskie, badania nieinwazyjne EKG, pomiar ciśnienia krwi, opatrywanie ran, zakładanie worka stomijnego, mycie i pielęgnację chorego, wykonywanie irygacji, zakładanie wkłuc i pielęgnację miejsca wkłucia, podawanie leków drogą doustną, podskórną, podawanie choremu insuliny za pomocą pena, zakładanie cewników, pielęgnacja chorego z odleżynami.

Zdjęcie 13. Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Focha 5, 27-400 Ostrowiec Św.

Zadaniem rehabilitacji ambulatoryjnej będącej jednym z działów pionu rehabilitacji jest udzielanie kompleksowej rehabilitacji w zakresie fizykoterapii (elektrostymulacja, leczenie ultradźwiękami, światłolecznictwo), hydroterapii (masaże wirowe kończyn górnych i dolnych), masażu leczniczego, kinezyterapii (ćwiczenia z wykorzystaniem systemu ciężarkowo – bloczkowego, ćwiczenia z wykorzystaniem przyrządów i przyborów, ćwiczenia indywidualne).

Celem kontroli było sprawdzenie przestrzegania wybranych zagadnień przeciwepidemicznych, a jej zakres obejmował: ocenę stanu sanitarno-technicznego obiektu, gospodarkę odpadami u wytwórcy, przestrzeganie procedur zapobiegających zakażeniom, przestrzeganie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 861 z późn. zm.) w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii oraz przestrzeganie przepisów Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 276).

W toku kontroli przeprowadzonej w Hospicjum Stacjonarnym im. Jana Pawła II nie stwierdzono nieprawidłowości.

W podmiocie stosowane są zasady minimalizujące ryzyko zakażenia wirusem SARS-CoV-2. Wdrożono procedurę związaną z odwiedzinami chorych w Hospicjum stacjonarnym z zachowaniem reżimu sanitarnego. Powszechnie zapewniono dozowniki z płynem do dezynfekcji rąk. Osoby przebywające na terenie podmiotu realizują obowiązek zakrywania ust i nosa.

6.1.1.3. Szpital jednodniowy

Szpital Chirurgiczny „Maltanka” Oddział Leczenia Jednego Dnia ul. Polna 84, 27-400 Ostrowiec Św. w ramach prowadzonej działalności wykonuje świadczenia medyczne z zakresu chirurgii ogólnej tj: operacja żyłaków (laserowa, klasyczna) w znieczuleniu miejscowym, przepukliny (pachwinowe, udowe i brzuszne), operacje i badanie proktologiczne, przeszczepy skóry, oczyszczanie owrzodzeń w znieczuleniu miejscowym, chirurgiczne usuwanie guzków piersi i skóry. Wykonywane są również badania górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego tj.: gastroscopia i kolonoskopia.

Zabiegi wykonywane są przy użyciu sprzętu jednorazowego oraz wielokrotnego użytku. Sprzęt jednorazowego użytku: igły, strzykawki, gaziki, serwety włókninowe jałowe, serwety operacyjne, serwety obłożenia pola chirurgicznego z zachowanymi datami ważności.

Sprzęt do zabiegów chirurgicznych wielokrotnego użytku tj.: imadło, pęseta Adisona, kleszcze, peany zagięte i proste, łyżeczki do czyszczenia, miski nerkowe, trzonki do noży, retraktor chirurgiczny, kleszczyki do gazików-spongeholder, kleszczyki biopsyjne, pętla do polipektomii, prowadnice, ustniki do gastroscopii, butelki endoskopowe (z zachowaną datą ważności) poddawany jest procesowi dezynfekcji i sterylizacji.

Zgodnie z przepisami dotyczącymi sterylizacji, w celu zapewnienia bezpieczeństwa pacjentów i specjalistów, przestrzegane są wytyczne wskazań strukturalnych i technologicznych dotyczących odkażania, czyszczenia, dezynfekcji i sterylizacji instrumentów i sprzętu.

Zgodnie z wytycznymi sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użycia wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności podczas, których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia kontrola procesu sterylizacji odbywa się za pomocą wskaźników chemicznych i biologicznych i testu Bowie & Dick.

W podmiocie stosowane są zasady minimalizujące ryzyko zakażenia wirusem SARS-CoV-2. W recepcji/ poczekalni oraz w gabinetach diagnostyczno-zabiegowych zapewniono dozowniki z płynem do dezynfekcji rąk. Personel i pacjenci realizują obowiązek zakrywania ust i nosa oraz umawiani są na konkretną godzinę. Pacjenci korzystający ze świadczeń zdrowotnych są zobowiązani do podania pełnej informacji o swoim stanie zdrowia poprzez uzupełnienie ankiety wstępnej kwalifikacji w kierunku zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2. Opracowano instrukcję postępowania z pacjentem podczas epidemii. Przed każdym badaniem endoskopowym, wykonywany jest test na COVID-19. Okazano rejestr „Ewidencja osób u których wykonano test na COVID-19 przed badaniem endoskopowym”, który obejmuje datę, imię i nazwisko pacjenta, pesel, wynik testu i podpis osoby wykonującej test. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

6.1.2. Podmioty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

PPIS w 2021 r. nadzorował 92 podmioty lecznicze prowadzące działalność w trybie ambulatoryjnym, które stanowiły najliczniejszą grupę obiektów obejmującą:

- przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice - 38,
- medyczne laboratoria diagnostyczne i punkty pobrań materiału do badań – 13;
- zakłady rehabilitacji leczniczej – 11;
- inne ogółem, w tym pogotowie – 30.

Skontrolowano 30 obiektów, co stanowi 64,28 % wymienionej grupy obiektów.

W ramach nadzoru bieżącego prowadzono kontrole oceniające m.in.: stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i ich właściwe wyposażenie, prawidłowość opracowania i wdrożenia procedur zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym, gospodarkę odpadami medycznymi i komunalnymi, realizację Programu Szczepień Ochronnych.

W kontrolowanych podmiotach stwierdzono zadowalający stan sanitarno-techniczny. Kontrolowane obszary nie wykazały uchybień.

6.1.3. Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice

Najliczniejszą grupę obiektów wśród ogółu podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne stanowiły przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie – 38, w tym 36 niepubliczne i 2 publiczne. Łącznie przeprowadzono 19 kontroli co stanowi 50,0 % skontrolowanych obiektów.

Oceniany zakres kontroli nie wykazał znaczących nieprawidłowości.

W 1 podmiocie leczniczym stwierdzono uchybienia wynikające z niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, co skutkowało wszczęciem postępowania administracyjnego.

Kontrolą zostały objęte punkty szczepień. Przeprowadzono łącznie 16 kontroli w gabinetach diagnostyczno-zabiegowych, w których realizowane były szczepienia ochronne.

Zakres prowadzonych czynności kontrolnych obejmował: spełnienie przez lekarza obowiązku informowania rodziców/opiekunów o obowiązku poddania dzieci szczepieniom ochronnym, postępowanie świadczeniodawcy wobec osób nie realizujących szczepień w wyznaczonych terminach, postępowania lekarza w przypadku stwierdzenia niepożądanego odczynu poszczepiennego. W toku kontroli zwracano m.in. uwagę na prowadzenie zapisów w dokumentacji medycznej pacjentów, potwierdzających fakt udzielania wyczerpujących informacji rodzicom w zakresie szczepień.

Prowadzone kontrole punktów szczepień dotyczyły również warunków przechowywania preparatów szczepionkowych. Wszystkie podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne posiadają urządzenia chłodnicze wyposażone w czujniki temperatury oraz dodatkowe systemy bezpieczeństwa informujące o przekroczeniu wymaganych progów temperatur zapewniające odpowiednią temperaturę przechowywania zgodną z wymaganiami producenta.

W 2 punktach szczepień zostały podjęte dodatkowe działania mające na celu zachowanie bezpiecznych warunków przechowywania preparatów szczepionkowych poprzez instalację zasilaczy UPS niwelujących zaniki lub braki energii elektrycznej w urządzeniach chłodniczych.

6.1.4. Dezynfekcja i sterylizacja

W 2021 r. przeprowadzono 37 kontroli obejmujących ocenę procesów dekontaminacji, w tym 9 kontroli procesów sterylizacji. Przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień w tym zakresie. Do dezynfekcji niewielkich powierzchni głównie stosowane są preparaty w formie gotowej do użycia w sprayu, wygodne w stosowaniu z uwagi na pominięcie procedury przygotowania roztworu roboczego.

Podmioty posiadające sprzęt wielokrotnego użycia ze względu na rodzaj wykonywanych

świadczeń posiadają urządzenia sterylizujące lub zlecają usługę sterylizacji firmie zewnętrznej. Narzędzia, materiały i sprzęt medyczny przekazywany jest do sterylizacji w odpowiednich pojemnikach.

Procesy sterylizacji w celu potwierdzenia ich efektywności były objęte kontrolą wewnętrzną prowadzoną przez osoby odpowiedzialne. Kontrola procesu sterylizacji odbywała się przy pomocy wskaźników chemicznych, biologicznych, w formie dokumentacji cyklu, zawierającej wynik procesu sterylizacji. Sprzęt i materiał sterylny magazynowany był w przeznaczonych do tego celu miejscach bez dostępu światła słonecznego i wilgoci. Pakiety ze sterylnymi narzędziami posiadały aktualne terminy ważności.

Podmioty realizujące świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, świadczyły usługi medyczne wyłącznie przy użyciu sprzętu jednorazowego użytku.

6.2. Pozostałe podmioty lecznicze udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych

W 2021 r. PPIS prowadził nadzór nad 54 podmiotami leczniczymi prowadzącymi działalność leczniczą w trybie ambulatoryjnym, które obejmowały: 11 zakładów rehabilitacji leczniczej, 13 medycznych laboratoriów diagnostycznych i punktów pobrań, 30 innych podmiotów leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych z różnych zakresów. Kontroli sanitarnej poddano 11 obiektów.

Prowadzone kontrole oceniały spełnienie wymagań sanitarno-technicznych użytkowanych pomieszczeń i poprawność stosowanych procedur obejmujących wszystkie obszary związane z prowadzoną działalnością.

Stan sanitarny w większości obiektów był zadowalający – żadnego podmiotu nie zakwalifikowano do grupy obiektów z niewłaściwym stanem sanitarnym.

Przestrzeganie procedur higienicznych oceniono jako prawidłowe. Opracowane procedury zawierały zasady sprzątnięcia pomieszczeń obiektu, prawidłowego postępowania z bielizną i odpadami medycznymi.

Zaopatrzenie w środki do utrzymania czystości, preparaty dezynfekcyjne do prowadzenia procesów dekontaminacji powierzchni, sprzętu i skóry zapewnione były w odpowiednich ilościach.

Podmioty prowadziły prawidłową gospodarkę odpadami medycznymi. We wszystkich skontrolowanych obiektach wytwarzane odpady medyczne gromadzone były w wydzielonych pomieszczeniach wyposażonych w urządzenia chłodnicze, a następnie przekazywane specjalistycznej firmie celem unieszkodliwienia. Kontrolowani okazywali się stosowną dokumentacją potwierdzającą prawidłowe postępowanie.

Stosowany sprzęt medyczny podlegał regularnym przeglądom technicznym udokumentowanym w paszportach technicznych.

6.3. Praktyki zawodowe

W 2021 r. PPIS prowadził nadzór nad 111 podmiotami wykonującymi działalność leczniczą jako praktyki zawodowe. Udział procentowy poszczególnych rodzajów praktyk kształtował się następująco:

- indywidualne praktyki lekarskie – 6, co stanowi 5,40%;
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie – 58, co stanowi 52,25%;
- grupowe praktyki lekarskie – 4, co stanowi 3,60%;
- indywidualne praktyki lekarzy dentyków – 26, co stanowi 23,42%;
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentyków – 19, co stanowi 17,11%;

- inne praktyki zawodowe – 15, co stanowi 13,51%.

Kontrole sanitarne przeprowadzono w 3 obiektach, co stanowi 2,7% ogółu wszystkich obiektów w omawianej grupie.

Prowadzone kontrole sanitarne uwzględniały informacje nt. posiadanych i stosowanych procedur i instrukcji higienicznych, postępowania z bielizną ochronną personelu medycznego, gospodarki odpadami medycznymi oraz dokumentacji w zakresie zapobiegania szerzeniu się zakażeń.

W kontrolowanych obiektach stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń. Postępowanie z odpadami oceniono jako prawidłowe. Podmioty posiadały zawarte umowy z wyspecjalizowanymi firmami na odbiór odpadów medycznych. W toku prowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów medycznych.

Podmioty były oceniane pozytywnie w zakresie prowadzenia czynności porządkowych w pomieszczeniach, postępowania z bielizną brudną i czystą. Posiadały stosowne instrukcje w tym zakresie.

W obiektach, w których stosowana była bielizna wielorazowa, usługa pralnicza wykonywana była przez podmioty zewnętrzne na podstawie zawartych umów.

WNIOSKI

Warunki sanitarno-techniczne kontrolowanych podmiotów zostały ocenione jako dobre.

W większości podmiotów wykonujących działalność leczniczą osoby odpowiedzialne dokładają starań, aby pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne posiadały właściwy stan sanitarno-techniczny. W jednym podmiocie leczniczym z uwagi na wykryte nieprawidłowości wydano decyzję dotyczącą zapewnienia właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń.

W przypadku wykonywania procedur medycznych możliwych z wykorzystaniem sprzętu jednorazowego użytku jest on powszechnie stosowany i zabezpieczony w ilościach niezbędnych do liczby wykonywanych usług leczniczych.

Świadczenia zdrowotne udzielane są w sposób zapewniający zapobieganie zakażeń i chorób zakaźnych.

Osoby odpowiedzialne dokładają starań i wprowadzają działania organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo przechowywania preparatów szczepionkowych poprzez utrzymanie łańcucha chłodniczego.

Systemy przechowywania szczepionek i monitorowania warunków chłodniczych w punktach szczepień dają gwarancję bezpiecznego ich użycia.

Ze względu na utrzymujący się wzrost zachorowań na COVID-19 podczas przeprowadzanych kontroli obiektów będących pod nadzorem Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego zwracano uwagę na wprowadzone zasady minimalizujące ryzyko zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2. W toku kontroli ustalono, że podmioty dbają o bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów poprzez:

- zapewnienie dozowników z płynem do dezynfekcji rąk,
- egzekwowanie obowiązku zakrywania ust i nosa,
- pacjenci umawiani są na konkretną godzinę,
- uzupełnienie przez pacjentów ankiety wstępnej kwalifikacji w kierunku zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2,
- opracowanie instrukcji postępowania z pacjentem podczas epidemii.

Dodatkowo w przypadku podmiotów wykonujących całodobowe świadczenia zdrowotne:

- wprowadzenie zakazu odwiedzin pacjentów przebywających w szpitalu,
- wydzielenie odcinka służącego do izolacji pacjentów z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2.

7. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Głównym zadaniem działalności w zakresie higieny pracy jest ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w środowisku pracy oraz zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych. Realizacja tego zadania odbywa się poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego, w ramach którego prowadzone są kontrole zakładów pracy pod kątem przestrzegania przepisów dotyczących warunków zdrowotnych środowiska pracy.

7.1. Zakres kontroli warunków pracy

W 2021 r. w rejestrze obiektów Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajdowało się 491 zakładów pracy.

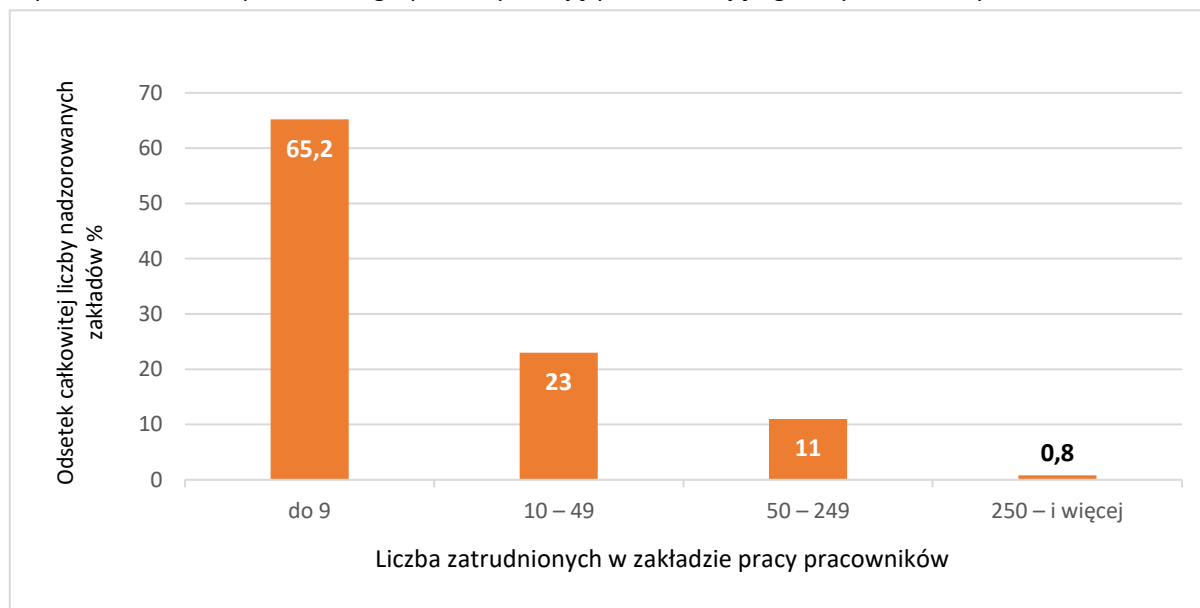
Największą grupę nadzorowanych obiektów w stosunku do zakładów objętych ewidencją stanowią przedsiębiorstwa małe, zatrudniające do 9 pracowników tj. 320 zakładów co stanowi 65,2% oraz zakłady zatrudniające 10-49 pracowników tj. 113 zakładów co stanowi 23%. Natomiast znacznie mniejszą grupę obiektów nadzorowanych stanowią zakłady zatrudniające 50-249 pracowników tj. 54 zakłady, co stanowi 11% oraz 250 i więcej pracowników tj. 4 zakłady, co stanowi 0,8%.

Tabela 12. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją wg liczby zatrudnionych.

Liczba zatrudnionych w zakładzie pracy pracowników	Liczba zakładów pracy	Odsetek całkowitej liczby nadzorowanych zakładów w [%]
do 9	320	65,2
10 – 49	113	23
50 – 249	54	11
250 – i więcej	4	0,8
Razem	491	100

Wykres 18. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją wg liczby zatrudnionych.

W 2021 r. w skontrolowanych 151 zakładach (30,75 % nadzorowanych) przeprowadzono 169 kontroli. Pod szczególnym nadzorem znalazły się przedsiębiorstwa stosujące i wprowadzające do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny, produkty biobójcze, przedsiębiorstwa produkcyjno-handlowo-usługowe prowadzące działalność w branży spożywczej (cukiernie, piekarnie), odzieżowej (szwalnie), zakłady przemysłu tworzyw sztucznych, zakłady opieki zdrowotnej, placówki handlu detalicznego, warsztaty samochodowe oraz zakłady pogrzebowe.

W czasie kontroli szczególną uwagę zwracano na:

- wypełnianie przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego,
- badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,
- badania profilaktyczne pracowników,
- udostępnianie na rynku oraz stosowanie produktów biobójczych,
- wprowadzanie do obrotu oraz stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin.

Przy planowaniu kontroli brano pod uwagę następujące kryteria:

- występowanie w środowisku pracy czynników szkodliwych,
- występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń (NDSiN),
- stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin,
- stosowanie prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3,
- występowanie czynników rakotwórczych i mutagennych,
- stosowanie i udostępniania na rynku produktów biobójczych,
- występowanie czynników biologicznych,
- występowanie azbestu,
- zapadalność na choroby zawodowe.

7.2. Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

W wyniku przeprowadzonych w 2021 r. kontroli wydano 20 decyzji administracyjnych w tym:

- 11 dotyczące poprawy warunków pracy,
- 8 przedłużających termin wykonania zaleceń dotyczących obiektów MSWiA,
- 1 decyzję umarzającą postępowanie.

Wydane decyzje w zakresie poprawy warunków pracy zawierały ogółem 17 zarządzeń dotyczących:

- przeprowadzenia badań i pomiarów środowiska pracy,
- obniżenia normatywów higienicznych NDS czynników chemicznych w środowisku pracy,
- założenia kart i rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- przeprowadzenia oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy,
- prowadzenia rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- prowadzenia rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- przekazywania do PPIS w Ostrowcu Św. informacji o substancjach, ich mieszaninach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- wskazania w rejestrze prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4 zagrożenia imienia, nazwiska, stanowiska oraz telefonu kontaktowego pracodawcy lub osoby przez niego upoważnionej do nadzoru w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- zamieszczenia w rejestrze pracowników narażonych pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4 zagrożenia wyniku przeprowadzonej oceny ryzyka z podaniem nazwy szkodliwego czynnika biologicznego i grupy zagrożenia, a także imienia, nazwiska, stanowiska oraz numeru telefonu kontaktowego osoby odpowiedzialnej u pracodawcy za bezpieczeństwo i higienę pracy oraz ochronę zdrowia pracowników.
- zapewnienia pracownikom na stanowiskach pracy bezpiecznych warunków odkażania, czyszczenia, a w razie konieczności niszczenia odzieży, środków ochrony indywidualnej i wyposażenia, które uległy skażeniu szkodliwym czynnikiem biologicznym na stanowiskach pracy.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli wynikają z niezajomości lub nieświadomości przepisów prawnych, a także ponoszenia kosztów przez pracodawców.

7.3. Nadzór nad warunkami pracy

Działania organów inspekcji sanitarnej nakierowane są na ochronę zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych dla zdrowia (hałas, pył, czynniki chemiczne, drgania mechaniczne) w środowisku pracy, w celu zmniejszenia liczby nowych przypadków chorób zawodowych i innych chorób związanych z wykonywaną pracą.

Pion Higieny Pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawuje również nadzór nad chemikaliami, a mianowicie nad obrotem i stosowaniem w działalności zawodowej substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych, detergentów oraz prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, ustawy o produktach biobójczych, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i rozporządzeń krajowych wydanych na ich podstawie.

7.4. Nadzór w warunkach przekroczeń NDS i NDN

Na terenie powiatu ostrowieckiego w skontrolowanych 151 zakładach pracy, stwierdzono przekroczenia NDSiN czynników szkodliwych dla zdrowia w 34 zakładach o różnym PKD.

Liczba zatrudnionych osób w skontrolowanych zakładach wynosiła 5957, z których 1037 osób pracowało w przekroczeniach NDSiN czynników szkodliwych dla zdrowia. Stanowi to 22,51% zatrudnionych w zakładach skontrolowanych.

W przekroczeniach najwyższego dopuszczalnego natężenia i stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia, zatrudnionych jest:

- 1025 pracowników narażonych na działanie czynników fizycznych (hałas, drgania mechaniczne),
- 12 osób narażonych na działanie szkodliwych czynników chemicznych.

Tabela 13. Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach pracy w przekroczeniach NDS i NDN w latach 2020-2021.

Dane/Rok	2020	2021
Liczba skontrolowanych zakładów	122	151
Zatrudnienie ogółem w skontrolowanych zakładach	5692	5957
Liczba zakładów z przekroczeniami NDS i NDN	31	34
Liczba pracowników narażonych na czynniki szkodliwe w tym na:	1001	1037
 Czynniki fizyczne (hałas, drgania mechaniczne)	995	1025
 Pył	11	0
 Czynniki chemiczne	3	12

W 2021 r. w porównaniu do roku 2020 zwiększyła się liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia normatywów higienicznych (2020-1001). Liczba osób narażonych na działania czynników szkodliwych jest wyższa w porównaniu z 2020 r. z uwagi na większą liczbą przeprowadzonych kontroli.

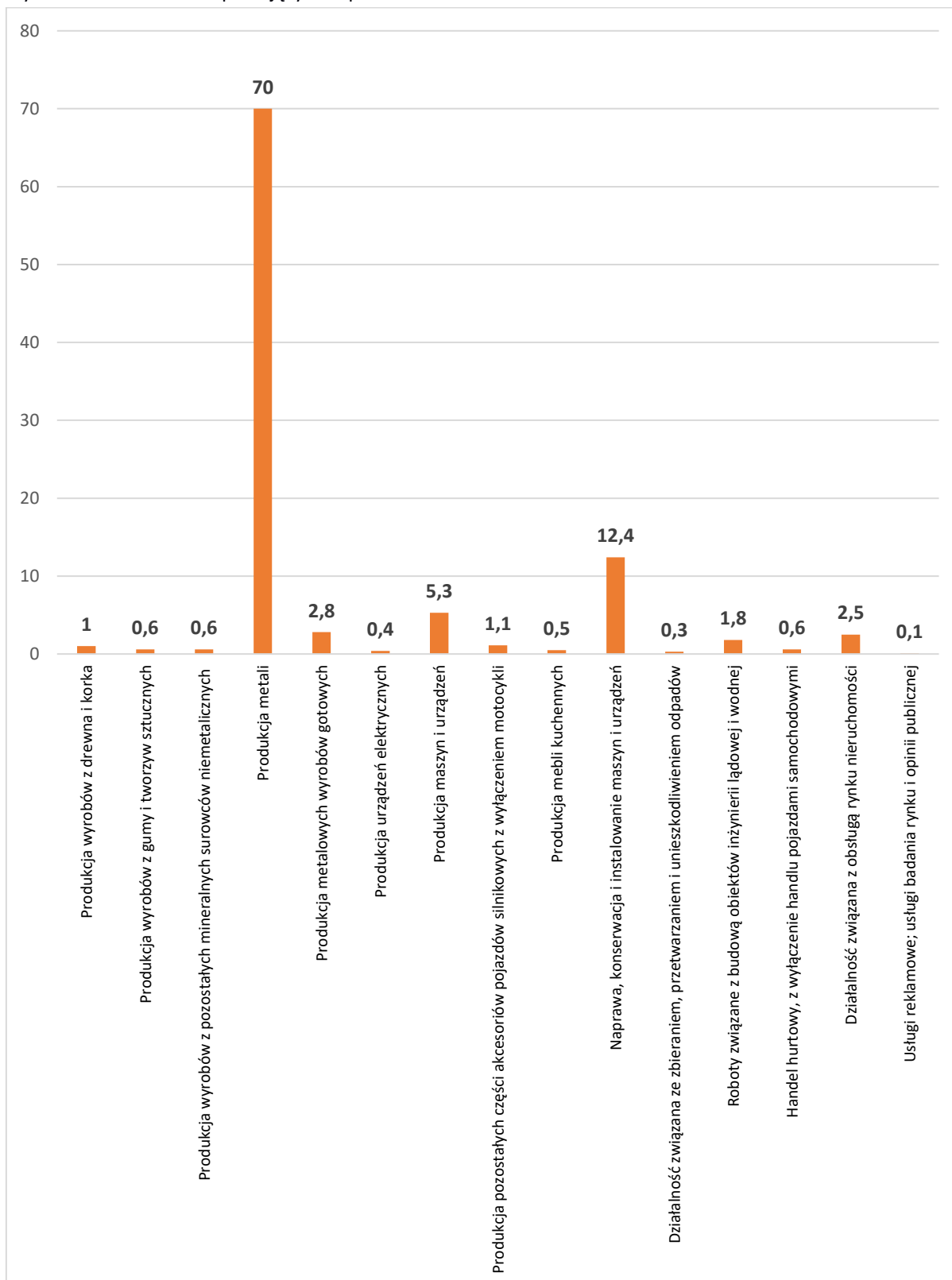
Podobnie jak w roku ubiegłym, największą grupę pracujących w warunkach szkodliwych stanowiły osoby narażone na ponadnormatywne działanie czynnika fizycznego - hałas. Pracownicy zatrudnieni w warunkach narażenia na hałas wyposażeni są w odpowiednio dobrane ochronniki słuchu, które uwzględniają dopuszczalne normatywy higieniczne, a ich stosowanie jest nadzorowane i egzekwowane przez pracodawcę. Strefy zagrożenia hałasem są właściwie oznakowane.

Największy odsetek pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, gdzie stwierdzono przekroczenia stanowi produkcja metali, w przekroczeniach pracuje 727 osób tj. 70%, ogółu zatrudnionych w tych zakładach. Natomiast najmniejszy procent osób w narażeniu pracuje w zakładach zajmujących się usługami reklamowymi, usługami badania rynku i opinii publicznej tj. 0,1% (wykres 18).

Tabela 14. Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach wg PKD.

Wykaz zakładów pracy i osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN				
Dział PKD	Rodzaj działalności (nazwa działu PKD)	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS / NDN	Liczba osób pracujących w przekroczeniach NDS / NDN	Procent osób pracujących w przekroczeniach NDS / NDN
16	Produkcja wyrobów z drewna i korka	3	10	1
22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1	6	0,6
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1	6	0,6
24	Produkcja metali	2	727	70
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych	5	29	2,8
27	Produkcja urządzeń elektrycznych	1	4	0,4
28	Produkcja maszyn i urządzeń	2	55	5,3
29	Produkcja pozostałych części akcesoriów pojazdów silnikowych z wyłączeniem motocykli	1	11	1,1
31	Produkcja mebli kuchennych	1	5	0,5
33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	3	129	12,4
38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów	1	3	0,3
42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej.	2	19	1,8
46	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	1	6	0,6
68	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	26	2,5
73	Usługi reklamowe; usługi badania rynku i opinii publicznej	1	1	0,1
Razem (wszystkie PKD)		34	1037	100

Wykres 20. Procent osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN.

W 2021 r. wydano 2 decyzje dot. przekroczeń wartości NDS czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, 2 decyzje nakazujące obniżenie NDS czynników szkodliwych do obowiązujących norm, tj. stężenia czynnika chemicznego: mangan oraz propan-1-ol.

7.5. Nadzór nad produktami biobójczymi

W ewidencji PSSE w Ostrowcu Św. znajduje się 19 podmiotów udostępniających na rynku produkty biobójcze oraz 69 zakładów stosujących produkty biobójcze.

W 2021 r. przeprowadzono łącznie 13 kontroli zakładów odpowiedzialnych za udostępnianie na rynku produktów biobójczych oraz 23 kontrole w firmach stosujących produkty biobójcze. Objęte kontrolą obiekty to hurtownie produktów biobójczych i środków ochrony roślin, sklepy z tymi środkami oraz zakłady produkujące produkty spożywcze.

Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na występowanie w obrocie produktów, które były wycofywane z obrotu decyzjami właściwych PPIS, na właściwe oznakowanie produktów oraz ważność uzyskanego pozwolenia na obrót.

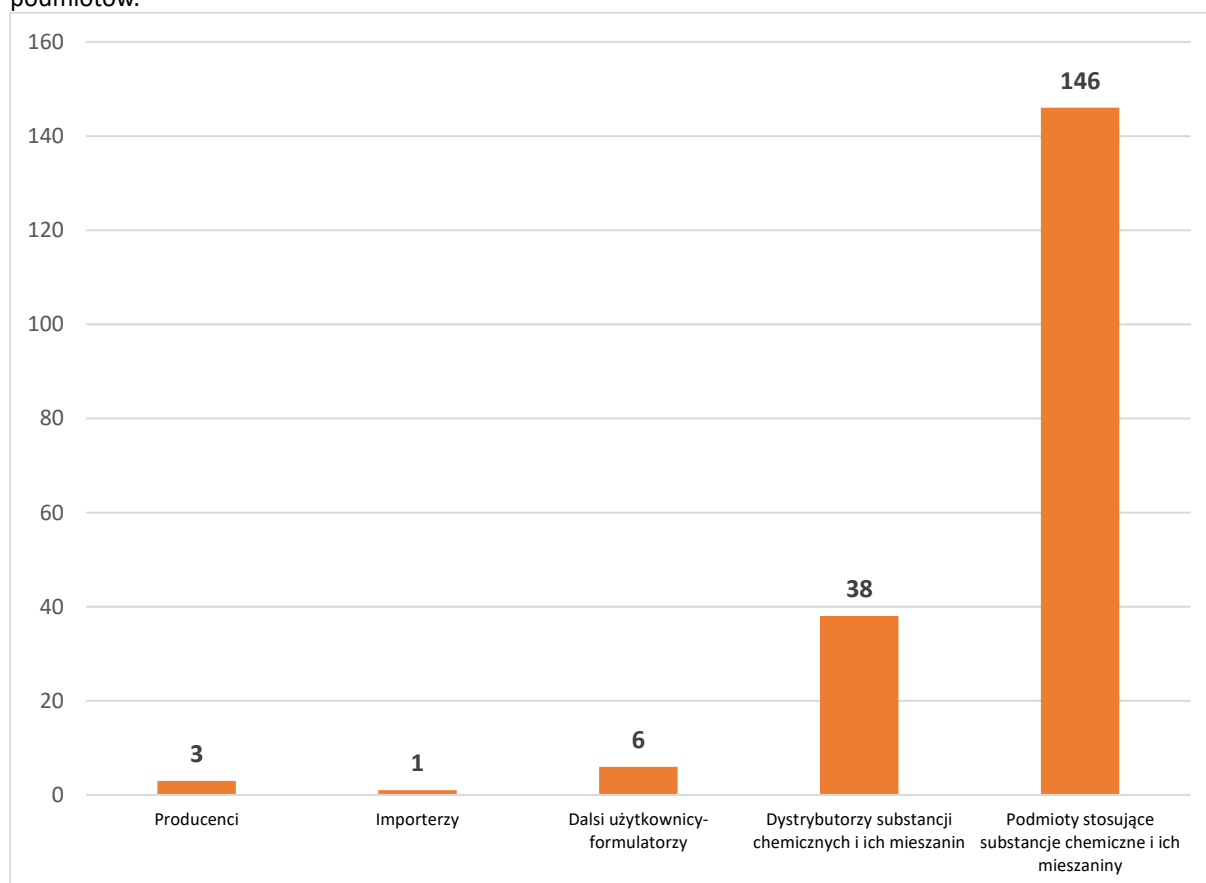
Skontrolowano szczegółowo 19 kart charakterystyki produktów biobójczych, wszystkie posiadały ważne pozwolenia na obrót i prawidłowe oznakowanie.

7.6. Substancje chemiczne i ich mieszaniny

Obowiązki przedsiębiorców w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin zależą od miejsca w łańcuchu dostaw w odniesieniu do substancji wg kolejności: producent, importer, dystrybutor, dalszy użytkownik.

Na terenie powiatu ostrowieckiego w roku 2021 w ewidencji znajdowało się 48 podmiotów wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach tj. 3 producentów, 1 importer, 38 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin, 6 dalszych użytkowników – formulatorów oraz 146 podmiotów stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Wykres 21. Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin u wybranych podmiotów.

Zgodnie z rozporządzeniem REACH w ewidencji znajdują się 3 podmioty zobowiązane do rejestracji substancji.

W 2021 r. przeprowadzono 80 kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin: 29 kontroli u wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach oraz 51 kontroli u stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Przeprowadzone kontrole dotyczyły realizacji rozporządzenia (WE) NR 1907/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006 r., str.1, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006.

Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień w powyższym zakresie.

Sprawując nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3 zgodnie z art. 44 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.), sekcja przesyła informacje dotyczące legalnego użycia i zapotrzebowania prekursorów narkotykowych na formularzach INCB (Międzynarodowej Organizacji ds. Kontroli Narkotyków).

W 2021 r. w ewidencji znajdowało się 5 podmiotów wprowadzających do obrotu prekursory kat 2 i 3 oraz 14 stosujących prekursory. Ogółem przeprowadzono 11 kontroli w zakresie prekursorów narkotykowych tj.: 2 kontrole w zakładach wprowadzających do obrotu oraz 9 kontroli w zakładach stosujących prekursory narkotykowe kategorii 2 (bezwodnik kwasu octowego i nadmanganian potasu) oraz kategorii 3 (kwas solny, kwas siarkowy, aceton, toluen).

W trakcie kontroli sprawdzane były dokumenty handlowe, deklaracje klienta, cel użycia, wymagane ilości.

Nie stwierdzono nietypowych transakcji, zamawiane ilości odpowiadają zwykłemu zużyciu przez klienta.

7.7. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim w elektronicznej bazie gromadzone są informacje o substancjach, preparatach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, które są przekazywane do Centralnego Rejestru Danych prowadzonego w Instytucie Medycyny Pracy w Łodzi.

W związku z tym weryfikowane są coroczne informacje pracodawców o czynnikach rakotwórczych sporządzane wg wzoru podanego w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz.2235).

Z analizy danych wprowadzanych do rejestru wynika, że na terenie powiatu ostrowieckiego najczęściej zgłaszane jest narażenie na czynniki takie jak:

- promieniowanie jonizujące,
- pył drewna,
- tlenek chromu (VI) i siarczan (VI) kobaltu,
- pył azbestu,
- benzen,
- formaldehyd,
- ceramiczne włókna ogniotrwałe,
- aldehyd mrówkowy.

W ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajduje się 35 zakładów pracy, w których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze lub mutagenne.

W 2021 r. w powyższym zakresie skontrolowano 32 zakłady pracy.

Na terenie powiatu ostrowieckiego stwierdzono ogółem 703 osoby narażone na czynniki rakotwórcze i mutagenne w tym 112 kobiet i 591 mężczyzn.

Podczas kontroli sprawdzano czy pracodawca prowadzi rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z czynnikami lub procesami technologicznym o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, rejestry pracowników narażonych na te czynniki.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono niedopełnienie wymaganych prawem obowiązków przez jeden podmiot w zakresie:

- prowadzenia rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- prowadzenia rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym

lub mutagennym,

- przekazywania do PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim informację o substancjach, ich mieszaninach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W celu usunięcia stwierdzonych w czasie kontroli uchybień wydano decyzję administracyjną.

W ramach długofalowego „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terenie Polski” nie przeprowadzono kontroli.

7.8. Występowanie czynników biologicznych w środowisku pracy

Nadzór nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy jest monitorowany w zakładach o takich profilach działalności jak: zakłady opieki zdrowotnej, laboratoria diagnostyczne zakłady prowadzące działalność związaną z pozyskiwaniem drewna i przetwórstwem, zakłady służb leśnych, zakłady gospodarki odpadami, zakłady wodociągów i kanalizacji, oczyszczalni ścieków, zakłady przetwórstwa mięsa i drobiu, zakłady produkcji artykułów spożywczych, pralnie, zakłady świadczące usługi pogrzebowe.

W ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi przeprowadzono 45 kontroli w 45 obiektach. Ogółem na terenie powiatu narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne grupy 2 i 3 zagrożenia jest 941 pracowników (297 w 2020 r.).

Na terenie działalności PSSE w Ostrowcu Św. stwierdzono zamierzone użycie szkodliwych czynników biologicznych 2 i 3 grupy zagrożenia w celach diagnostycznych w 1 obiekcie. Pracodawca złożył do PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim informacje o użyciu czynnika biologicznego w środowisku pracy.

7.9. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2021 r. znajdowało się 37 obiektów obrotu kosmetykami, w tym 3 hurtownie i 34 sklepy. Na terenie powiatu ostrowieckiego brak jest zakładów produkujących kosmetyki oraz importerów produktów kosmetycznych.

W 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego nad produktami kosmetycznymi przeprowadził łącznie 12 kontroli sanitarnych w 6 obiektach.

Działania podejmowane były w związku z powiadomieniami w systemie Rapex. Kontrole przeprowadzone zostały w związku z otrzymaniem od Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego pisemnej informacji dotyczącej przekroczenia norm mikrobiologicznych produktu.

W związku z ww. powiadomieniem o produktach niebezpiecznych umieszczonych w systemie RAPEX przeprowadzono 3 kontrole w sklepach kosmetycznych. Na nadzorowanym terenie nie stwierdzono produktów umieszczonych w ww. powiadomieniu.

W zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem kosmetyków, podjęto działania w tym:

- w związku pismami Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie produktów co do których zachodziło podejrzenie, że nie spełniają wymagań rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych sześciokrotnie podjęto czynności weryfikujące, czy na terenie nadzorowanym znajdują się w obrocie te produkty oferowane przez platformę sprzedażową. Dodatkowo przeprowadzono 5 kontroli w obiektach stacjonarnych wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne. W wyniku czynności kontrolnych nie stwierdzono niewłaściwych produktów;
- w związku pismem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie dotyczącym wniosku o przeprowadzenie kontroli w nadzorowanym obiekcie w zakresie nieprawidłowego oznakowania etykiety produktu kosmetycznego;
- w związku pismem Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz z pismem Dyrektora Departamentu Nadzoru Nad Chemikaliami Głównego Inspektora Sanitarnego dot. produktów kosmetycznych importowanych z poza UE, podjęto czynności weryfikujące, czy na nadzorowanym terenie znajdują się niewłaściwie oznakowane produkty. Skontaktowano się telefonicznie z dwoma sklepami posiadającymi na stanie magazynowym ww. produkty, nie stwierdzono nieprawidłowości.

W zakresie prawidłowości oznakowania produktów kosmetycznych przeprowadzono 2 kontrole w firmie zajmującej się dystrybucją produktów kosmetycznych. Dokonano oceny oznakowania 10 produktów kosmetycznych. Stwierdzono, że w przypadku 9 produktów oznakowanie nie było zgodne z rozporządzeniem (WE) nr 1223/2009 z 30 listopada 2009 r. dotyczącym produktów kosmetycznych (nie zamieszczono nazwy producenta/kraju pochodzenia, nazwy i adresu firmy/osoby odpowiedzialnej za produkt lub informacji pozwalających na ich identyfikację, środków ostrożności). Z zamieszczonych na etykietach informacji wynikało, że produkty te mają właściwości lecznicze.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w związku z stwierdzonymi nieprawidłowościami przekazał powyższą informację do wykorzystania służbowego do Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Kielcach oraz Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego.

7.10. Działalność z zakresie zmniejszenia zagrożenia zdrowia publicznego w obszarze środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzą stały monitoring przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych - nowych narkotyków.

„Nowe narkotyki” to grupa wielu substancji chemicznych, zróżnicowanych pod względem budowy, właściwości fizyko-chemicznych, jak również toksyczności. Pomimo wielu różnic, ich wspólnym mianownikiem jest działanie psychoaktywne na ośrodkowy układ nerwowy.

Terminem „nowe narkotyki” w mowie potocznej określa się produkty, w składzie których znajdują się substancje psychoaktywne o oddziaływaniu na ośrodkowy układ nerwowy człowieka.

To inaczej związki chemiczne, których użycie wywołuje szkody zdrowotne porównywalne do tych, które są skutkiem stosowania substancji klasycznych. Inaczej mówiąc nowymi narkotykami określa się środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.

Narkotyki nowej generacji nie są bezpieczne i już jednokrotne zażycie może doprowadzić do nieodwracalnych skutków zdrowotnych, a nawet śmierci. Wydaje się, że oferowane mogą być jako ten sam produkt lub substancja, ale przy każdym kolejnym zakupie mogą mieć inny skład, co stanowi dodatkowe zagrożenie dla użytkownika.

Nowe narkotyki charakteryzują się wysoką toksycznością nawet w mikroskopijnych dawkach, należą do nich syntetyczne opioidy. Ich użycie w łatwy sposób może prowadzić do trwałego uszkodzenia organów wewnętrznych oraz ośrodkowego układu nerwowego. Dodatkową kwestią jest prowadzenie pojazdów przez kierowców pod wpływem substancji psychoaktywnych często połączonych z alkoholem albo lekami, co stanowi niebezpieczeństwo dla ruchu drogowego.

Nowe narkotyki sprzedawane są w postaci proszków, tabletek, roztworów, ploterów, mieszanek ziołowych przeznaczonych do palenia. Z reguły zawierają nieznaną dla użytkownika mieszaninę psychoaktywnych związków chemicznych, których składnikami mogą być jedna lub więcej substancji czynnych, wypełniacze oraz nierzadko przypadkowe zanieczyszczenia. Produkty te charakteryzują się „fantazyjnymi” nazwami, a także brakiem opisu składu zawartości na opakowaniu. Stanowi to dodatkowe zagrożenie i utrudnia rozpoznanie oraz właściwe leczenie w szpitalach i ośrodkach toksykologicznych.

Kompetencje w zakresie kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii określa znowelizowana ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Należy podkreślić, że w 2021 r. nie odnotowano żadnych stałych punktów sprzedaży nowych narkotyków na terenie powiatu ostrowieckiego.

Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w obszarze nowych narkotyków w 2021 r. obejmowały:

- 1) monitoring zatruć środkami zastępczymi;
- 2) System Monitorowania Informacji o Dopalachach (SMIOD);
- 3) monitoring rynku nowych narkotyków na terenie powiatu ostrowieckiego poprzez współpracę ze służbami.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2021 r. nie wydał żadnej decyzji administracyjnej dot. środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Jednym z najważniejszych zadań w obszarze nowych narkotyków realizowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną jest monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie zatruc i podejrzeń zatruc nowymi narkotykami.

W celu ograniczenia zagrożeń, jakie powodują nowe narkotyki, w tym podejmowania działań w zakresie wczesnego ostrzegania, nowelizacja ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii zobligowała organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej do prowadzenia rejestru zatruc środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi.

Dane dot. sytuacji epidemiologicznej zatruc lub podejrzeń zatruc nowymi narkotykami, dokumentowane przez PPIS w Ostrowcu Św. stanowią niezwykle istotne informacje o zagrożeniu stwarzanym przez nowe narkotyki.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. zgłoszono łącznie 2 przypadki zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną. Byli to mężczyźni w wieku 17 lat.

Do rejestru włączane były zgłoszenia określone jako: „dopalacz”, nieznaną „dopalacz”, nieznaną substancją psychoaktywną.

Przekazywane dane zawierały informacje zgodnie z ustalonym „formularzem zgłoszenia” i obejmowały:

- datę interwencji medycznej/zdarzenia (zatrucia, użycia nowej substancji psychoaktywnej - NSP),
- nazwę placówki zgłaszającej fakt interwencji medycznej,
- wiek i płeć pacjenta,
- miejsce zdarzenia (miejscowość zdarzenia),
- miejsce udzielonej pomocy medycznej (nazwa placówki ochrony zdrowia),
- tryb udzielonej pomocy (ambulatoryjna, SOR, hospitalizacja),
- nazwę produktu „dopalaczowego” lub NSP (jako bliżej nieokreśloną).

Spadek liczby zgłoszonych przypadków może być spowodowany faktem zlikwidowania w 2018 r. punktu stacjonarnego, który wprowadzał do obrotu środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne oraz nowelizacją w 2018 r. regulacji prawnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2021 r. na bieżąco na stronie internetowej zamieszczał wydawane przez Głównego Inspektora Sanitarnego ostrzeżenia publiczne o zidentyfikowanych substancjach psychoaktywnych w kwestionowanych produktach i o zagrożeniu jakie one stwarzają.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadząc działania w zakresie nowych narkotyków uznaje, że jest to niezwykle ważny obszar ochrony zdrowia i życia ludzkiego.

Nowe narkotyki nadal stanowią potencjalne, poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego, a naczelnym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia ludzkiego przed działaniem niekorzystnych w tym zakresie zjawisk.

7.11. Choroby zawodowe

W związku z wykonywaną pracą mogą pojawić się u pracownika różne schorzenia, które jeśli są ujęte w wykazie chorób zawodowych będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1367 z późn. zm.) mogą być uznane za chorobę zawodową.

W 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim przeprowadził 13 postępowań w sprawie podejrzenia chorób zawodowych, w wyniku których sporządzono 9 kart oceny narażenia zawodowego.

Wydano 8 decyzji, w tym 4 decyzje stwierdzające chorobę zawodową, 4 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Stwierdzone choroby zawodowe to:

- przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy - przewlekłe zapalenie ścięgna i jego pochewki,
- przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy - przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej
- obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz,
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa.

7.12. Inne działania

Dnia 31 lipca 2020 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie terenów, na których średnioroczne stężenie promieniotwórcze radonu w powietrzu wewnątrz pomieszczeń w znacznej liczbie budynków może przekraczać poziom odniesienia (Dz.U. z 2020 r., poz. 1139) regulujące kwestię konieczności kontrolowania narażenia na radon w miejscach pracy.

Radon wg WHO to drugi najczęstszy czynnik po paleniu, który powoduje nowotwory układu oddechowego u ludzi, pierwszy u osób, które nigdy nie paliły. Aby ocenić narażenie na promieniowanie od radonu, którego nie widać i nie czuć, konieczne jest wykonanie specjalistycznego pomiaru.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem oraz ustawą z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo Atomowe (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1941) pracodawca ma obowiązek wykonania pomiarów radonu w określonych miejscach pracy. Obowiązek dotyczy pracodawców z terenów określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn. 18 czerwca 2020, gdy miejsca pracy (pomieszczenia) zlokalizowane są na poziomie 0 lub -1 (parter, piwnica), pod ziemią lub gdy związane są z uzdatnianiem wód podziemnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim przekazał do nadzorowanych obiektów do wiadomości informację o szkoleniach realizowanych przez Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera z siedzibą w Łodzi w zakresie zagadnień związanych z narażeniem na radon w budynkach, lokalach i pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

W ramach współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Kielcach przesłane są karty oceny narażenia zawodowego na stanowiskach pracy dotyczących badanych pacjentów oraz decyzje chorób zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach współpracy z Państwową Inspekcją Pracy w Kielcach również przesyła do wiadomości decyzje administracyjne w sprawie chorób zawodowych.

Do Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi przesyła opracowane karty stwierdzenia chorób zawodowych po uprawomocnieniu się decyzji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadząc postępowanie administracyjne zwracał się z prośbą o udzielenie informacji dot. produktu biobójczego do Wiceprezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

W ramach prowadzonego monitoringu rynku „nowych narkotyków” współpracowano z Komendą Powiatową Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz z podmiotami leczniczymi w zakresie zatruc nowymi narkotykami lub innymi substancjami odurzającymi.

W ramach czynności kontrolnych podczas których stwierdzono nieprawidłowości w zakresie udostępnianych na rynku produktów kosmetycznych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim poinformował zgodnie z kompetencjami Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego oraz Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Kielcach.

WNIOSKI

Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy realizowała obowiązki i zadania ustawowe, a priorytetem w tej działalności było kontynuowanie nadzoru nad przestrzeganiem ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, rozporządzeń dotyczących produktów biobójczych oraz warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach nadzorowanych.

Działania techniczne i organizacyjne podejmowane przez pracodawców, stosowanie środków ochrony indywidualnej oraz profilaktyka medyczna zapobiegają skutkom oddziaływania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

Pracodawcy w miarę możliwości dostosowują technologie produkcji do nowoczesnych standardów, odnawiają pomieszczenia produkcyjne i higieniczno-sanitarne, dbają o prawidłowe wyposażenie i urządzenie tych pomieszczeń, zapewniają pracownikom odpowiednią odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej oraz przestrzegają terminowości przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników.

Działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie egzekwowania od pracodawców poprawy warunków pracy, m.in. poprzez podjęcie działań mających na celu obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy oraz opracowania i wdrożenia w życie programów działań organizacyjno-technicznych, przyczyniają się do poprawy warunków pracy oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników.

W toku postępowań w sprawach chorób zawodowych na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się zwiększenie w stosunku do roku ubiegłego (8 zgłoszeń w 2020 r.).

8. NADZÓR NAD PLACÓWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzonego w 2021 roku kontrolował przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczno-sanitarne i zdrowotne w placówkach oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych oraz obiektach wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.

W podległych placówkach sprawowano nadzór w zakresie:

- higieny procesu nauczania;
- stanu sanitarno-higienicznego i technicznego budynków i pomieszczeń;
- warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach;
- warunków do utrzymania higieny osobistej;
- warunków wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży;
- wyposażenia pomieszczeń w odpowiednie meble i sprzęt;
- oceny procedur oraz przestrzegania nakazów i zakazów w związku z trwającym stanem epidemii COVID-19.

Kładąc nacisk na identyfikację i eliminację czynników zagrażających zdrowiu dzieci i młodzieży oraz zjawisk utrwalających niepożądane i szkodliwe zachowania prowadzono badania na stanowisku pracy ucznia związane z oceną dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii.

W 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim sprawował nadzór bieżący nad 114 placówkami, w tym 97 placówkami stałymi i 17 sezonowymi.

Wśród 97 stałych placówek ujętych w ewidencji są: żłobki, przedszkola / inne formy wychowania przedszkolnego (punkty przedszkolne), szkoły podstawowe, licea, szkoła specjalna, szkoła policealna, zespoły szkół, warsztaty szkolne, centra szkolenia zawodowego, szkoła wyższa, placówki z pobytem całodobowym (bursa i internat, placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, zakład poprawczy), placówki wychowania pozaszkolnego.

Placówki sezonowe stanowiło 17 obiektów zgłoszonych do „Bazy wypoczynku” dostępnej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej, w których zorganizowano 36 wypoczynków dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu ostrowieckiego.

Ewidencję żłobków zwiększono o:

- Niepubliczny Żłobek i Przedszkole Montessori "First Step" s.c. Paula Kowalska, Edyta Kapsa ul. Akademicka 12, Ostrowiec Św.
- Leśny Żłobek Sosenska ul. Rybkowskiego 12, Ostrowiec Św.

Ewidencję przedszkoli zmniejszono o:

- 1 punkt przedszkolny w Nagorzycach, Nagorzycy 14, gm. Waśniów w związku z likwidacją placówki.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2021 r. przeprowadzono 108 kontroli, w tym:

- 36 kontroli placówek wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 46 kontroli kompleksowych (podczas 6 kontroli kompleksowych dokonano oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii, natomiast podczas 2 kontroli kompleksowych wypełniono dodatkowo Arkusz gotowości szkolnej);
- 10 kontroli sprawdzających wykonanie nałożonych na stronę obowiązków przez PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim;
- 2 kontrole sprawdzające wykonanie nałożonych na stronę obowiązków przez ŚPWIS;
- 14 kontroli gotowości szkół do nowego roku szkolnego 2021/2022.

Zdjęcie 16. Spotkanie w ZSiPP nr 3 w Ostrowcu Św.

8.1. Stan sanitarno-techniczny placówek

łącznie w 2021 r. przeprowadzono 108 kontroli sanitarnych.

Wydano 5 decyzji merytorycznych, w tym 1 decyzję w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień higieniczno-sanitarnych stwierdzonych podczas kontroli sanitarnej przeprowadzonej

w zespole szkół ogólnokształcących (1 decyzja dot. niewłaściwego stanu sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia, 4 decyzje dotyczące prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków, 1 decyzje płatniczą).

Stosunkowo mała liczba decyzji administracyjnych nakładających obowiązek usunięcia uchybień (2021 – 1; 2020 – 2; 2019 – 5; 2018 – 2; 2017 r. – 13) wynika z sytuacji epidemiologicznej panującej w 2021 roku jak również jest skutkiem prowadzonego postępowania administracyjnego w przedmiocie usunięcia w nadzorowanych obiektach uchybień stwierdzonych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy.

W 2021 r. wyegzekwowano wykonanie zarządzeń zawartych w 7 decyzjach administracyjnych, w tym w 1 przedszkolu, 2 szkołach podstawowych, w 3 zespołach szkół oraz 1 placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zdjęcie 19. Ciąg komunikacyjny po generalnym remoncie w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 7 w Ostrowcu Św.

Wydano 4 decyzje administracyjne dotyczące prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków, zgodnie z uzasadnionymi i udokumentowanymi wnioskami zobowiązanych. Przyczyną niezrealizowania wydanej decyzji w pierwotnie założonym terminie zgodnie z deklaracją dyrektorów placówek i organów prowadzących był brak środków finansowych.

W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w 1 podległej placówce w 2021 roku wydano 1 decyzję administracyjną w przedmiocie:

- zapewnienia właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i wyposażenia.

Systematycznie z roku na rok w okresie letnich wakacji dyrektorzy szkół i placówek w miarę posiadanych środków finansowych zlecają wykonanie bieżących prac konserwatorsko – naprawczych oraz przeprowadzenie szeregu gruntownych czynności porządkowych w budynkach i ich otoczeniu w celu stworzenia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach.

Wzorem ubiegłych lat, w 2021 roku przeprowadzono prace dzięki którym znacznie poprawiła się funkcjonalność pomieszczeń i estetyka obiektów. Doposażono szkoły w nowoczesne pomoce dydaktyczne, tablice interaktywne oraz w sprzęt sportowy i meble z certyfikatami i atestami oraz dostosowane do zasad ergonomii.

Tabela 15. Porównanie zakresu nieprawidłowości będących przedmiotem decyzji wydawanych w latach 2019-2021 przez PPIS w Ostrowcu Św. po kwestionowanych kontrolach sanitarnych przeprowadzonych w podległych placówkach nauczania, wychowania i opieki.

Decyzje dotyczące:	Liczba decyzji wydanych w poszczególnych latach:		
	2021 r.	2020 r.	2019 r.
Stanu sanitarno-technicznego dróg dojścia i ogrodzenia	0	0	1
Placów zabaw / rekreacyjnych / boisk sportowych	0	0	2
Ciągów komunikacyjnych w budynkach (nawierzchnie, schody, zabezpieczenia kaloryferów itd.) i/lub szatni	1	2	1
Sal lekcyjnych i innych sal zajęć dla dzieci i młodzieży	1	0	3
Dostosowania mebli i/lub posiadania certyfikowanych mebli oraz sprzętu sportowego	1	0	1
Stanu sanitarno-higienicznego toalet, w tym sprawności technicznej armatury oraz wyposażenia w środki higieniczne	0	0	2
Warunków prowadzenia zajęć WF	0	0	3
Pracowni chemicznych	0	0	0
Pracowni komputerowych i innych pracowni zawodowych	0	0	0
Inne (jakie?) Brak właściwej wentylacji w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych	0	0	1

Wszystkie skontrolowane w 2021 r. placówki (46) posiadają podłączenie do sieci wodociągowej, zaopatrzone są w bieżącą zimną wodę o monitorowanej jakości oraz posiadają odprowadzenie ścieków do kanalizacji (39), posiadają własny zbiornik bezodpływowy (szambo) (3), bądź własne oczyszczalnie ścieków (4). Dzieci we wszystkich placówkach oświatowo – wychowawczych korzystają z ustępów zlokalizowanych wewnątrz budynków szkolnych.

W skontrolowanych obiektach nie kwestionowano standardów dostępności do urządzeń sanitarnych po ocenie dokonanej w oparciu o kryterium liczby uczniów przypadających na jedną umywalkę do mycia rąk i miskę ustępową.

8.2. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach

Zauważalna jest dbałość ze strony organów prowadzących o poprawę obiektów sportowych w podległych im szkołach.

W 2021 r. realizowane były zadania inwestycyjne mające na celu poprawę stanu przyszłolnej infrastruktury sportowej, przeznaczonej na potrzeby realizacji zajęć wychowania fizycznego.

W związku z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi w placówkach oświatowych na terenie powiatu ostrowieckiego w roku 2021 r. podjęto działania dotyczące realizacji zarządzeń decyzji wydanych przez PPIS w Ostrowcu Św. w:

- Zespole Edukacyjnym Dwunastka w Ostrowcu Św. w przedmiocie: zapewnienia właściwego stanu sanitarno-technicznego podłogi w sali gimnastycznej. Dodatkowo doposażono salę gimnastyczną w nowy sprzęt sportowy:
 - drabinki gimnastyczne,
 - ściankę wspinaczkową z kamieniami,
 - obręcz do koszykówki,
 - siatki ochronne sznurkowe;
- Publicznej Szkole Podstawowej w Bałtowie zamontowano siatki ochronne na oknach od wewnątrz sali gimnastycznej oraz piłkochwyty przed szklanymi drzwiami do sali gimnastycznej

oraz doposażono placówkę w nowy sprzęt sportowy: piłki lekarskie (od 2-5 kg), równoważnie gimnastyczne, piłki nożne treningowe, piłki do koszykówki, piłki ręczne treningowe, piłki siatkowe treningowe, tablice wyników ręczne;

- Zespole Szkół i Placówek Publicznych Nr 3 w Ostrowcu wyłoniono w drodze przetargu wykonawcę remontu małej sali gimnastycznej, rozpoczęto prace przygotowawcze do remontu, poprzez wyłączenie z użytkowania przez uczniów szkoły małej Sali gimnastycznej i odpowiednio zabezpieczenie miejsca prac, w sposób niezaburzający funkcjonowanie szkoły.

W Katolickim Zespole Edukacyjnym w Ostrowcu Św. rozpoczęto rozbudowę bazy szkolnej w zakresie bloku sportowego, poprzez budowę sali gimnastycznej z zapleczem sportowym zgodnie z projektem z terminem realizacji 10-2022 r. Nowy blok sportowy będzie zlokalizowany w sąsiedztwie Zespołu na przyległej działce. Projekt budowlany został zatwierdzony decyzją Starosty Ostrowieckiego. W związku z rozpoczęciem budowy wygospodarowano nowy ogrodzony teren na zielone boisko szkolne, w sąsiedztwie budynku szkoły oraz placu zabaw.

Zdjęcie 22. Sala gimnastyczna w Szkole Podstawowej w Bałtowie.

8.3. Warunki pracy ucznia

W ramach bieżącego nadzoru nad szkołami w czasie przeprowadzanych kontroli poza bezpieczeństwem i higieną bazy lokalowej oceniano również przestrzeganie wymogów przepisów prawa oraz zaleceń w obszarze organizacji procesów nauczania.

W celu oceny warunków nauczania wykonano 214 badań, w tym 7 higienicznych ocen tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych i 207 badań dostosowania mebli do wzrostu uczniów.

8.3.1. Ocena rozkładów zajęć lekcyjnych

W roku szkolnym 2020/2021 w ramach nadzoru nad warunkami higieny procesu nauczania dokonano oceny tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych w 3 placówkach, zwracając uwagę czy plany zajęć dydaktyczno-wychowawczych uwzględniają:

- równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia;
- różnicowanie zajęć w każdym dniu;
- możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

8.3.2. Dostosowanie mebli do wymagań ergonomii - stanowisko pracy ucznia

W 2021 r. w związku z oceną dostosowania mebli szkolnych do wysokości ciała uczniów dokonano pomiarów w 6 placówkach.

Pomiarom poddano 207 stanowisk pracy ucznia w 13 oddziałach w tym w 7 w oddziałach przedszkolnych, 5 w oddziałach szkolnych i 1 w oddziale liceum.

Meble edukacyjne w skontrolowanych poszczególnych oddziałach szkolnych i przedszkolnych były zestawiane w jednym bądź dwóch rozmiarach, meble w dobrym stanie technicznym. W większości meble edukacyjne stanowią jednoosobowe krzeselka i stoły z regulowaną wysokością. Dopasowania stanowisk pracy do uczniów dokonano na początku roku szkolnego oraz zaktualizowano po powrocie do stacjonarnego trybu nauczania w placówkach.

100% mebli pozostających na wyposażeniu placówki zostało zakupione po 1997 r. i w 100% posiadają certyfikaty zgodności.

W skontrolowanych 13 oddziałach na 207 objętych badaniem uczniów i przedszkolaków wszyscy siedzieli przy stanowiskach pracy zgodnych z wymogami ergonomii – rozmiary mebli były dostosowane do wzrostu użytkowników.

Meble edukacyjne w poszczególnych oddziałach są w dobrym stanie technicznym. Na stanie skontrolowanych placówek znajdują się meble edukacyjne spełniające wymagania normy PN-EN 1729-1:2016-2 (tzw. „nowe meble”).

W bieżącym roku nie stwierdzono uchybień w powyższym zakresie. Placówki oświatowo – wychowawcze były sukcesywnie doposażane w nowe meble edukacyjne (krzesła i stoły uczniowskie). Wobec powyższego stan techniczny użytkowanych przez uczniów mebli uległ istotnej poprawie, a przeprowadzone kontrole potwierdziły właściwe zestawienie stanowisk pracy uczniów i dostosowanie funkcjonalnych parametrów mebli do antropometrycznych wymiarów dzieci.

8.3.3. Zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne/obciążenie uczniów ciężarem tornistrów

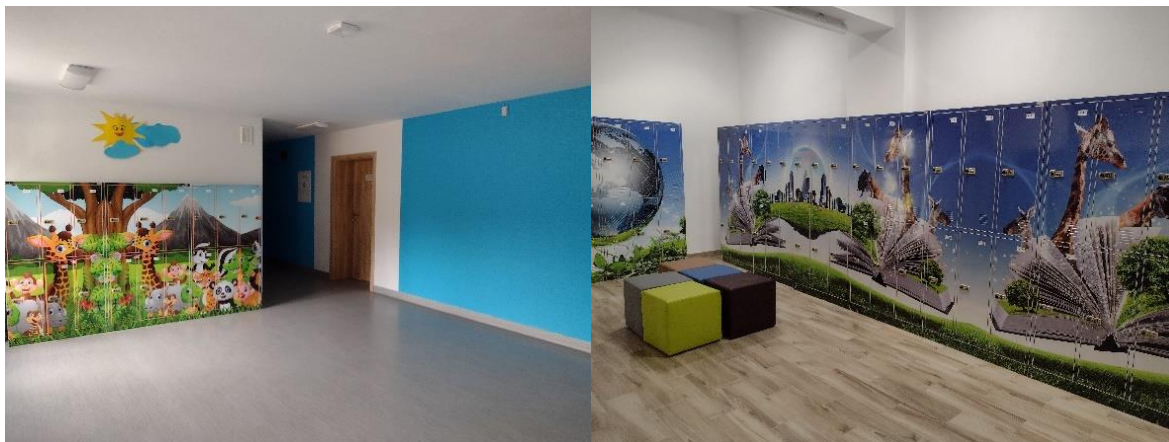
W zakresie zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z rozporządzeniem MEN ocenie poddano 39 placówek. W przypadku jednego skontrolowanego zespołu szkół została wydana decyzja administracyjna dot. niewłaściwego stanu sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia w tym stwierdzono brak możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych przez wszystkich uczniów. Dyrektor placówki zgodnie z zarządzeniem decyzji wydanej przez PPIS w Ostrowcu Św. tj. do dnia 31.08.2021 r. zapewnił miejsce na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych w postaci zamykanych indywidualnych szafek dla 182 uczniów oraz dodatkowo dla pozostałych uczniów wyznaczył w poszczególnych pracowniach zamykane i opisane (numerem oddziału i przeznaczeniem mebla) szafy, regały dla poszczególnych oddziałów. Pozostałe placówki wywiązują się z obowiązku zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych. 27 placówek

Zdjęcie 25. Sala lekcyjna w ZSP w Janiku.

zapewniło uczniom szafki z indywidualnymi skrytkami. 11 placówek zapewniło miejsce na pozostawienie podręczników w salach lekcyjnych w postaci zbiorczych szafek bądź regałów.

Zdjęcie 28. Szafki indywidualne dla uczniów w SP w Bałtowie.

Względem lat ubiegłych pomimo zapewnienia możliwości pozostawiania zeszytów, podręczników i przyborów w szkołach uczniowie zabierają je do domu ze względu na konieczność odrabiania zadanych prac domowych i przygotowania się do zajęć lekcyjnych. W związku z czasowym unieruchomieniem placówek oświatowych od 20 grudnia 2021 r. w szkołach podstawowych, ponadpodstawowych, placówkach kształcenia ustawicznego, centrach kształcenia zawodowego, w szkołach artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne, placówkach artystycznych, szkołach artystycznych realizujących także kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej lub liceum ogólnokształcącego prowadzona była nauka w trybie zdalnym.

8.3.4. Nadzór nad preparatami chemicznymi i substancjami niebezpiecznymi

W trakcie kontroli zwracano uwagę na odpowiednie przechowywanie i oznakowanie niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w szkolnych pracowniach chemicznych oraz posiadanie aktualnego ich spisu. W 2021 r. 12 spośród 23 skontrolowanych placówek oświatowych posiadało na stanie substancje chemiczne i ich mieszaniny.

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach.

8.3.5. Temperatura w pomieszczeniach dydaktycznych

W 2021 roku w placówkach oświatowo-wychowawczych poddanych kontroli sanitarnej w sezonie grzewczym sprawdzano wymóg zapewnienia właściwej temperatury w pomieszczeniach dydaktycznych. Nie stwierdzono temperatur powietrza niższych niż wymagane przepisami prawa (+20°C dla żłobków, +18°C dla pozostałych typów szkół).

8.3.6. Warunki do utrzymania higieny

Z kontroli sanitarnych przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym wynika, że wszystkie 46 skontrolowanych obiektów wywiązywało się z realizacji obowiązku zapewnienia właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie spełnienia właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży.

8.3.7. Opieka medyczna w szkołach

W 2021 r. na 23 skontrolowane placówki oświatowo-wychowawcze, 14 posiadało gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do dyspozycji jednej szkoły a w przypadku jednej placówki wspólne z inną placówką w tym samym obiekcie.

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych gabinetów nie budził zastrzeżeń.

W 8 szkołach pielęgniarki szkolne realizowały zadania profilaktyki prozdrowotnej w pomieszczeniach zastępczych udostępnianych na terenie placówki.

Opieka medyczna w szkołach jest prowadzona na podstawie zawartych pomiędzy Dyrektorami szkół a podmiotami wykonującymi działalność leczniczą porozumień na objęcie opieką medyczną uczniów w środowisku nauczania i wychowania przez pielęgniarkę szkolną/umów użyczenia na bezpłatne używanie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w celu świadczenia profilaktyki zdrowotnej nad dziećmi.

W szkołach nieposiadających gabinetów opieka zdrowotna świadczona jest także poza terenem placówki, tj. w podmiotach leczniczych.

Organy prowadzące szkoły zgodnie z nałożonymi na nie przepisami prawa obowiązkami, zgodnie z Ustawą z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. z 2019 r., poz. 1078), która weszła w życie 12 września 2019 r. przystąpiły do realizacji tej ustawy w celu zapewnienia uczniom opieki zdrowotnej, w tym stomatologicznej.

W treści porozumień określano sposób organizacji udzielania świadczeń. Definiowano strony tego porozumienia, precyzowano miejsce i zakres udzielanych świadczeń przez lekarzy stomatologów, wskazywano uczniów szkół, których obejmą udzielane świadczenia realizowane na podstawie przedmiotowych porozumień.

W powiecie ostrowieckim spośród 23 skontrolowanych szkół w przypadku 7 placówek organ prowadzący szkoły zawarł porozumienia z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą udzielającymi świadczeń zdrowotnych z zakresu leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży. Podmioty lecznicze w ramach porozumień zobowiązywały się do wykonywania świadczeń ogólnostomatologicznych dla dzieci i młodzieży do ukończenia 18. roku życia oraz wykonywania profilaktycznych świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży do ukończenia 19. roku życia.

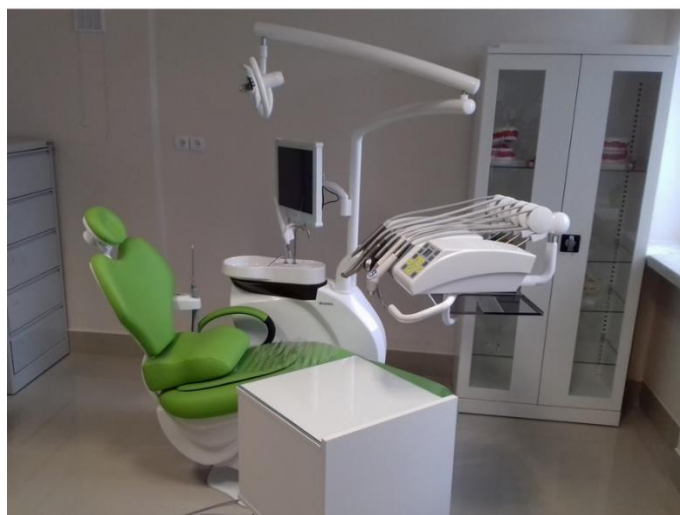
W przypadku 1 zespołu szkół zawarta została umowa z dentobusem.

Spośród skontrolowanych placówek w okresie sprawozdawczym w 1 szkole podstawowej funkcjonuje gabinet stomatologiczny. Placówka znajduje się na terenie gminy Ćmielów. Gabinet jest prowadzony przez niepubliczny podmiot leczniczy.

Gabinet został otwarty w styczniu 2019 r. Powstał on w ramach programu Ministerstwa Zdrowia pod nazwą „Poprawa dostępności do świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży w szkołach w 2018 r.”

Gmina Ćmielów doposażyła gabinet w sprzęt niemedyczny, a Ministerstwo Zdrowia zapewniło środki na zakup nowoczesnego unitu dentystycznego z niezbędnym osprzętem medycznym. Obsługujący podmiot leczniczy prowadzi edukację w zakresie profilaktyki próchnicy

Zdjęcie 31. Gabinet stomatologiczny w PSP im. prof. Mariana Raciborskiego w Brzostowej.

w ramach ustalonego przez siebie programu edukacyjnego. Profilaktyka stomatologiczna dla wszystkich dzieci z terenu gminy Ćmielów jest prowadzona przez lekarza stomatologa, mającego podpisany kontrakt z NFZ na stomatologię szkolną.

Na brak gabinetów stomatologicznych w szkołach składa się kilka przyczyn.

Jednym z powodów jest baza lokalowa nie pozwalająca na utworzenia gabinetów z uwagi na fizyczny brak miejsca w placówkach, zwłaszcza po wprowadzeniu nowego ustroju szkolnego. Konsekwencją wygaszenia gimnazjów oraz wprowadzenia ośmioletniej szkoły podstawowej było m.in. zwiększenie liczby oddziałów szkolnych, a często także konieczność wydzielenia dodatkowych pomieszczeń dydaktycznych.

Dodatkowo wyposażenie gabinetu jest bardzo kosztowne, więc jego organizacja w każdej szkole jest niemożliwa do realizacji.

8.3.8. Ocena warunków sanitarno-higienicznych w oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych.

W ramach nadzoru nad higieną procesu nauczania oceniono warunki pobytu dzieci 5 i 6 - letnich w tzw. oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych funkcjonujących samodzielnie oraz w zespołach szkół.

W roku sprawozdawczym kontroli poddano oddziały „zerowe” funkcjonujące w 16 przedszkolach, w 11 szkołach podstawowych oraz w 3 zespołach szkół.

Większość skontrolowanych placówek w związku z trwającym stanem epidemii wydzieliła obszary przestrzeni szkolnej dla dzieci młodszych. Dzieci z ww. grup poza przypisanymi im salami zajęć korzystają z wejścia, ciągów komunikacyjnych, szatni, części pomieszczeń higieniczno-sanitarnych wspólnych dla wyznaczonych grup uczniów.

Odrębność korzystania ze „wspólnych pomieszczeń” przez dzieci młodsze i „starszych” uczniów zapewniono poprzez wydzielenie organizacyjne: przeorganizowano jednak czas pracy i wprowadzono przerwy rotacyjne, wyznaczono strefy pobytu dla danych grup, różne wejścia do obiektów i zastosowano rozdział czasowy (np. rozpoczynanie i kończenie zajęć w różnym czasie).

8.3.9. Dodatkowe działania

W szkołach na terenie powiatu ostrowieckiego w trakcie kontroli bieżących prowadzono również działania monitorujące w zakresie pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach. W trakcie kontroli dyrektorzy szkół okazywali protokoły przeprowadzonych pomiarów natężenia oświetlenia wykonywane przez firmy specjalistyczne, a wykonane pomiary uzyskały wynik prawidłowy.

Jednocześnie w trakcie przeprowadzonych kontroli gotowości szkół do nowego roku szkolnego oraz podczas bieżących kontroli prowadzono działania informacyjno-edukacyjne mające na celu uświadomienie dyrektorom placówek wagi właściwego natężenia oświetlenia, szczególnie w salach dydaktycznych, właściwego ustawienia stanowiska pracy ucznia, aktywnego korzystania z przerw międzylekcyjnych oraz promowania aktywności fizycznej po zakończonych lekcjach, celem zapewnienia uczniom odpowiednich warunków higieny procesów nauczania i wychowania.

8.4. Warunki wypoczynku i rekreacji

Nadzór nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. sprawowany był na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dla dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2016 r. poz. 452). Nadzór miał charakter ciągły i uwzględniał zgłoszenia monitorowane w bazie wypoczynku. W 2021 r. w elektronicznej „Bazie wypoczynku” dostępnej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej zamieszczono zgłoszenia o 37 turnusach wypoczynku zorganizowanego dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu ostrowieckiego.

Skontrolowano 36 turnusów wypoczynku, w tym 33 turnusy wypoczynku letniego i 3 turnusy wypoczynku zimowego.

W 2021 roku połowę form wypoczynku na terenie powiatu ostrowieckiego stanowiły turnusy wyjazdowe.

Niezależnie od formy, wszyscy organizatorzy wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży w 2021 r. zapewnili uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu.

Nie odnotowano żadnych interwencji z powodu niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych oraz nie nakładano mandatów karnych na organizatorów wypoczynku.

Z różnego rodzaju form wypoczynku w 2021 r. skorzystało 748 uczestników (2020 - 386; 2019 – 1001; 2018 – 845; 2017 – 961).

W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba uczestników znacząco się zwiększyła na co miały zapewne wpływ zmniejszone restrykcje zawarte w Rozporządzeniu z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2021 r., poz. 861 z późn. zm.).

Organizatorzy stosowali się do ograniczeń wskazanych w rozporządzeniu Rady Ministrów, w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii oraz Wytycznych MEN, MZ i GIS dla organizatorów wypoczynku.

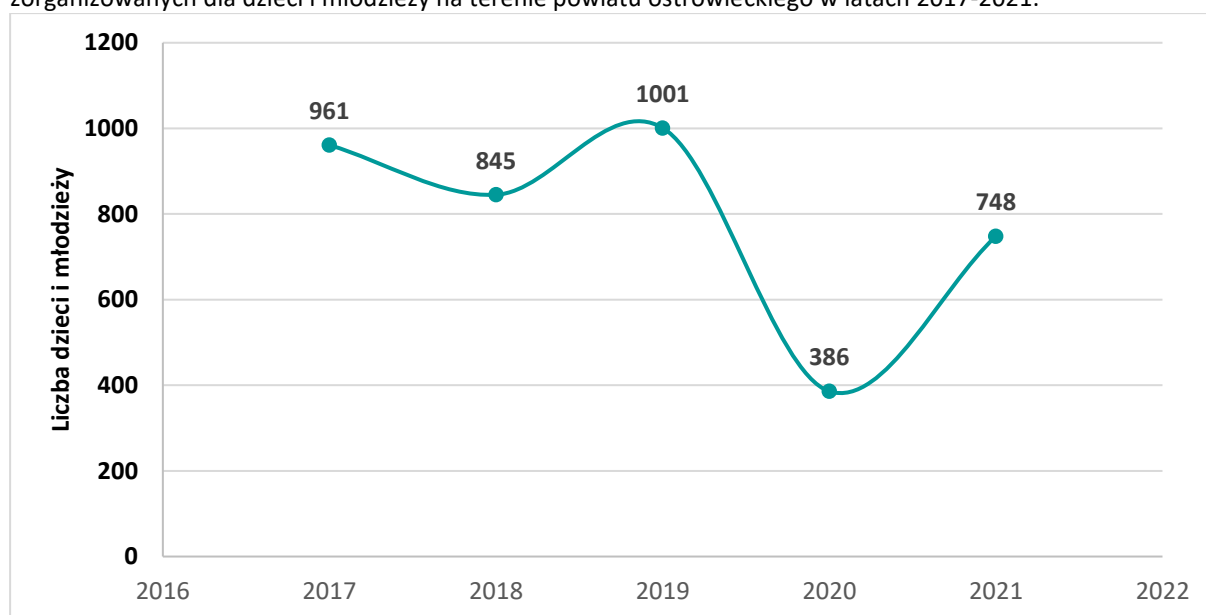
Bezpieczne wakacje
Przepis GIS
Uff - jak gorąco!

Dzieci a upały

Za stan zdrowia najmłodszych **odpowiedzialni są opiekunowie**

- NIGDY nie zostawiaj dziecka w samochodzie**
- ubieraj dzieci w **luźną, cienką odzież** w jasnych kolorach
- pamiętaj o **nakryciu głowy** dla dziecka
- używaj **kremów z filtrem**
- dbaj o **częste podawanie wody**
- szukaj pomocy medycznej**, gdy tylko dziecko ma objawy przegrzania

Wykres 22. Liczba uczestników wyjazdowych form wypoczynku i półkolonii w miejscu zamieszkania zorganizowanych dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2017-2021.

8.5. Działania związane z zapobieganiem zakażeniom oraz rozprzestrzenianiu się koronawirusa SARS-CoV-2.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w związku z wystąpieniem na obszarze Polski koronawirusa oraz ogłoszeniem stanu epidemii w Polsce wywołanym zakażeniami SARS-CoV-2 prowadził szereg działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, przez co kontrole planowe nie mogły być odpowiednio realizowane.

W 2021 r. pracownicy Sekcji oprócz realizacji obowiązków i zadań ustawowych nadal uczestniczyli w działaniach dotyczących zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa prowadzonych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Przeprowadzono wywiady epidemiologiczne, aktualizowano informacje w systemie Ewidencji Wjazdów do Polski (EWP) oraz obsługiwano system SEPIS.

Odpowiadano na liczne zapytania mieszkańców powiatu ostrowieckiego w temacie zakażeń koronawirusem oraz na zapytania mediów dotyczące sytuacji epidemiologicznej w placówkach oświatowych, prowadzono dyżury telefoniczne.

Wszelkie istotne informacje na temat koronawirusa były na bieżąco aktualizowane i zamieszczane na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim: <https://www.gov.pl/web/psse-ostrowiec-swietokrzyski> oraz przekazywane lokalnym mediom.

W związku z trwającym stanem epidemii oraz ryzykiem zakażenia koronawirusem do organów prowadzących szkół i placówek oświatowych oraz opiekuńczo -wychowawczych przesyłano drogą elektroniczną zalecenia higieniczne, a także ulotki i materiały informacyjno-edukacyjne z prośbą o ich umieszczenie w widocznych miejscach budynku w celu m.in. promowania zachowań prozdrowotnych oraz zasad prawidłowej higieny rąk.

Zobowiązano dyrektorów szkół i placówek do aktualizacji opracowanych procedur oraz wdrażania nowych działań w celu zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w placówkach oraz celem zapobiegania zakażeniom w związku z sytuacją epidemiologiczną dotyczącą wirusa SARS-CoV-2. PPIS w Ostrowcu Św. zobowiązał dyrektorów do przedstawienia opracowanych procedur oraz wyznaczenia koordynatorów ds. COVID-19 w placówce.

Dodatkowym zakresem przeprowadzonych kontroli placówek oświatowych była ocena metod zapobiegających zakażeniom, procedur/ zasad postępowania w przypadku stwierdzenia choroby zakaźnej w placówce oraz przestrzegania Rozporządzenia z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2021 r., poz. 861 z późn. zm.).

W trakcie kontroli poddawano ocenie dokumentację oraz wdrożenie wytycznych w placówce. W procedurach ujęto nowe zasady obejmujące m.in.:

- uruchomienie kilku wejść do placówki;
- rozdział czasowy: przyjscia i wyjscia do/ ze szkoły, wydawania obiadów, przerw;
- ograniczenie wejścia osób postronnych na teren szkoły;
- rozdział klas (blok dzieci młodszych i starszych);
- dedykowanie klas do 1 sali;
- w trakcie przerw międzylekcyjnych osoby przebywające na terenie szkoły zobowiązane są do zakrywania ust i nosa;
- pomiar temperatury ciała uczniów i personelu;
- stworzenie tzw. "izolatorów";
- zapewnienie zapasów środków dezynfekcyjnych oraz ochrony osobistej.

Na bieżąco przekazywano organom prowadzącym i dyrektorom placówek aktualne wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego oraz wytyczne Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W 2021 r. funkcjonowanie jednostek systemu oświaty zostało czasowo ograniczone: żłobki, przedszkola, szkoły i placówki oświatowe zarówno publiczne, jak i niepubliczne nie prowadziły zajęć dydaktyczno-wychowawczych, bądź prowadziły zajęcia w trybie hybrydowym / zdalnym.

W styczniu i lutym 2021 r. zorganizowano na terenie powiatu ostrowieckiego w kilku punktach wymazy dla nauczycieli, wychowawców przedszkolnych i pracowników obsługi w kierunku SARS-CoV-2.

Czasowe unieruchomienie placówek oświatowych wynikało z Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 celem ograniczenia rozprzestrzeniania się koronawirusa w Polsce.

W związku z potwierdzonymi dodatnimi wynikami badań w kierunku wirusa SARS-CoV-2 u pracowników i uczniów placówek oświatowych na nadzorowanym terenie, PPIS w Ostrowcu Św. prowadził dochodzenia epidemiologiczne m.in. weryfikując osoby dodatnie i nakazując poddanie się obowiązkowej kwarantannie w miejscu zamieszkania osobom z kontaktu.

Każdorazowo po wystąpieniu przypadku zachorowania w szkołach i placówkach oświatowych szczegółowo analizowano stopień narażenia osób z kontaktu w placówce z osobą z potwierdzonym dodatnim wynikiem SARS-CoV-2 oraz podejmowano działania przeciwepidemiczne.

W związku z nałożonymi kwarantannami oraz potwierdzonymi przypadkami COVID-19 w placówkach oświatowych od września 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. rozpatrzył pozytywnie 119 wniosków dyrektorów placówek oświatowych na nadzorowanym terenie, dotyczących wyrażenia opinii w sprawie wprowadzenia nauczania hybrydowego oraz zdalnego w placówkach.

Wypracowana ścieżka szybkiego kontaktu z dyrektorami placówek oświatowych na terenie powiatu ostrowieckiego oraz organami prowadzącymi, pozwoliła na szybkie reagowanie w sprawach COVID-19 w placówkach, prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych oraz sprawną zmianę trybu nauczania, zapewniając tym samym bezpieczne warunki pobytu i ciągłość pracy.

Kwestie przeciwepidemiczne, związane z organizacją nauki w szkołach oraz dotyczące kampanii #SzczepimySię, zostały dodatkowo omówione w trakcie spotkania z przedstawicielami Powiatu, ZOZ Ostrowiec oraz dyrektorami szkół, dla których organem prowadzącym jest Powiat Ostrowiecki dot. rozpoczęcia nowego roku szkolnego oraz organizacji szczepień przeciw COVID-19 uczniów szkół na terenie powiatu ostrowieckiego.

Omówiono sytuację epidemiologiczną na terenie powiatu ostrowieckiego, warianty funkcjonowania placówek

Pracownicy Sekcji w ciągu całego 2021 r. uczestniczyli w wizytacjach COVID w różnych grupach obiektów, sprawdzając przestrzeganie przepisów Rozporządzenia z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2021 r., poz. 861 z późn. zm.).

8.6. Inne działania:

- ocena przestrzegania zakazu palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych w placówkach oświatowo - wychowawczych;
- dystrybucja w okresie sezonowego wzrostu zachorowań na grypę i przeziębienie w nadzorowanych obiektach materiałów oświatowo – zdrowotnych o tematyce grypy-ulotek „Grypa czy przeziębienie?”;
- dystrybucja materiałów dot. profilaktyki wszawicy u dzieci i młodzieży szkolnej;
- dystrybucja materiałów edukacyjnych: w placówkach organizujących wypoczynek zimowy pozostawiono ulotki „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczny wypoczynek zimowy”, „Patent na bezpieczne ferie”, „Grypa czy przeziębienie?”, „10 zasad wirusobrony”;
- w placówkach organizujących wypoczynek letni pozostawiono: Poradniki „Zdrowe i bezpieczne wakacje”, „Co musisz wiedzieć o HIV i AIDS; broszura: „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu!”, ulotki: „Patent na bezpieczne wakacje”, „Zdrowe dzieci, a bierne palenie tytoniu”, „Dym tytoniowy jest trujący!”, „Co to są e- papierosy”, „Czym są nowotwory złośliwe skóry?”, „Co musisz wiedzieć o czerniaku skóry?”, „Biorąc nie jesteś sobą”, „Śmiertelny odlot”, „Dopalacze to śmierć”, „Wszystko o wszawicy”, „Wszawica głowy”; „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu!”, „Wakacje zdrowe i bezpieczne – koronawirus”;
- ponadto w ramach edukacji w zakresie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży podczas wypoczynków Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. zorganizowała spotkania edukacyjne z dziećmi przebywającymi na półkoloniach oraz z młodzieżą przebywającą w obozach w formie wyjazdowej. Uczestnikom wypoczynków przedstawiono i szczegółowo omówiono prezentację multimedialną „Bezpieczne wakacje w czasie pandemii – Uwaga na kleszcze!” oraz przeprowadzono pogadanki z uczestnikami półkolonii dotyczące zasad reżimu sanitarnego w trakcie wypoczynku oraz bezpiecznego powrotu do szkół.

WNIOSKI

Zdecydowana większość nadzorowanych placówek oświatowo – wychowawczych zapewniła w 2021 r. bezpieczne i higieniczne warunki nauczania, wychowania i opieki dzieci i młodzieży.

W porównaniu do 2020 roku skala nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego i technicznego placówek była mniejsza. Powyższe skutkowało wydaniem przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. mniejszej liczby decyzji administracyjnych oraz płaćniczych w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień o charakterze higieniczno-

sanitarnym jak również ogłoszeniem stanu epidemii w Polsce i czasowym unieruchomieniem placówek oświatowych.

W placówkach oświatowo - wychowawczych systematycznie prowadzone są prace remontowe zmierzające do poprawy stanu sanitarno-higienicznego. Niemniej jednak w przypadku kilku placówek objętych obowiązkiem administracyjnym wynikającym ze złego stanu sanitarno-technicznego, zarządzenia decyzji nie są realizowane w pierwotnie wyznaczonych terminach, a postępowania administracyjne trwają latami. Przyczyną takiego stanu w ocenie dyrektorów szkół i gmin powiatu ostrowieckiego jest brak środków finansowych na poprawę warunków technicznych (remonty, prace konserwatorskie, wymianę wyposażenia).

Zauważalne jest wzmożenie nadzoru sanitarnego w placówkach oświatowych na terenie powiatu zarówno przez dyrektorów jak i personel placówek nauczania i wychowania. Propagowano właściwe zachowania higieniczne i prozdrowotne, celem kształtowania u uczniów elementarnych nawyków higienicznych dotyczących prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk, co było niezwykle istotne w danym roku sprawozdawczym w związku z trwającym stanem epidemii.

Placówki oświatowo – wychowawcze są sukcesywnie doposażane w nowe meble, wyposażenie i pomoce dydaktyczne posiadające certyfikaty zgodności lub atesty.

Wszyscy organizatorzy zorganizowanego wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży w 2021 r. zapewnili uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w wypoczynku.

9. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA ORAZ WYTWÓRNI I MIEJSC OBROTU MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

9.1. Zakres prowadzonego nadzoru sanitarnego

W 2021 r. pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu ostrowieckiego znajdowało się 1536 obiektów żywności, żywienia oraz wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (w 2020 r. – 1468), w tym:

- 308 zakładów produkcji żywności, w tym 3 wytwórnie lodów, 15 automatów do lodów, 9 piekarni, 12 ciastkarni, 5 przetwórni owocowo-warzywnych, 2 zakłady garmazeryjne, 2 wytwórnie chrupek i prażynek, 257 producentów pierwotnych (w tym 3 rolników prowadzących rolniczy handel detaliczny (RHD)), 3 producentów żywności w warunkach domowych oraz 3 inne wytwórnie żywności;
- 897 zakładów obrotu żywnością, w tym: 351 sklepów spożywczych (z czego 26 to super i hipermarkety), 66 kiosków, 39 aptek, 25 magazynów hurtowych, 28 obiektów ruchomych i tymczasowych, 96 innych obiektów obrotu żywnością i 292 środki transportu żywności;
- 205 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w tym: 123 zakłady małej gastronomii, 24 zakłady małej gastronomii ruchome i tymczasowe oraz 8 gospodarstw agroturystycznych;
- 83 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym: 1 stołówka pracownicza, 2 bloki żywienia w szpitalach, 2 bloki żywienia w domach opieki społecznej, 4 stołówki w żłobkach, 27 stołówek szkolnych, 2 stołówki w bursach i internatach, 20 stołówek w przedszkolach, 6 stołówek w zakładach specjalnych i wychowawczych, 19 innych zakładów żywienia;
- 3 zakłady usług cateringowych;
- 6 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;
- 34 miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Tabela 16. Liczba obiektów objętych nadzorem w roku 2020 i 2021, według rodzaju prowadzonej działalności oraz kierunku zmian w zakresie liczby nadzorowanych obiektów.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów objętych nadzorem		Kierunek zmian
	2020 r.	2021 r.	
Obiekty produkcji żywności	289	308	+19
w tym produkcja pierwotna	236	257	+21
Obiekty obrotu żywnością	868	897	+29
w tym środki transportu żywności	275	292	+17
Obiekty żywienia zbiorowego otwartego	192	205	+13
Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego	80	83	+3
Zakłady usług cateringowych	0	3	+3
Wytwórnie i miejsca obrotu przedmiotami użytku	26	40	+14
Razem:	1455	1536	+81

W 1536 nadzorowanych obiektach żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 520 kontroli sanitarnych, w tym 247 kontroli interwencyjnych. Skontrolowano 303 obiekty. Wydano 25 decyzji administracyjnych, w tym między innymi:

- 1 decyzję dotyczącą usunięcia nieprawidłowości sanitarno-technicznych,
- 15 decyzji wycofujących z obrotu środki spożywcze z uwagi na to, że były po upływie terminu przydatności do spożycia i po dacie minimalnej trwałości,
- 1 decyzja wstrzymującą wprowadzanie do obrotu suplementu diety,
- 4 decyzje wstrzymujące wprowadzanie do obrotu oraz wycofujące z obrotu suplementy diety.

Winnych zaniedbań sanitarno-higienicznych ukarano 33 mandatami karnymi na łączną kwotę 6500,00 zł. Podstawowe wskaźniki działalności organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu ostrowieckiego przedstawia tabela 17.

Tabela 17. Podstawowe wskaźniki działalności pionu higieny żywności, żywienia na terenie powiatu ostrowieckiego w roku 2020 i 2021 w stosunku do obiektów żywnościowo-żywnościowych, wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Rodzaj danych	2020 r.	2021 r.
Ilość obiektów wg. rejestru w ciągu roku	1455	1536
Ilość kontroli, w tym: kontrole interwencyjne	466/222	520/247
Ilość obiektów skontrolowanych	290	303
Odsetek obiektów skontrolowanych	19	19,7
Odsetek obiektów niezgodnych ¹	0	0
Ilość decyzji administracyjnych	13	25
Ilość decyzji wstrzymujących działalność zakładu	2	0
Ilość decyzji zakazujących wprowadzenia produktu do obrotu	5	20
Ilość nałożonych mandatów karnych	12	33
Kwota nałożonych mandatów karnych (zł)	2500	6500
Wysokość średniego mandatu karnego (zł)	208	196
Liczba wniosków o ukaranie	0	0
Liczba próbek pobranych	201	211
Liczba próbek zdyskwalifikowanych	13	6

¹ odsetek obiektów niespełniających wymagań sanitarno-technicznych, które zostały ocenione na podstawie „Arkuszy oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/żywienia zbiorowego/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością”

9.2. Ogólna ocena obiektów żywnościowo-żywnościowych

Stan sanitarny objętych nadzorem obiektów oceniany był przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniającymi przepisy prawa żywnościowego, w tym w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych.

Z 303 obiektów skontrolowanych w 2021 r. według „Arkuszy oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/żywnością zbiorowego/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością” oceniono 87 zakładów, tj. 28,72% (w 2020 r. – 10,57%). Stwierdzono znaczny wzrost obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny w porównaniu z 2020 r., jednak nadal jest to niewielki odsetek wszystkich skontrolowanych obiektów. Związane jest to bezpośrednio z zaistniałą sytuacją epidemiczną dotyczącą zakażeń wirusem SARS-CoV-2 mającą również wpływ na funkcjonowanie branży żywnościowo – żywnościowej jak również zaangażowaniem pracowników Sekcji Higieny Żywności, Żywności i PK w działania dotyczące Covid-19.

Zasady GHP, GMP w 2021 r. wdrożyło 1247 obiektów, tj. 81,2% nadzorowanych, a procedury oparte na zasadach systemu HACCP zostały wdrożone w 1158 zakładach, tj. 77,2% objętych nadzorem. Stan wdrożenia przez przedsiębiorców zasad GHP oraz GMP, jak również systemu HACCP gwarantujących bezpieczeństwo żywności w zakładach żywnościowo – żywnościowych utrzymuje się od kilku lat na tym samym poziomie.

9.3. Stan sanitarny poszczególnych rodzajów obiektów

9.3.1. Zakłady produkcji żywności

Skontrolowano 37 zakładów produkcji żywności w tym 3 wytwórnie lodów, 6 automatów do lodów, 4 piekarnie, 8 ciastkarni, 3 przetwórnice owocowo-warzywne, 1 zakład garmazeryjny, 1 wytwórnię chrupków i prażynek, 9 producentów pierwotnych oraz 2 inne wytwórnie żywności.

Przeprowadzono ogółem 52 kontrole i rekontrole. Wydano 2 decyzje administracyjne na poprawę stanu sanitarno-technicznego. Pobrano do badania 49 próbek żywności, z których 5 zostało zakwestionowanych z uwagi na nieprawidłowe znakowanie.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w obiektach produkcji żywności dotyczyły:

- stanu technicznego pomieszczeń zakładów (ściany, sufity, podłogi z ubytkami i uszkodzeniami);
- powierzchni stykających się z żywnością (sprzęt wykorzystywany w produkcji uszkodzony, z ubytkami materiału);
- czystość pomieszczeń zakładu (brak prawidłowych warunków do przeprowadzania zabiegów mycia i dezynfekcji sprzętu i pojemników transportowych, uszkodzona armatura);

- wdrażania GHP/GMP/HACCP (brak skutecznej kontroli wewnętrznej);
- zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami i ich zwalczanie;
- kontroli wyrobów gotowych przez producenta (brak opracowanego harmonogramu badań właścicielskich obejmujących m.in. kryteria czystości surowców oraz wyrobu gotowego w zakresie najwyższych dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń chemicznych (metalami), obecności mikotoksyn, zanieczyszczeń mikrobiologicznych).

9.3.2. Zakłady obrotu żywnością

Skontrolowano 187 zakładów obrotu żywnością, w tym 118 sklepów spożywczych, 13 kiosków, 13 aptek, 7 magazynów hurtowych, 2 obiekty ruchome i tymczasowe, 23 środki transportu oraz 11 innych obiektów obrotu żywnością. W obiektach obrotu żywnością przeprowadzono 358 kontroli i rekontroli, w tym 202 kontrole interwencyjne. Wydano 18 decyzji administracyjnych w tym 1 decyzję wstrzymującą wprowadzanie do obrotu suplementów

diety oraz 4 decyzje wstrzymujące wprowadzanie do obrotu oraz wycofujące z obrotu suplementy diety. Nałożono 22 mandaty karne na kwotę 4200,00 zł. W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badania 155 próbek żywności, w tym 1 próbka została zakwestionowana.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w obiektach obrotu żywnością dotyczyły:

- układu i rozplanowania pomieszczeń zakładu (składowania zbędnych, nieużywanych przedmiotów w pomieszczeniach zakładu);
- stanu technicznego pomieszczeń zakładu (ściany brudne, poobijane, brak oświetlenia lub zabezpieczenia na punkcie świetlnym);
- powierzchni stykających się z żywnością (nieprawidłowy stan techniczny wyposażenia oraz sprzętu, skorodowane lub zniszczone elementy urządzeń chłodniczych);
- systemów wentylacyjnych (brak wentylacji w pomieszczeniach zakładu);
- zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami i ich zwalczanie (nieszczelne z prześwitami drzwi, brak siatek przeciw owadom w otwieralnych częściach okien);
- gospodarki odpadami (nieprawidłowe przechowywanie odpadów komunalnych);
- czystości pomieszczeń zakładu (brak bieżącej ciepłej wody, brak warunków do mycia i dezynfekcji sprzętu, zły stan sanitarny sprzętu i wyposażenia, brak środków dezynfekujących);
- warunków magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowania łańcucha chłodniczego (w obrocie środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia i po dacie minimalnej trwałości, nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych, brak udokumentowanej ciągłości łańcucha chłodniczego);
- higieny osobistej pracowników i stanu zdrowia osób mających kontakt z żywnością (brak orzeczeń lekarskich z badania przeprowadzonego do celów sanitarno-epidemiologicznych, brak prawidłowej odzieży ochronnej pracowników);
- przygotowania merytorycznego pracowników (brak udokumentowanych szkoleń);
- wdrażania procedur GHP/HACCP.

9.3.3. Zakłady żywienia zbiorowego

Nadzorem objęto 71 zakładów żywienia zbiorowego w tym 52 zakłady żywienia typu otwartego, 18 zakładów żywienia typu zamkniętego oraz 1 zakład usług cateringowych. Przeprowadzono 95 kontroli w tym 17 kontroli interwencyjnych. Nałożono 10 mandatów karnych na kwotę 2050,00 zł. Wydano 5 decyzji administracyjnych. Pobrano do badania 5 próbek, które nie zostały zakwestionowane.

W skontrolowanych zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego: kuchnie szpitalne, kuchnie w żłobkach, przedszkolach, szkołach oraz stołówki w domach opieki społecznej nieprawidłowości nie stwierdzono.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w grupie zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego (restauracje, punkty małej gastronomii) oraz w zakładach usług cateringowych dotyczyły:

- układu i rozplanowania pomieszczeń (zbędne, zakurzone, nieużywane sprzęty przechowywane w pomieszczeniach zakładów stanowiące źródło zanieczyszczenia i ograniczające powierzchnię roboczą);
- powierzchni stykających się z żywnością (sprzęt podręczny, urządzenia wykorzystywane przy produkcji potraw brudne, z zaciekami tłuszczu i nagromadzonego kurzu);
- gospodarki odpadami (nieprawidłowe przechowywanie odpadów komunalnych);
- czystości pomieszczeń zakładu (brak wyniku badania wody, zły stan sanitarny wyposażenia, sprzętu pomocniczego, urządzeń chłodniczych, brak środków dezynfekcyjnych, nieprawidłowe wyposażenie umywalk do mycia rąk, w tym brak środka dezynfekcyjnego do utrzymania higieny rąk);
- warunków magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowania łańcucha chłodniczego (środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia i po dacie minimalnej trwałości, brak udokumentowanej ciągłości łańcucha chłodniczego);
- higieny osobistej pracowników oraz stanu zdrowia osób mających kontakt z żywnością (brak prawidłowej odzieży ochronnej, brak orzeczeń lekarskich z badania przeprowadzonego do celów sanitarno-epidemiologicznych);
- zaangażowania kierownictwa i przygotowania merytorycznego pracowników (brak udokumentowanych szkoleń personelu);
- prawidłowości procedur GHP, GMP, HACCP i ich realizacji (brak przestrzegania instrukcji dobrej praktyki higienicznej oraz procedur systemu HACCP). Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły głównie obszarów dobrej praktyki higienicznej (GHP), tj.: brak porządku i czystości w pomieszczeniach zakładu, nieprawidłowa higiena sprzętu pomocniczego oraz wyposażenia, brak środków dezynfekcyjnych do mycia i dezynfekcji rąk, urządzeń, sprzętu oraz powierzchni mających bezpośredni kontakt ze środkami spożywczymi, brak odzieży ochronnej, brak orzeczeń lekarskich z badania przeprowadzonego do celów sanitarno-epidemiologicznych);
- kontroli surowców i wyrobów przez producenta, w tym badania właścicielskie (brak planowania i wykonywania badań mikrobiologicznych produkowanych wyrobów w zakresie parametrów mikrobiologicznych i higieny procesu produkcyjnego).

9.3.4. Wytwórnice przedmiotów użytku i miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim znajduje się 6 wytwórni przedmiotów użytku tj. 2 fabryki porcelany użytkowej, 2 zakłady produkcji opakowań z papieru i tektury oraz 2 zakłady produkcji opakowań z tworzyw sztucznych.

W 2021 r. przeprowadzono 82 kontrole w zakresie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Nadzorem objęto:

- 1 zakład produkujący porcelanę użytkową,
- 1 hurtownię wprowadzającą do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością,
- 6 sklepów wprowadzających do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością,
- 74 zakłady wykorzystujące w procesie produkcji, przetwarzania i dystrybucji żywności materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie wdrożenia i przestrzegania przez przedsiębiorców wymagań określonych w przepisach, w tym w rozporządzeniu (WE) 1935/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz uchylające dyrektywy 80/590/EWG i 89/109/EWG oraz rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2023/2006 z dnia 22 grudnia 2006 r. w sprawie dobrej praktyki produkcyjnej w odniesieniu do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Z obrotu pobrano do badania 4 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w kierunku migracji globalnej oraz migracji specyficznej. W kierunku migracji specyficznej kadmu i ołowiu pobrano do badania 1 próbkę wyrobów porcelanowych wyprodukowanych przez lokalnego producenta. Próbkę nie zostały zakwestionowane pod względem badanych parametrów.

9.4. Działania podejmowane w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

9.4.1. Jakość zdrowotna środków spożywczych

W 2021 r. w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano na terenie powiatu ostrowieckiego 211 próbek środków spożywczych (w 2020 r. – 201), które zbadano w laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Kielcach oraz w innych laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej, działających w zintegrowanym systemie badania żywności. Spośród 211 zbadanych próbek zdyskwalifikowano 6, co stanowi 2,8% wszystkich pobranych próbek żywności (w 2020 r. – 6%).

Przyczyny kwestionowania próbek pobranych do badania w 2021 r.:

- z grupy: Produkty płynne z jaj – 5 próbek „Masy jajowej pasteryzowanej” z uwagi na nieprawidłowe znakowanie produktu;
- z grupy: Podroby drobiowe - 1 próbkę „Wątroby z indyka, świeżej” z uwagi na obecności *Campylobacter jejuni*.

Pozostałe pobrane próbki nie zostały zdyskwalifikowane w zakresie badanych parametrów. Pobrane do badania próbki żywności zostały przebadane w kierunku oceny prawidłowości znakowania, zawartości glutenu, oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych, obecności organizmów zmodyfikowanych genetycznie (GMO), substancji dodatkowych, zanieczyszczeń mikrobiologicznych oraz zanieczyszczeń chemicznych takich jak: 3-MCPD i pochodnych, metali szkodliwych dla zdrowia, kwasu erukowego, pestycydów, parametry czystości, azotany, izomery trans kwasów tłuszczowych, alkaloidów tropanowych, furanu i jego pochodnych,

mikotoksyn, wykrywania napromieniania, skażeń promieniotwórczych, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych.

Tabela 18. Zestawienie kierunków badań oraz liczby próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobranych do badania w 2020 r. i 2021 r.

Kierunek badania	Liczba pobranych próbek	
	2020 r.	2021 r.
Zanieczyszczenia mikrobiologiczne (<i>Salmonella</i> , <i>Listeria monocytogenes</i> , <i>E. coli</i> , <i>Enterobacteriaceae</i>)	112	123
Pomiar skażeń promieniotwórczych w ramach monitoringu radiacyjnego – zawartość izotopu Cs-142	7	1
Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych	1	2
3-MCPD i pochodne	1	2
Akryloamid	0	1
Azotany	2	2
Furan i pochodne	1	0
Gluten	3	2
Organizmy zmodyfikowane genetycznie (GMO)	2	2
Izomery trans kwasów tłuszczowych	1	0
Kryteria czystości substancji dodatkowych	1	1
Materiały i wyroby do kontaktu z żywnością	5	4
Metale szkodliwe dla zdrowia	12	15
Mikotoksyny	4	8
Alkaloidy tropanowe: atropina i skopolamina	1	1
Napromienianie żywności	2	2
Pestycydy	19	20
Kwas erukowy	1	1
Barwniki z grupy Sudan	0	1
Substancje dodatkowe	10	10
Środki spożywcze wzbogacone w witaminy i składniki mineralne	3	2
WWA	5	5
Zawartość witamin i składników mineralnych	5	5
Histamina	0	1
Znakowanie	2	0
RAZEM	201	211

9.4.2. Znakowanie środków spożywczych

Próbki środków spożywczych pobranych do badań laboratoryjnych w ramach „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej” na rok 2021 oceniane były, między innymi w kierunku zgodności oznakowania z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa żywnościowego. W 2021 r. w kierunku znakowania oceniono 210 próbek środków spożywczych, z których zakwestionowano 5, co stanowiło 2,38% próbek zbadanych. Zakwestionowane próbki stanowiły niewielki odsetek próbek zbadanych wszystkich ocenionych, co świadczy, między innymi o sukcesywnym wdrażaniu w etykietowaniu przez producentów środków spożywczych przepisów prawa żywnościowego.

Przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej dokonywali również oceny znakowania środków spożywczych w trakcie bieżących kontroli sanitarnych obiektów podlegających nadzorowi organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej tj. zakładów produkcyjnych, zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego i otwartego oraz obiektów obrotu środkami spożywczymi. Stwierdzane nieprawidłowości w zakresie oznakowania środków spożywczych i przekazywania informacji nt. żywności nieopakowanej dotyczyły:

- w obiektach obrotu - braku informowania konsumentów lub nierzetelnego sposobu przekazania informacji na temat składu żywności nieopakowanej, w tym w zakresie informowania o obecności alergenów;
- w zakładach żywienia zbiorowego brak dostępnej dla konsumentów informacji na temat substancji powodujących alergie lub reakcje nietolerancji lub ich nieprecyzyjne podanie.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości dotyczących znakowania środków spożywczych wydawano doraźne zalecenia w protokołach kontroli sanitarnych i książkach kontroli dot. zapewnienia prawidłowego przekazywania informacji nt. produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności oraz zobowiązywano do pisemnego poinformowania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o podjętych działaniach. Ponadto, przesyłano pisma informujące do Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych właściwych dla producentów środków spożywczych spoza terenu powiatu ostrowieckiego, w oznakowaniu których stwierdzano niezgodności.

9.4.3. System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (RASFF)

System RASFF jest wykorzystywany do wymiany informacji o potencjalnie niebezpiecznej żywności, materiałach i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością między organami urzędowej kontroli w Unii Europejskiej, które są członkami ww. systemu.

W 2021 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim podejmował działania w związku z otrzymaniem w systemie RASFF:

- 41 powiadomień alarmowych (w 2020 r. – 26 powiadomień);
- 19 powiadomień informacyjnych (w 2020 r. – 19 powiadomień).

Przedmiotem powiadomień alarmowych były następujące środki spożywcze i materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością :

- grejpfruty, pomarańcze, kapusta pekińska, korzeń selera, papryka żółta, wątroba wieprzowa, bazylia suszona - przekroczenie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów;
- jaja, mięso mrożone z kurczaka, elementy drobiowe świeże – obecność bakterii *Salmonella Enteritidis*;
- parówki z szynki – obecność bakterii *Listeria monocytogenes*;
- papryka słodka mielona, sezam, tatar wołowy - obecność bakterii *Salmonella spp*;
- elementy drobiowe, jaja - obecność bakterii *Salmonella Typhimurium*;
- sezam łuskany - obecność bakterii *Salmonella* z gr C1;

- woda źródlana - obecność *Clostridium* redukujących siarczyny;
- woda źródlana – obecność paciorkowców kałowych;
- sezam czarny, zestaw do sushi, mieszanka przyprawowa, przetwory rybne, lody, suplementy diety, napój kokosowy, ekstrakt z pędów bambusa – obecność tlenu etylenu;
- olejek CBD - obecność niedozwolonego ekstraktu z konopi włóknistych;
- produkt oznakowany jako bezglutenowy - wykrycie glutenu na poziomie >20 mg/kg;
- figi suszone – obecność aflatoksyny B1;
- makaron razowy - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu deoksyniwalenolu (DON);
- rodzynki - przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A;
- makaron (z kurkumą i pieprzem) – obecność 2-chloroetanolu w kurkumie;
- tatar wołowy 200g - obecność bakterii *Salmonella spp*;
- łyżka typu chochla – migracja specyficzna pierwszorzędowych amin aromatycznych (PAA).

Przedmiotem powiadomień informacyjnych były następujące środki spożywcze i materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością:

- frytura gastronomiczna i rafinowany olej palmowy – stwierdzenie obecności estrów 3-MCPD;
- mięso drobiowe – obecność bakterii *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Typhimurium*, *Salmonella Indiana* i *Salmonella Schwarzengrund*;
- ziele angielskie – obecność *Salmonella spp*;
- kasza jaglana, kapusta czerwona, papryka czerwona – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu;
- napoje gazowane – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości glikolu propylenowego;
- napój alkoholowy - zgłoszenie konsumenta dotyczące obecności kawałka szkła w butelce;
- suplement diety - obecność tlenu etylenu;
- dania bezglutenowe – obecność glutenu w ilości >20ppm;
- sok jabłkowy - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu patuliny;
- opakowania do żywności – obecność niedozwolonych włókien bambusa.

Ogółem w ramach działań w systemie RASFF przeprowadzono 202 kontrole (w 2020 r. – 205 kontroli), a przedsiębiorcy wycofali z obrotu niebezpieczne partie ww. produktów na kwotę 3616,75 zł. (w 2020 r. - 1766,37 zł).

Ponadto, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2021 r. podobnie jak w 2020 r. przesłał do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 1 zgłoszenie informacyjne w systemie RASFF dotyczące stwierdzenia obecności genu *eae* *Escherichia coli* (STEC) w 5 próbkach środka spożywczego pn. „Mieszanka sałat z sałatą lodową, cięta, myta, gotowa do spożycia”.

9.4.4. Nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogacanymi w witaminami i składnikami mineralnymi

W zakresie nadzoru pełnionego nad żywnością prozdrowotną wprowadzaną do obrotu, w tym suplementami diety, żywnością wzbogaconą i dla określonych grup w 2021 r. przeprowadzono bieżące kontrole sanitarne w poszczególnych rodzajach obiektów w zakresie oceny znakowania, prezentacji i reklamy żywności oraz kontrole wynikające z poleceń Głównego Inspektora Sanitarnego, działań wyjaśniających podejmowanych w ramach systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach), dot. poboru próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, w sprawie zgłaszanych interwencji konsumentów, dotyczących przede wszystkim sprzedaży suplementów diety za pośrednictwem stron internetowych.

W 2021 r. kontynuowano nadzór w zakresie spełnienia szczególnych wymagań odnoszących się do preparatów do początkowego żywienia niemowląt oraz ich reklamy, prowadzenia działalności promocyjnej, oferowania lub dostarczania próbek, jak również przedmiotów służących do karmienia niemowląt oraz prezentacji i reklamy żywności dla określonych grup. Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

W zakresie prowadzonego nadzoru nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami i składnikami mineralnymi:

- oceniono 11 suplementów diety wprowadzanych do obrotu przez Internet w zakresie znakowania, prezentacji i reklamy;
- rozpatrzono 5 interwencji dotyczących wprowadzania do obrotu suplementów diety przez Internet;
- prowadzono działania dotyczące monitorowania stron internetowych w zakresie obecności podmiotów z nadzorowanego terenu, które nie dopełniły obowiązku rejestracji, zatwierdzenia działalności dot. sprzedaży środków spożywczych przez Internet (12 podjętych działań);
- prowadzono działania dotyczące weryfikacji wprowadzania do obrotu produktów, w stosunku do których zgłoszono rezygnację z wprowadzania do obrotu (dot. suplementów diety) lub w ich sprawie wydano decyzję nakazującą wycofanie z obrotu, zakazującą wprowadzanie do obrotu (5 podjętych działań);
- podejmowano działania dotyczące monitorowania stron internetowych w zakresie obecności suplementów diety zawierających niedozwolone składniki (125 podjętych działań);
- wydano 5 decyzji dotyczących suplementów diety wprowadzanych przez Internet, w tym 4 decyzje zakazujące wprowadzania do obrotu i 1 decyzję nakazującą wycofanie z obrotu suplementów diety z uwagi, że spełniały wymagania produktu leczniczego.

W zakresie nadzoru nad jakością wprowadzanych do obrotu suplementów diety i środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego pobrano do badania 16 próbek (w 2020 r. pobrano 19 próbek). Pobrane do badania próbki przebadane w kierunku azotanów, zawartości witamin i składników mineralnych, metali szkodliwych dla zdrowia, oceny prawidłowości znakowania, alkaloidów tropanowych, zanieczyszczeń mikrobiologicznych i pestycydów nie zostały zakwestionowane.

9.4.5. Działania podejmowane w ramach interwencji konsumentów

W 2021 r. podejmowano działania kontrolne w związku z 29 interwencjami konsumentów (w 2020 r. - 26 interwencji konsumentów). Odsetek interwencji potwierdzonych wyniósł 44,8% (w 2019 r. wyniósł 19,23%).

Najczęstsze przyczyny interwencji:

- nieprawidłowa jakość zdrowotna produkowanych lub wprowadzanych do obrotu środków spożywczych;
- nieprawidłowe usuwanie powstającego w zakładzie odpadu tłuszczu;
- nieswoisty zapach w miejscu sprzedaży środków spożywczych;
- obecność szkodników i śladów ich bytowania;
- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny zakładu;
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia/dacie minimalnej trwałości;
- nieprawidłowości podczas sprzedaży suplementów diety (brak powiadomienia o pierwszym wprowadzaniu do obrotu);
- niewłaściwe przechowywanie wytwarzanych odpadów;
- brak zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego;
- brak zachowania higieny przez personel pracujący w bezpośrednim kontakcie ze środkami spożywczymi.

W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych w stosunku do przedsiębiorców odpowiedzialnych za zakłady, w których stwierdzono nieprawidłowości wszystkie uchybienia zostały usunięte.

9.5. Działania podejmowane w ramach kontroli akcyjnych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa żywności i żywienia

9.5.1. ASF (afrykański pomór świń)

W związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) w ramach nadzoru nad legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego (w szczególności dziczyzny) oraz zagospodarowywania odpadów pochodzenia zwierzęcego w trakcie przeprowadzania 131 kontroli sanitarnych dokona oceny w ww. zakresie. Czynności kontrole przeprowadzono w 15 kioskach na targowiskach sprzedających mięso, 31 zakładach żywienia zbiorowego oraz 85 sklepach spożywczych. W 1 przypadku po stwierdzeniu w obrocie wędlin niewiadomego pochodzenia, bez oznakowania oraz dokumentów identyfikacyjnych nałożono mandat karny oraz powiadomiono o powyższym powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności.

9.5.2. Wzmoczony nadzór nad wytwórniami lodów i automatami do lodów wraz z poborem próbek

W ramach wzmoczonego nadzoru nad produkcją lodów przeprowadzono 16 kontroli sanitarnych. Skontrolowano: 3 wytwórnie lodów, 6 automatów do lodów, 2 punkty małej gastronomii, które oferują w sprzedaży lody gałkowe oraz 5 punktów małej gastronomii ruchomych i tymczasowych (przyczepy), w których dodatkowym zakresem działalności jest produkcja lodów z automatu. W 3 zakładach stwierdzono nieprawidłowości skutkujące nałożeniem 3 mandatów karnych na kwotę 400 zł oraz wydaniem decyzji o nieprzydatności środka spożywczego do żywienia ludzi (nakazującą wycofanie z obrotu środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia / po dacie minimalnej trwałości). W wytwórni lodów pobrano do badania 5 próbek lodów rzemieślniczych w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych (*Salmonella* i *Listeria monocytogenes*). Próbkę nie zostały zakwestionowane.

9.5.3. Wzmóżony nadzór w zakresie producentów żywności bezglutenowej

Na terenie powiatu ostrowieckiego znajdują się dwa zakłady produkujące żywność bezglutenową taką jak chrupki kukurydziane bezglutenowe, chleb bezglutenowy oraz przetwory owocowo – warzywne bezglutenowe. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Ponadto podczas kontroli przeprowadzanych w 2021 r. w sklepach spożywczych (10 kontroli) oraz restauracjach (3 kontrole) szczególną uwagę zwracano na sprzedaż żywności bezglutenowej. Podczas kontroli: nie stwierdzono w sprzedaży produktów bezglutenowych bez opakowania; w marketach żywność bezglutenowa pakowana oferowana była na wydzielonych regałach; żadna z kontrolowanych restauracji nie oferowała w menu dań bezglutenowych.

9.5.4. Wzmóżony nadzór nad przechowywaniem wód butelkowanych (mineralnych, źródłanych i stołowych) oraz napojów w punktach obrotu i magazynowania

W zakresie wzmóżonego nadzoru nad warunkami przechowywania wód butelkowanych przeprowadzono 36 kontroli sanitarnych w tym 27 w sklepach spożywczych, 5 w obiektach ruchomych i tymczasowych oraz 4 w punktach sprzedaży wysyłkowej (magazynach). Nieprawidłowości stwierdzono w 1 sklepie spożywczym, za co osoba odpowiedzialna została ukarana mandatem karnym w wysokości 200 zł i zobowiązana do podjęcia natychmiastowych działań naprawczych.

9.5.5. Wzmóżony nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zawierającymi niedozwolone składniki

W 2021 r. wzmóżonym nadzorem objęto materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z uwagi na wprowadzanie do obrotu produktów zawierających mielony lub sproszkowany bambus, który nie może być składnikiem materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Składnik taki jest niedozwolony, a produkty zawierające taki składnik należy traktować jako nielegalne. Powyższe dotyczy również innych składników, które mogą być obecne w materiałach i wyrobach z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością, takich jak kukurydza i inne substancje roślinne (np. włókna traw, ryż, konopie). W ramach wzmóżonego nadzoru w powyższym zakresie przeprowadzono 89 kontroli, podczas których nie stwierdzono w obrocie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością zawierających niedozwolony składnik. Ponadto, w ramach systemu RASFF, po otrzymaniu powiadomień dotyczących konieczności wycofania z obrotu produktów zawierających sproszkowany bambus podejmowano czynności kontrolne, podczas których wycofano z obrotu 50 sztuk produktów zawierających ww. niedozwolone włókna z bambusa.

9.5.6. Wzmóżony nadzór w zakresie żywienia zbiorowego typu otwartego w sezonie letnim

W zakresie wzmóżonego nadzoru nad zakładami żywienia zbiorowego typu otwartego w sezonie letnim w szczególności na terenach o dużym natężeniu ruchu turystycznego i w popularnych miejscach wypoczynku, z uwzględnieniem warunków, w jakich odbywają się dostawy żywności do konsumenta w ramach realizacji zamówień telefonicznych/internetowych przeprowadzono łącznie 32 kontrole. Nieprawidłowości stwierdzono w 6 zakładach. Wśród najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należy wymienić: nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny sprzętu i wyposażenia, nieprzestrzeganie zasad instrukcji dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz zasad systemu HACCP oraz brak dokumentacji potwierdzającej szkolenia personelu w zakresie bezpieczeństwa żywności. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 6 mandatów karnych na łączną kwotę 900 zł. W usłudze na wynos oraz z dowozem do klienta w ramach usługi cateringowej posiłki pakowane są w naczynia jednorazowego użytku wykonane z materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W zakładach zapewniono prawidłowe warunki

do przechowywania opakowań oraz mycia i dezynfekcji opakowań transportowych. W większości dostawy posiłków odbywają się własnymi środkami transportu w pojemnikach termoizolacyjnych.

9.5.7. Wzmógłony nadzór nad warunkami sprzedaży żywności, ze szczególnym uwzględnieniem terminów przydatności do spożycia oraz daty minimalnej trwałości

W zakresie wzmógłonego nadzoru nad warunkami sprzedaży żywności przeprowadzono łącznie 50 kontroli sanitarnych. Kontrolami objęto sklepy i kioski spożywcze. W 10 obiektach stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły wymagań higieniczno-sanitarnych, a w 4 obiektach nieprawidłowości dotyczące terminu przydatności do spożycia. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 10 mandatów karnych na kwotę 1750 zł oraz wydano 4 decyzje o nieprzydatności środka spożywczego do żywienia ludzi.

9.5.8. Wzmógłony nadzór nad obrotem grzybami, a także zakładami wykorzystującymi grzyby w produkcji, przetwórstwie, obrocie i żywieniu zbiorowym

Wzmógłony nadzór nad obrotem grzybami prowadzono w sezonie grzybowym w związku z doniesieniami medialnymi oraz wpływającymi do Głównego Inspektoratu Sanitarnego informacjami dotyczącymi zatruc grzybami. W powyższym zakresie przeprowadzono 14 kontroli w tym 1 kontrolę w zakładzie produkcyjnym wykorzystującym grzyby suszone, 8 w sklepach spożywczych i 5 w zakładach żywienia zbiorowego, podczas których sprawdzano czy podmioty te spełniają wymagania dotyczące zasad oraz warunków produkcji i obrotu grzybami określonych m.in. w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2011r. w sprawie grzybów dopuszczonych do obrotu lub produkcji przetworów grzybowych, środków spożywczych zawierających grzyby oraz uprawnień klasyfikatora grzybów i grzyboznawcy. Nieprawidłowości w zakresie obrotu grzybami nie stwierdzono. Nadzorem objęto również sprzedaż grzybów na terenie Targowiska Miejskiego w Ostrowcu Świętokrzyskim. Na targowisku zatrudniona jest osoba posiadająca uprawnienia do oceny grzybów dzikorosnących oraz wydawania sprzedającym grzyby stosownych atestów.

9.5.9. Współpraca z innymi inspekcjami urzędowej kontroli żywności.

W zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności prowadzono współpracę z innymi inspekcjami urzędowej kontroli żywności, w tym z Inspekcją Weterynaryjną, Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, a także Inspekcją Farmaceutyczną. Współpraca z ww. inspekcjami polegała na przekazywaniu informacji o środkach spożywczych znajdujących się w obrocie i niespełniających wymagań jakości zdrowotnej, przeprowadzaniu wspólnych kontroli w obiektach będących pod wspólnym nadzorem

oraz konsultowaniu lub uzyskiwaniu informacji dotyczących bezpieczeństwa żywności w zakresie kompetencji innych inspekcji.

WNIOSKI

Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywnościowo-żywnieniowych, zlokalizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego ocenia się jako dobry.

W porównaniu do 2020 r. zwiększyła się o 68 (w 2020 r. o 108) łączna liczba obiektów objętych nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Odnotowano wzrost ilości zakładów produkcyjnych o 21 obiektów. Największy wzrost odnotowano w grupie producentów pierwotnych. Zaobserwowano spadek ilości piekarni objętych nadzorem o 2 obiekty w porównaniu do 2020 r.

Tylko 6 próbek żywnościowych na 211 pobranych do badań laboratoryjnych zostało zakwestionowanych co świadczy o tym, iż wprowadzana do obrotu handlowego żywność była bezpieczna dla konsumentów.

Odnotowano nieznaczny spadek liczby obiektów z wdrożonymi zasadami systemu HACCP. Powyższe świadczy o tym, że pomimo ciągłego wzrostu ilości obiektów, które wdrożyły i utrzymują procedury systemu HACCP w dalszym ciągu w trakcie kontroli sanitarnych stwierdza się, że opracowane, stosowane i wdrożone procedury bardzo często wymagają korekty, uzupełnienia lub dostosowania do faktycznych warunków panujących w obiekcie.

Należy zaznaczyć, iż niewielka ilość obiektów sklasyfikowanych na podstawie arkusza oceny wynika z faktu czynnego zaangażowania pracowników sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych, w działania dotyczące wprowadzenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii wywołanego zakażeniami ludzi wirusem SARS-CoV-2 oraz wprowadzonych obostrzeń, które miały również wpływ na funkcjonowanie branży żywnościowo-żywnieniowej.

W celu zapewnienia poprawy bezpieczeństwa żywności w 2022 r. należy w dalszym ciągu prowadzić działania nadzorowe w zakresie jakości żywności wprowadzanej do obrotu, produkowanej przez krajowych przedsiębiorców, jak również pochodzącej spoza Polski.

10. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Działalność Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w 2021 roku ukierunkowana była na inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności na rzecz zdrowia i jakości życia mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

W związku z wystąpieniem stanu epidemii od marca 2020 roku, podejmowano szereg działań edukacyjnych, informacyjnych i promocyjnych skierowanych do społeczeństwa, celem ograniczenia ryzyka związanego z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS CoV-2 wśród mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Wszystkie realizowane zadania wynikały z: Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Narodowego Programu Zdrowia, zaleceń Ministra Zdrowia oraz Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), a także założeń programu edukacyjnego „Trzymaj Formę!”, Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.

10.1. Programy edukacyjne

- **„Czyste powietrze wokół nas”**

Program adresowany do dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców lub opiekunów. Stanowi pierwsze, bardzo ważne ogniwo w edukacji antytytoniowej najmłodszych.

Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Program umożliwia wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów, zwiększa wiedzę na temat skutków palenia papierosów.

W roku szkolnym 2020/2021 w programie uczestniczyło 7 przedszkoli, edukacją zostało objętych 413 uczniów oraz 475 rodziców.

**Program przedszkolnej
edukacji antytytoniowej**

▪ **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”**

„Skąd się biorą produkty ekologiczne” to nowy, ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Program adresowany jest do dzieci uczęszczających do przedszkola w wieku 5-6 lat, ich rodziców lub opiekunów.

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Zajęcia w programie „Skąd się biorą produkty ekologiczne” realizowane są poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, jak również opracowanego scenariusza zajęć dla nauczycieli i lekcji pokazowej.

Program realizowany był w 12 przedszkolach, edukacją objęto 598 dzieci w wieku od 5 do 6 lat oraz 488 rodziców tych dzieci.

▪ **„Bieg po zdrowie”**

Program edukacji antytytoniowej adresowany do uczniów klas IV szkoły podstawowej. Celem programu jest m.in. zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

W roku szkolnym 2020/2021 w programie uczestniczyły 4 szkoły podstawowe, edukacją zostało objętych 66 uczniów oraz 75 rodziców.

▪ **„Nie pal przy mnie, proszę”**

Program adresowany do uczniów klas I – III szkół podstawowych. Stanowi drugie ogniwo w cyklu programów profilaktyki antytytoniowej.

Program proponuje realizację zajęć metodami aktywizującymi dostosowanymi do wieku dzieci. Ma on charakter profilaktyczny, ale przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

Programem objętych zostało 650 uczniów, 210 rodziców z 8 szkół podstawowych.

▪ **„Znajdź właściwe rozwiązanie”**

Program profilaktyki palenia tytoniu adresowany jest do uczniów starszych klas szkoły podstawowej oraz gimnazjum.

Celem głównym programu jest zapobieganie palenia tytoniu wśród uczniów.

W roku szkolnym 2020/2021 program realizowany był w 7 placówkach. Edukacją objęto 482 uczniów szkół podstawowych i 174 rodziców.

Obok ww. programów edukacyjnych w zakresie profilaktyki nikotynowej popularyzację idei niepalenia wzmocniono podejmując kampanie antytytoniowe: „Światowy Dzień bez Tytoniu” oraz „Światowy Dzień Rzucania Palenia”.

▪ **Światowy Dzień bez Tytoniu**

Na całym świecie Światowy Dzień bez Tytoniu obchodzony jest 31 maja. Jest to okazja, aby zwrócić uwagę na kwestię zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych skutków palenia tytoniu.

W ramach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. umieściła na stronie internetowej PSSE w Ostrowcu Św. informacje na temat negatywnego wpływu tytoniu na zdrowie człowieka.

Pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE w Ostrowcu Św. w 2021 roku prowadził dystrybucję materiałów informacyjnych dotyczących tematyki zdrowotnych, ekonomicznych i społecznych konsekwencji palenia tytoniu. Dystrybucja prowadzona była w szkołach oraz podczas akcji letniej „Bezpieczne Wakacje” i miała na celu podniesienie poziomu wiedzy na temat zdrowotnych skutków palenia papierosów.

▪ **Światowy Dzień Rzucania Palenia**

Trzeci czwartek listopada – to data w kalendarzu kiedy obchodzony jest Światowy Dzień Rzucania Palenia. Dzień ten stanowi okazję do zwrócenia uwagi na powszechność palenia papierosów i jego konsekwencje zdrowotne oraz jest zachętą do abstynencji od wszystkich form konsumpcji tytoniu.

W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. umieściła na stronie internetowej PSSE w Ostrowcu Św. informacje na temat powszechności nałogu palenia papierosów i jego negatywnych skutków zdrowotnych.

▪ **Projekt KIK/68 pt. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”**

Celem Projektu KIK/68 jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym tj. między 15 a 49 rokiem życia, które są jego bezpośrednią grupą docelową. Program skierowany jest również do rodzin kobiet, partnerów, znajomych, lekarzy, nauczycieli, pracodawców – ogółu społeczeństwa.

W ramach upowszechnienia Projektu KIK/68 prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Celem ww. przedsięwzięć było ostrzeżenie młodych ludzi jak i osób dorosłych o konsekwencjach jakie niesie za sobą zażywanie „dopalaczy”, a także przekazanie informacji na temat konsekwencji zdrowotnych wynikających z czynnego i biernego palenia tytoniu.

▪ **„ARS, czyli jak dbać o miłość?”**

W ramach Projektu KIK/68 pt. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” realizowany jest program edukacyjny pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, który adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Celem programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych (alkohol, dopalacze, tytoń, narkotyki) przez młodzież w kontekście ich przyszłych ról rodzicielskich.

W roku szkolnym 2020/2021 w programie uczestniczyły 2 szkoły ponadpodstawowe, edukacją zostało objętych 82 uczniów.

▪ **Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”**

Ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!” adresowany jest do uczniów starszych klas szkół podstawowych oraz ich rodziców.

Głównym celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

W roku szkolnym 2020/2021 w programie uczestniczyło 5 szkół podstawowych, edukacją zostało objętych 504 uczniów.

▪ **Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV**

Program oparty jest o prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania zakażeniom wirusem HIV. Każdego roku w ramach programu realizowane są różnorodne działania skierowane do poszczególnych grup wiekowych lub ogółu społeczeństwa. Budowanie świadomości i promowanie kompleksowego podejścia do profilaktyki zakażeń HIV, pozwoli dotrzeć do szerszego grona odbiorców. Ze względu na ogłoszoną w kraju epidemię, działania związane z zapobieganiem i zwalczaniem społecznych skutków HIV/AIDS zostały bardzo ograniczone.

Pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE w Ostrowcu Św. w 2021 roku prowadził dystrybucję materiałów informacyjnych dotyczących tematyki HIV/AIDS w szkołach oraz podczas akcji letniej „Bezpieczne Wakacje”. Dystrybucja materiałów ma na celu podniesienie poziomu wiedzy i zmiany postaw dotyczących ryzykownych zachowań wśród młodzieży. Do dyrektorów szkół wystosowano zaproszenie do udziału w konkursie na komiks dotyczący problematyki HIV/AIDS.

Celem konkursu jest podnoszenie poziomu świadomości i wiedzy wśród młodzieży na temat HIV/AIDS.

10.1.1. Programy wojewódzkie

▪ **„Podstępne WZW”**

Program edukacyjny adresowany do uczniów klas II szkół ponadpodstawowych.

Głównym celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C.

Program w roku szkolnym 2020/2021 realizowany był w 5 szkołach ponadpodstawowych, edukacją objęto 258 uczniów.

▪ **„Znamię! Znam je?”**

Program edukacyjny adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Głównym celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. Podczas zajęć uczniowie pozyskują m.in. umiejętność samobadania skóry pod kątem czerniaka.

W roku szkolnym 2020/2021 w program realizowany był w 5 szkołach ponadpodstawowych, edukacją objęto 202 uczniów.

▪ **„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”**

Program edukacyjny adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Głównym celem programu jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę. Cele szczegółowe:

- zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu,
- podniesienie wiedzy o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna),
- motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie,
- przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym,
- dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne.

W roku szkolnym 2020/2021 w programie uczestniczyło 3 placówki, edukacją objęto 257 uczniów.

**WYBIERZ
ŻYCIE**

10.2. Interwencje nieprogramowe

▪ **Światowy Dzień Zdrowia**

Światowy Dzień Zdrowia obchodzony jest 7 kwietnia, aby uczcić rocznicę powstania w 1948 roku Światowej Organizacji Zdrowia (WHO).

Każdego roku motyw przewodni Światowego Dnia Zdrowia poświęcony jest innej tematyce. W 2021 roku motyw przewodni obchodów Światowego Dnia Zdrowia związany jest z obecną sytuacją epidemiologiczną i działaniami związanymi z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2. Głównym założeniem obchodów Światowego Dnia Zdrowia było podkreślenie kluczowej roli służby zdrowia w czasie pandemii.

W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. umieściła na stronie internetowej informacje dotyczące kluczowej roli personelu medycznego w czasie pandemii.

▪ **Zdrowe Wakacje**

Corocznie w okresie wakacyjnym realizowana jest interwencja pod hasłem „Zdrowe Wakacje”. Jej celem jest m.in. popularyzacja wiedzy potrzebnej do zapobiegania wielu groźnym chorobom, skutkom zdrowotnym wynikającym z nadmiernego opalania, zażywania substancji psychoaktywnych. W ramach akcji „Zdrowe Wakacje” nawiązano współpracę z Zespołem Profilaktyki Społecznej Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Św., przeprowadzono wspólne pogadanki podczas wypoczynków zorganizowanych na terenie Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego dla 5 grup oraz 3 na terenie wypoczynków w Ostrowcu Św. na temat bezpiecznych wakacji.

Podczas ww. przedsięwzięcia zarówno dzieciom jak i młodzieży przedstawiano zagadnienia dotyczące zasad bezpieczeństwa sanitarnego, których należy przestrzegać w okresie pandemii koronawirusa, aby wypoczynek był udany i szczęśliwie się zakończył.

Zdjęcie 37. Pogadanka w trakcie kontroli wypoczynku letniego w KZE.

Zdjęcie 34. Pogadanka w trakcie półkolonii.

W trakcie okresu wakacyjnego prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych obejmującą m.in. poradnik „Zdrowe i Bezpieczne Wakacje” w trakcie wypoczynków zorganizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego.

▪ **Nowe narkotyki tzw. „dopalacze”**

„Nowe narkotyki” to grupa wielu substancji chemicznych, zróżnicowanych pod względem budowy, właściwości fizyko-chemicznych, jak również toksyczności. Pomimo występujących wielu różnic, łączy je jedna wspólna cecha - zawierają *substancje psychoaktywne* działające na ośrodkowy układ nerwowy w podobny sposób do dotychczas znanych narkotyków.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. w ramach interwencji prowadzi szereg działań edukacyjnych, których celem jest uświadomienie młodemu ludziom ryzyka związanego z zażywaniem substancji psychoaktywnych, jak również nauka umiejętnego odmawiania, mówienia „nie” w przypadkach presji ze strony grupy rówieśniczej. Podczas kontroli w placówkach wypoczynku

przekazano organizatorom pakiety materiałów oświatowych, w którym znajdowały się ulotki dotyczące „dopalaczy”, z prośbą o ich omawianie z uczestnikami wycieczki.

▪ **EFSA**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. w ramach prowadzonej przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) kampanii informacyjnej „Wybieraj Bezpieczną Żywność” #EUChooseSafeFood zorganizował dwa spotkania celem przybliżenia zagadnień kampanii.

Jej celem jest uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka. Unijny system bezpieczeństwa żywności wytycza odpowiednie zasady i wymagania dla przedsiębiorców, organów kontrolnych, jak również daje konsumentom prawo do dostępu do wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa produkcji, przetwarzania, pakowania, etykietowania i sprzedaży żywności, dzięki czemu konsumenci Unii Europejskiej należą do najlepiej chronionych i poinformowanych o zagrożeniach w łańcuchu żywnościowym obywateli na świecie.

Kluczowym przesłaniem kampanii jest zachęcenie obywateli do dokonywania świadomych i pewnych wyborów żywieniowych.

Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przeprowadzili pogadankę „Wybieraj bezpieczną żywność” dotyczącą kampanii EFSA dla rodziców i wychowawców Bursy Szkolnej w Ostrowcu Św. oraz studentów WSBiP w Ostrowcu Św. – kierunek pielęgniarstwo.

Zdjęcie 40. Spotkanie w Bursie Szkolnej w Ostrowcu Św.

Zdjęcie 43. Spotkanie ze studentami WSBiP – kierunek pielęgniarstwo.

10.3. Inne przedsięwzięcia

▪ Działania związane z COVID-19

W 2021 r. działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej została zdeterminowana przez epidemię COVID-19 i była ukierunkowana na inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności na rzecz zdrowia mieszkańców powiatu ostrowieckiego w dobie epidemii COVID-19. Planowa działalność Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. została ograniczona, a wszyscy pracownicy PSSE w Ostrowcu Św. zostali zaangażowani w działania związane z zapobieganiem oraz przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 poprzez szereg działań i współpracę z różnymi jednostkami: instytucjami samorządowymi, organizacjami kultu religijnego, lokalnymi mediami i przedsiębiorcami.

Zdjęcie 46. Apel PPIS w Ostrowcu Św. w wymiarze wielkoformatowym zamieszczony w Galerii Ostrowiec.

Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia inicjowali i koordynowali działania prozdrowotne na terenie powiatu ostrowieckiego. Dbając o bezpieczeństwo mieszkańców prowadzono stałe działania edukacyjno-informacyjne mające na celu poprawę bezpieczeństwa obejmując swoimi działaniami miejsca publiczne, miejsca zamieszkania, obiekty użyteczności publicznej, środki komunikacji publicznej, miejsca wypoczynków dzieci i młodzieży.

Głównym celem działań informacyjnych skierowanych do społeczeństwa było ograniczenie ryzyka związanego z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS CoV-2 wśród mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Wśród działań prowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. w 2021 r. należy wyróżnić:

- przeprowadzenie na terenie powiatu ostrowieckiego we współpracy z jednostkami samorządowymi dobrowolnych badań dla nauczycieli klas I-III, pracowników obsługi oraz wychowawców żłobków i przedszkoli w kierunku wirusa SARS-COV-2. Pracownicy PSSE w Ostrowcu Św. współorganizowali, koordynowali oraz raportowali proces wymazów badania w trzech turach w styczniu i lutym 2021 r.;
- stosowanie narzędzi informatycznych wspierających walkę z zakażeniami SARS-CoV-2 poprzez tworzenie własnych grafik, aktualizowanie i zamieszczane wszelkich istotnych informacji na temat koronawirusa na bieżąco na Facebook'u i na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św.: <https://www.gov.pl/web/psse-ostrowiec-swietokrzyski>.

Zdjęcie 49. Wymazy nauczycieli – PSP nr 14 w Ostrowcu Św.

Zdjęcie 52. Wymazy nauczycieli w ZSP w Szewnie.

Zdjęcie 55. Własna grafika - Facebook PSSE Ostrowiec Św.

- przekazywanie lokalnym - jednostkom samorządowym, przedsiębiorcom, placówkom oświatowym i wychowawczym oraz parafiom na terenie powiatu ostrowieckiego informacji nt.: przestrzegania reżimu sanitarnego. Przykładowo w okresie przedświątecznym w związku z obchodami Wielkiego Tygodnia przekazano do parafii na nadzorowanym terenie osobiście jak i drogą elektroniczną apele PPIS w Ostrowcu Św. #DDM, #SzczepimySię, oraz Apel do mieszkańców powiatu ostrowieckiego uczestniczących w obchodach Wielkiego Tygodnia, z prośbą o ich umieszczenie w widocznym miejscu w kościołach oraz o odczytanie Apelu do mieszkańców przypominającego o obowiązujących obostrzeniach w trakcie Mszy Świętej.

Zdjęcie 58. Apele PPIS w Ostrowcu Św. przekazane do Parafii NMP w Ostrowcu Św.

W trakcie całego roku zobowiązywano przedsiębiorców/właścicieli/władze samorządowe do umieszczenia Apeli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. w widocznych łatwo dostępnych miejscach oraz przekazania ich jednostkom podległym. Przekazywano plakaty w wersji drukowanej w formacie A3 i A4, wielkoformatowej oraz również w wersji elektronicznej.

Apele zostały dostarczone do wszystkich grup obiektów (w tym również drogą elektroniczną) na nadzorowanym terenie tj. do zakładów pracy, spółdzielni mieszkaniowych, parafii, zakładów usług pogrzebowych, sklepów spożywczych, piekarni, aptek, hoteli, bibliotek, domów kultury, publicznych i niepublicznych placówek oświatowych, przychodni, firm transportu publicznego oraz do jednostek samorządu terytorialnego.

Apele były również przekazywane w trakcie bieżących kontroli obiektów znajdujących się w nadzorze PPIS w Ostrowcu Św., w ramach działań edukacyjno-promocyjnych wręczano właścicielom/dyrektorom/osobom upoważnionym kolejne Apele Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. skierowane do mieszkańców powiatu ostrowieckiego:

W trosce o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców powiatu ostrowieckiego PPIS w Ostrowcu Św. zwracał się wielokrotnie do przedstawicieli różnych grup nadzorowanych obiektów oraz lokalnych mediów z prośbą o udostępnianie przekazywanych materiałów, celem dotarcia do jak najszerszej grupy odbiorców.

▪ Kampania #SzczepimySię

W 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. uczestniczył w rządowej akcji dotyczącej szczepień przeciwko COVID-19 pod hasłem: #SzczepimySię. Kampania informacyjna była szeroko komunikowana za pomocą wielu środków masowego przekazu, zachęcając do szczepień w telewizji, radiu, Internecie oraz na ulicach miasta Ostrowca Św. oraz powiatu ostrowieckiego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. w związku z trwającym stanem epidemii i utrzymującą się wysoką liczbą osób zakażonych SARS-CoV-2 w Polsce w ramach kampanii #SzczepimySię prowadził w 2021 r. działania kampanijne poprzez:

- opracowanie harmonogramu działań #SzczepimySię w PSSE Ostrowiec,
- przesyłanie na bieżąco materiałów informacyjnych dotyczących kampanii #SzczepimySię do poszczególnych grup nadzorowanych obiektów: spotów reklamowych, radiowych, animacji informacyjnych,
- prowadzenie kampanii na portalu społecznościowym Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz stronie internetowej poprzez regularne zamieszczanie aktualnych informacji na temat szczepień przeciw SARS-CoV-2,
- tworzenie własnych grafik, plakatów, Apeli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, które w ramach współpracy z jednostkami samorządowymi były drukowane w wydaniu wielkoformatowym i dystrybuowane na terenie całego powiatu ostrowieckiego;
- wręczanie materiałów plakatów/apeli (Apel #DDM oraz Apel #SzczepimySię z własną grafiką, zawierający oficjalne logo kampanii #SzczepimySię), w trakcie bieżących kontroli nadzorowanych obiektów przez PPIS oraz kontroli obiektów w zakresie przestrzegania przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii prowadzonych przez wszystkich pracowników PSSE Ostrowiec Św.

W styczniu 2021 r. opublikowano „Apel Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. (informacja słowno-graficzna – Apel #SzczepimySię) zawierający ważne numery infolinii dot. szczepień oraz mapę punktów szczepień na terenie miasta Ostrowca poprzez wydruk oraz rozwieszenie plakatów formatu ok.197x118cm na podświetlanych wiatach przystankowych na terenie miasta Ostrowca Św. w ilości 55 sztuk.

W miesiącu marcu opublikowano nowy „Apel Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. - informacja słowno-graficzna – Apel stanowiący połączenie dwóch Apeli #DDM i #SzczepimySię, zawierający dodatkowo ważne numery telefonów dot. szczepień oraz infolinii centrum kontaktu COVID-19, poprzez wydruk oraz rozwieszenie plakatów formatu ok.197x118cm na podświetlanych wiatach przystankowych na terenie miasta Ostrowca Św. w ilości 30 sztuk.

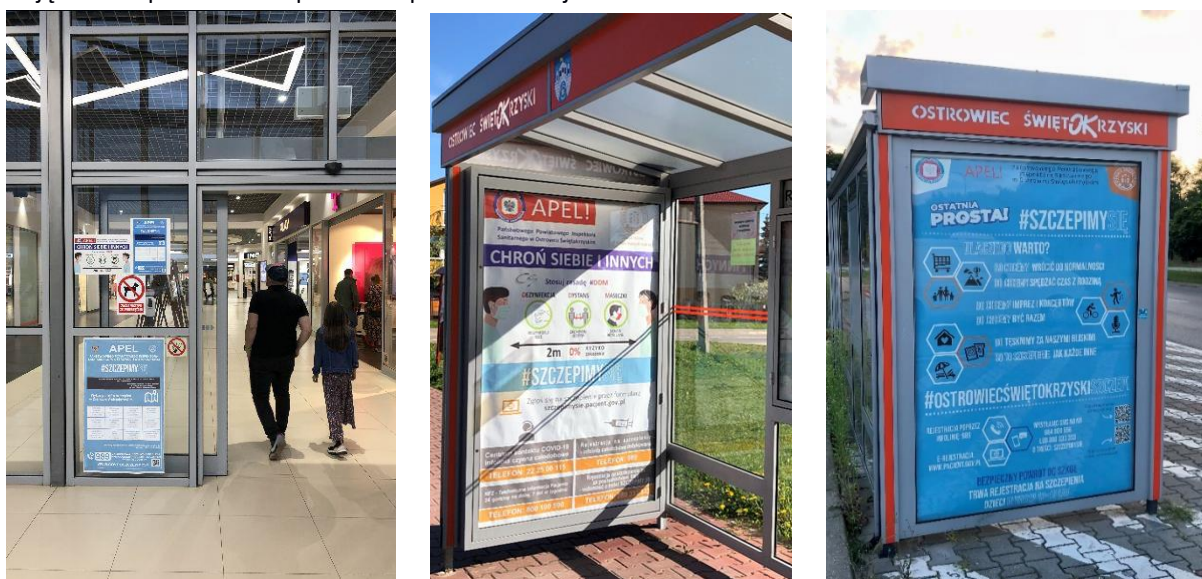
W miesiącu lipcu opublikowano kolejny „APEL Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. opracowany przez PSSE Ostrowiec promujący kampanie szczepień i bezpieczny powrót do szkół. Plakat/wydruk wielkoformatowy w rozmiarze 197 x 118 z własną grafiką PSSE Ostrowiec zawierający logo kampanii #SzczepimySię #OstatniaProsta #Ostrowiec ŚwiętokrzyskiSzczepi oraz z ważnymi numerami i linkami, umieszczony został na 30 wiatach przystankowych na terenie miasta Ostrowca Św.

Na plakatach zamieszczono kody QR, które po zeskanowaniu przenosiły zainteresowanych do rejestracji online lub do wykazu punktów szczepień w powiecie ostrowieckim.

Zdjęcie 61. Opracowane przez PPIS w Ostrowcu Św. apele promocyjne w ramach kampanii szczepień.

Zdjęcie 64. Apele dot. kampanii szczepień – realizacja na terenie miasta Ostrowca Św.

W ramach kampanii #SzczepimySię #OstatniaProsta w widocznym miejscu na terenie miasta Ostrowca Św. umieszczono również baner wielkoformatowy z siatki mesh 22x3,5 metra z własną grafiką #Ostatniaprostaa #szczepimysię #OstrowiecŚwiętokrzyskiSzczepi z logo PIS i UM Ostrowiec Św.

Zdjęcie 67. Baner wielkoformatowy dot. kampanii szczepień.

Zdjęcie 70. Apel "Proszę zaszczep się i żyj normalnie" - projekt i realizacja na terenie Ostrowca Św.

W listopadzie 2021 r. opracowano kolejny Apel PPIS w Ostrowcu Św. "Proszę zaszczep się i żyj normalnie" - apel z logo kampanii "SzczepimySię" został umieszczony na wiatkach przystankowych 21 sztuk w formacie 175/118cm oraz na słupach i tablicach ogłoszeniowych – 80 sztuk - format A2.

Dodatkowo 150 APELI zostało wydrukowanych w formacie 68cm/98cm, które na bieżąco były wręczane przez pracowników PSSE w Ostrowcu Św. w trakcie bieżących kontroli oraz wizytacji COVID-19.

Gmina Ostrowiec w lipcu 2021 r. wydała ośmiostronicową gazetkę promującą szczepienia #szczepiMYgminy z fachowymi artykułami nt. szczepień, w której zawarto Apel Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. wraz z własną szatą graficzną i ważnymi numerami pomocnymi przy rejestracji na szczepienie (nakład 1000 szt.). Gazetka wręczana była przez pracowników PSSE Ostrowiec Św. w trakcie szczepień w Plenerowym Punkcie Szczepień oraz w trakcie imprez we własnym stoisku informacyjno-edukacyjnym.

Zdjęcie 73. Dodatek w dzienniku regionalnym ECHO DNIA.

Gmina Ostrowiec przekazała PSSE Ostrowiec Św., opracowane według własnego projektu balony (500 szt.) oraz cukierki z logo kampanii #SzczepimySię. Balony oraz słodczyce były wykorzystane w trakcie wszystkich imprez plenerowych oraz spotkań w placówkach oświatowych i wychowawczych i wypoczynków dzieci i młodzieży.

W grudniu 2021 r. w ramach kolejnych działań i współpracy z Gminą Ostrowiec zamieszczono również: w folderze samorządowym podsumowującym rok 2021 wkładkę dot. prowadzonych działań w ramach kampanii szczepimy się na terenie gminy Ostrowiec z własnymi grafikami i zdjęciami – który został wydany w nakładzie 20 tys. egzemplarzy.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. zaangażowali się również poprzez zamieszczenie zdjęć własnych z przeprowadzonych wśród pracowników szczepień.

Zdjęcie 79. Gazetka promocyjna.

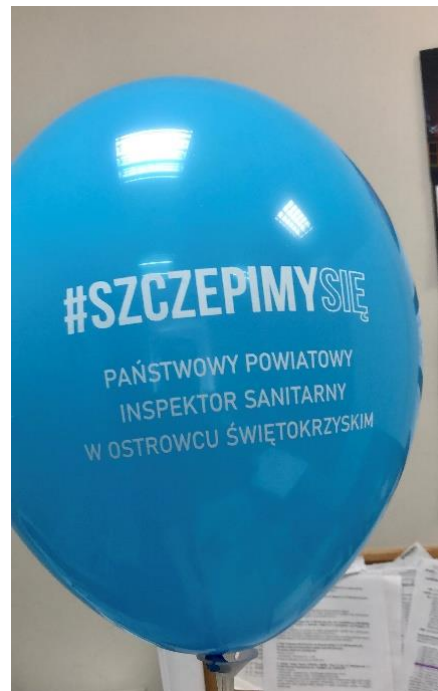
Zdjęcie 76. Materiały promocyjne.

Zdjęcie 85. Pracownicy PSSE w Ostrowcu Św. podczas szczepień – akcja promocyjna.

Zdjęcie 82. Balony promocyjne.

PPIS w Ostrowcu Św. każdorazowo podkreślał, iż szczepienia odgrywają kluczową rolę w ratowaniu życia i ograniczeniu pandemii, a powodzenie Narodowego Programu Szczepień przeciw

SARS-CoV-2 i uzyskanie odporności populacyjnej nie będzie możliwe bez wsparcia pracowników ochrony zdrowia i ich włączenia się do kampanii propagowania szczepień przeciw COVID-19 w całym społeczeństwie, a prowadzona kampania informacyjna Narodowego Programu Szczepień, ma szczególną wagę w walce z koronawirusem. PPIS w Ostrowcu Św. podkreślał, iż informacji o szczepieniach należy szukać w wiarygodnych źródłach, jakim jest Narodowa Strategia Szczepień opublikowana na stronach rządowych, pod linkami: <https://www.gov.pl/web/szczepimysie>, <https://www.gov.pl/web/gis>, <https://www.nfz.gov.pl>.

Podczas spotkania z przedstawicielami Gminy Ostrowiec, jednostek podległych oraz punktu szczepień nawiązano współpracę celem uzgodnienia działań oraz harmonogramu tych działań w ramach kampanii #SzczepimySię.

W trakcie kolejnego spotkania z przedstawicielami Powiatu, ZOZ Ostrowiec oraz dyrektorami szkół, dla których organem prowadzącym jest Powiat Ostrowiecki prowadzono uzgodnienia dotyczące rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2021/2022 w reżimie sanitarnym zgodnie z nowymi wytycznymi MEN, GIS i MZ oraz organizacji szczepień przeciw COVID-19 w placówkach oświatowych. Podczas spotkania przekazano dyrektorom szkół Apele PPIS w Ostrowcu Św. #OstatniaProsta (wydruk wielkoformatowy).

Dodatkowo Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. uczestniczył w konferencji prasowej zorganizowanej w Starostwie Powiatowym w Ostrowcu Św. z apelem zachęcającym mieszkańców powiatu do szczepień oraz w spotkaniu zorganizowanym w Starostwie Powiatowym, w którym brali udział: Prezydent Miasta, Starosta, dyrektor Szpitala w Ostrowcu (odpowiedzialny za powszechny punkt szczepień). Spotkanie dotyczyło działań promocyjnych i strategii działań dot. kampanii szczepień przeciw COVID-19.

W lipcu i sierpniu 2021 r. pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia wraz z pracownikami Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego uczestniczyli w 8 akcjach plenerowych punktów szczepień w ramach kampanii #SzczepimySię, organizując własne stoisko informacyjno-edukacyjne:

- na Targowisku Miejskim w Ostrowcu Św. (3 razy),
- w trakcie Pikniku Rodzinnego na Gutwinie Jest Fajnie zorganizowanego na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Gutwin” w Ostrowcu Św. przez MOSiR Ostrowiec Św.,
- w trakcie Dożynek Pszczelarskich na Rynku Miejskim w Ostrowcu Św.
- w trakcie Dni Ostrowca zorganizowanych na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji,
- w trakcie pikniku Rowerowego w Parku Miejskim w Ostrowcu Św.,
- w Galerii Ostrowiec Św.

Zdjęcie 88. Stoisko informacyjno-edukacyjne MOSiR

Zdjęcie 91. Stoisko informacyjno-edukacyjne Targowisko Miejskie w Ostrowcu Św.

Zdjęcie 97. Stoisko informacyjno-edukacyjne Galeria Ostrowiec Św.

Zdjęcie 94. Stoisko informacyjno-edukacyjne Park Miejski w Ostrowcu Św.

Zdjęcie 100. Stoisko informacyjno-edukacyjne wraz z zaproszeniem (grafika własna PSSE Ostrowiec Św.) - piknik rodzinny na terenie Ośrodka Wypoczynkowego "Gutwin"

W mediach społecznościowych Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. zamieszczano własne materiały informacyjne oraz udostępniano i promowano rzetelne informacje o szczepieniach, zachęcając mieszkańców powiatu ostrowieckiego do skorzystania ze szczepionki przeciw COVID-19 w oparciu o wiarygodne źródła takie jak: Kancelaria Premiera i Rady Ministrów, Główny Inspektorat Sanitarny, Ministerstwo Zdrowia.

Zamieszczane posty oraz inne działania dotyczące kampanii #SzczepimySię były na bieżąco raportowane do GIS w systemie cotygodniowym, a szczegółowe dane zawarto w tabeli.

W 2021 r. w tabeli #SzczepimySię zaraportowano 434 działania, w tym:

- zamieszczenie postów na profilu społecznościowym Facebook PSSE Ostrowiec Św., z wykorzystaniem własnych grafik i animacji oraz korzystając z oficjalnych źródeł,
- zamieszczanie informacji na stronie internetowej PSSE Ostrowiec Św.,
- wysyłanie pism wraz z załącznikami,
- wręczanie plakatów i materiałów informacyjnych w trakcie kontroli w tym:
- zamieszczenie postów na profilu społecznościowym Facebook PSSE Ostrowiec Św., z wykorzystaniem własnych grafik i animacji oraz korzystając z oficjalnych źródeł,
- zamieszczanie informacji na stronie internetowej PSSE Ostrowiec Św.,
- wysyłanie pism wraz z załącznikami,
- wręczanie plakatów i materiałów informacyjnych w trakcie kontroli.

Zdjęcie 103. Przykładowa grafika - kampania informacyjna na portalu społecznościowym - Facebook.

▪ **Promocja szczepień ochronnych**

W ramach obchodów Europejskiego Tygodnia Szczepień, którego celem jest zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie szczepień ochronnych, jako najskuteczniejszej formy zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom, na terenie PSSE w Ostrowcu Św. zorganizowano formę wizualną z materiałami dotyczącymi powyższej tematyki. Informacje zostały również umieszczone na stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-ostrowiec-swietokrzyskim.

Ponadto pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE w Ostrowcu Św. w 2021 roku prowadził dystrybucję materiałów informacyjnych dotyczących tematyki szczepień ochronnych. Dystrybucja materiałów ma na celu zapobieganie określonym zakażeniom i chorobom zakaźnym by utrzymać ustabilizowaną sytuację epidemiologiczną w kraju.

WNIOSKI

Działalność w zakresie Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w 2021 roku realizowana była zgodnie z celami Narodowego Programu Zdrowia. Zmierzają one do poprawy zdrowia społeczeństwa. W tym celu realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne, programy wojewódzkie, projekty, interwencje nieprogramowe wynikające z potrzeb środowiska lokalnego oraz aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

Wszystkie przedsięwzięcia podejmowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowcu Św. miały na celu poszerzenie wiedzy poprzez edukację prowadzoną różnorodnymi metodami dostosowanymi do potrzeb i oczekiwań odbiorców, zachęcanie do właściwych zachowań prozdrowotnych, dążenie do kształtowania pozytywnych zmian postaw, propagowanie zdrowego stylu życia i motywowanie do podwyższenia jakości życia oraz właściwych zachowań prozdrowotnych w trosce o zdrowie własne i innych.

Kładziono szczególny nacisk na działania edukacyjno-promocyjne związane z COVID-19 celem edukowania i uświadamiania społeczeństwa w celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Działania podejmowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowcu Św., realizowane są przy współpracy różnych instytucji samorządowych, oświatowych, kontrolnych. Dzięki temu zwiększa się ich zasięg i efektywność.

11. PODSUMOWANIE

Misją Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest dążenie do osiągnięcia pożądanych norm zdrowotnych poprzez podjęcie działań umożliwiających zachowanie lub przywracanie bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi, a także mających na celu identyfikację i oszacowanie skali zagrożeń, inicjowanie i organizowanie skoordynowanego nadzoru i kontroli służących zapobieganiu wszelkim zagrożeniom fizycznym, chemicznym i biologicznym, zachowaniu i umacnianiu zdrowia zbiorowości oraz kształtowaniu w tym zakresie odpowiednich postaw i zachowań.

Oprócz działalności przeciwepidemicznej skoncentrowanej na zapobieganiu i ograniczeniu szerzenia się transmisji wirusa SARS-CoV-2 prowadzonej w związku z utrzymującym się w 2021 r. stanem epidemii COVID-19, Państwowa Inspekcja Sanitarna równolegle prowadziła nadzór nad bezpieczeństwem żywności, wody pitnej, kąpielisk, kosmetykami, higieną środowiska, pracy, nauczania i wychowania oraz warunkami sanitarnymi podmiotów leczniczych.

W porównaniu z rokiem 2020 odnotowano wzrost liczby planowych działań kontrolnych wynikających z planu kontroli obiektów pozostających w nadzorze PPIS w Ostrowcu Św.

Planowe kontrole były głównie realizowane w okresach spowolnienia rozwoju epidemii oraz utrzymywania się liczby przypadków zachorowań na COVID-19 na względnie niskim poziomie.

Lawinowe narastanie liczby przypadków zakażeń SARS-CoV-2 i wprowadzanie obostrzeń zakazujących całkowite lub okresowe prowadzenie działalności miało bezpośrednie przełożenie na podejmowanie działań związanych z koniecznością ograniczenia transmisji koronawirusa SARS-CoV-2, w tym prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych, opracowywanie zgłoszeń przypadków zachorowania na COVID-19 dodawanych do Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) w zakładce „Plusy”, przeprowadzanie kontroli obejmujących zakresem przestrzeganie reżimów sanitarnych przewidzianych w wytycznych GIS oraz przepisach prawa.

W dobie epidemii PIS stosowała wszelkie narzędzia wspierające walkę z zakażeniami SARS-CoV-2 w zakresie powierzonym przez GIS, tj. korzystano z aplikacji mobilnych, stron internetowych, systemów serwerowych i telekomunikacyjnych, a także innego oprogramowania służącego digitalizacji procesów realizowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

W stosunku do poprzedniego roku sprawozdawczego wdrożenie nowych funkcjonalności w systemie SEPIS - podstawowym narzędziu dla pracowników, pozwoliło na poprawę jakości, efektywności i skuteczności działań podejmowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz znacznie usprawniło obsługę Obywateli.

Przez cały 2021 r. były realizowane ogólne kierunki działania służące zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ostrowieckiego.

W obszarze wzmożonego nadzoru Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozostawały nadal wypracowane algorytmy postępowania w przypadku zatrucia pokarmowego, zachorowań na gripę, jednolitego postępowania przy stwierdzeniu niewłaściwej jakości wody do spożycia oraz niewłaściwej jakości żywności.

W prowadzonych działaniach Inspekcja Sanitarna ściśle współpracowała w ramach zawartych porozumień z innymi inspekcjami, w tym m.in.: Inspekcją Weterynaryjną, Państwową Inspekcją Farmaceutyczną, Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, a także Państwową Inspekcją Pracy, Państwową Inspekcją Ochrony Środowiska, Komendą Powiatową Policji, Państwową Strażą Pożarną, Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.

W raporcie umieszczono dane statystyczne, oceny i analizy dotyczące wielu obszarów życia publicznego, w tym sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych, warunków zdrowotnych żywności i żywienia oraz jakości wody do spożycia, zagrożeń związanych z wprowadzaniem do obrotu chemikaliów, jak również kwestie bezpieczeństwa sanitarnego w placówkach oświatowo – wychowawczych, podmiotach wykonujących działalność leczniczą, a także innych obiektach i miejscach użyteczności publicznej.

Ocen i analiz dokonano na podstawie działań prowadzonych w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, popartych wynikami badań laboratoryjnych.

Informacje zawarte w niniejszym raporcie wskazują, iż bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu ostrowieckiego w związku z trwającą epidemią COVID-19 było istotnie zagrożone, a sytuacja w II i IV kwartale 2021 r. była szczególnie trudna.

Łącznie w roku sprawozdawczym zachorowało 6106 osób, spośród których 913 w przebiegu choroby było hospitalizowanych, co stanowi 14,95% wszystkich chorych. Hospitalizowani byli pacjenci objawowi i/lub obciążeni chorobami współistniejącymi, u których istniało ryzyko ciężkiego przebiegu choroby. U większości osób zakażonych wystąpiły objawy choroby o łagodnym lub umiarkowanym nasileniu. Osoby te wyzdrowiały bez konieczności hospitalizacji.

W powiecie ostrowieckim liczba przypadków zakażeń koronawirusem potwierdzonych badaniami laboratoryjnymi była najwyższa wśród osób z grupy wiekowej 60-69 lat – to łącznie 19% zakażonych. Drugą pod względem liczności grupą zdiagnozowanych przypadków stanowiły osoby w wieku 40-49 lat (16%). Najmniej zakażonych (1 osób) zdiagnozowano wśród dzieci w wieku 0-4 lat.

Analiza zakażeń w kierunku SARS-CoV-2 na przestrzeni poszczególnych miesięcy 2021 r. wykazała największą zachorowalność na COVID-19 na przełomie I i II kwartału 2021 r. W lutym 2021 r. zakażenie potwierdzono u 1490 mieszkańców powiatu ostrowieckiego, w marcu – u 1136.

Kolejny znaczący wzrost zachorowania na COVID-19 odnotowano w IX kwartale 2021 r. Liczba potwierdzonych przypadków zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w listopadzie 2021 r. wyniosła 1086, w grudniu – 1163.

Przez cały 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. na bieżąco monitorował sytuację epidemiologiczną w rejonie, prowadząc czynności o charakterze prewencyjnym i podejmując działania w zakresie przeciwdziałania epidemii COVID-19 w oparciu o obowiązujące akty prawne i zgodnie z wytycznymi GIS w zakresie realizacji zadań mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniu i jego monitorowanie.

Ogółem w 2021 r. pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. przeprowadzili 12956 wywiadów epidemiologicznych dotyczących podejrzeń/ zachorowań na COVID-19.

Realizowane działania dotyczyły wszelkich aspektów walki z epidemią i wymagały determinacji, ciągłego zaangażowania pracowników przez 7 dni w tygodniu i wielokierunkowego działania.

Z całą pewnością skutki pandemii zarówno te zdrowotne, społeczne jak i ekonomiczne będziemy odczuwać w perspektywie długoterminowej.

Kolejny rok walki z epidemią bez wątplenia potwierdził jak wielkie znaczenie dla rozwoju i funkcjonowania społeczeństwa ma system zdrowia publicznego i jak bardzo potrzebne są inwestycje, zarówno w zdrowie publiczne, jak i w system ochrony zdrowia.

Pomimo szeregu działań podjętych w Zespole Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Św. w celu usprawnienia organizacji izolacji, sytuacja epidemiologiczna w Zespole Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Św. wynikająca z epidemii COVID-19 w 2021 r. była bardzo trudna.

Powyższe wynikało ze znacznej liczby hospitalizowanych chorych z pozytywnym wynikiem badania w kierunku SARS-CoV-2 i podejrzanych o zachorowanie na COVID-19.

Do leczenia chorych zakażonych SARS-CoV-2 wymagających leczenia w oddziale internistycznym utworzono pododdziały covidowe na Oddziale Wewnętrznym II, OAiIT (w oddzielnych pomieszczeniach dawnego SOR) oraz na Oddziale Pulmonologii.

W związku z epidemią COVID-19 w szpitalu podjęto szereg działań w celu usprawnienia organizacji izolacji. Do leczenia chorych zakażonych SARS-CoV-2 wymagających leczenia w oddziale internistycznym utworzono pododdziały covidowe na Oddziale Wewnętrznym II, OAiIT (w oddzielnych pomieszczeniach dawnego SOR) oraz na Oddziale Pulmonologii.

Rozwiązaniem stosowanym w celu ograniczenia ryzyka przenoszenia się zakażeń drogą oddechową były oczyszczacze powietrza w pojedynczych salach, kurtyny foliowe, toalety przenośne oraz stosowanie środków ochrony osobistej. Wpływ na sytuację epidemiologiczną w ostrowieckim szpitalu miało także identyfikowanie skąpo lub bezobjawowych zakażeń SARS-CoV-2 u pacjentów zaszczepionych oraz zachorowania wśród personelu.

Część sektorów gospodarki doświadczyła poważnych i zagrażających stabilności firmy skutków pandemii. Bardzo widoczny był problem związany z nieplanowaną nieobecnością pracowników z tytułu urlopów, opieki nad dziećmi, członkami rodziny itp. oraz brak pracowników z uwagi na kwarantannę bądź izolację.

Zmiany w wielu obszarach życia wymuszone epidemią COVID-19 i wprowadzone w 2020 r. były podtrzymywane i stosowane także w 2021 r. Sposób funkcjonowania ludzi w przestrzeni publicznej i wzory zachowań regulujące sposoby działania były dostosowane do okoliczności wymagających szczególnej ostrożności. 2021 r. to także kolejny rok umacniania kompetencji cyfrowych jako sposobu na efektywniejsze funkcjonowanie w codziennym życiu, także w pracy.

W 2021 r. na szeroką skalę kontynuowano rozpoczętą pod koniec grudnia 2020 realizację Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19 jako kolejnego elementu strategii ograniczania epidemii w kraju.

Wraz z rosnącym rozpowszechnianiem się wariantu Delta koronawirusa SARS-CoV-2 w krajach Unii Europejskiej (UE) i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), Europejska Agencja Leków (EMA) i Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) zachęcały osoby, które kwalifikowały się do szczepienia, aby zdecydowały się na ten krok. Ekspertki podkreślali istotną rolę szczepień z punktu widzenia ochrony osób najbardziej zagrożonych ciężką postacią choroby i hospitalizacją, ograniczania rozprzestrzeniania się wirusa oraz zapobiegania pojawianiu się nowych wariantów wirusa.

Ważne byśmy jako społeczeństwo wyciągnęli z epidemii COVID-19 właściwe wnioski i skorzystali z wszelkich możliwych opcji powstrzymania transmisji wirusa SARS-CoV-2 i przywrócenia globalnego ładu społecznego.

W związku z utrzymującym się w 2021 r. stanem epidemii w Polsce wywołanej zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2 prowadzono działania związane z zapobieganiem i zwalczaniem COVID-19, jak również nadzór nad zakażeniami i chorobami zakaźnymi podlegającymi obowiązkowi zgłaszania do Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Łącznie zarejestrowano 8464 przypadki chorób zakaźnych (2020 r. - 5742). W związku ze zgłoszeniami chorób zakaźnych wymagającymi opracowania przeprowadzono 13072 dochodzenia epidemiologiczne.

W stosunku do 2020 r. odnotowano wzrost zachorowań na:

- ospę wietrzną (190 przypadków, w 2020 r. – 136);
- boreliozę (17 przypadków, w 2020 r. – 14);

- styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień (17 przypadków, w 2020 r. – 14);
- zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami *Salmonella* (15 przypadków, w 2020 r. – 24).

Tendencje spadkowe odnotowano w przypadku zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę. Łącznie zarejestrowano 1895 przypadków grypy i podejrzeń grypy (w 2020 r. – 2541).

Najlepszą metodą zapobiegania grypie są profilaktyczne szczepienia ochronne. Z tej formy zabezpieczenia w 2021 r. skorzystało 2778 osób.

W 2021 r. zanotowano 2 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową. Czynnikiem etiologicznym, który wywołał zakażenie był norowirus w pierwszym przypadku oraz *Salmonella Enteritidis* w drugim przypadku. Do zachorowań dochodziło w środowisku domowym.

Odnotowano 1 przypadek ostrego porażenia wiotkiego. Zachorowanie dotyczyło chłopca w wieku 4 lata zamieszkałego na wsi, u którego doszło do wystąpienia porażenia kończyn dolnych. W materiale do badania (kał) wykonanego przez laboratorium Zakładu Wirusologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie w hodowlach komórkowych nie wykazano obecności enterowirusów, w tym wirusa polio (wynik badania - ujemny) w dwóch próbkach kału pobranych w odstępie 48 godzin.

W ramach prowadzonego nadzoru nad ostrymi porażeniami wiotkimi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. zgodnie ze wskazaniem Światowej Organizacji Zdrowia na bieżąco monitorowała sytuację epidemiologiczną w tym zakresie, a w przypadku rozpoznania OPW przekazywał raport obejmujący okres poprzedniego tygodnia, przysyłał informacje dotyczące osób z kontaktu do Zakładu Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru NIZP PZH-BIP obejmujące następujące dane: inicjały i stopień pokrewieństwa, płeć, wiek, stan zaszczepienia przeciwko poliomyelitis, datę pobrania próbki do badania, wynik (jeśli zbadano), czy wystąpiły objawy, oraz imię i nazwisko osoby, u której wystąpiło OPW.

Wykonawstwo szczepień ochronnych na terenie powiatu ostrowieckiego nadal utrzymuje się na dość wysokim poziomie.

Na bieżąco prowadzony był rejestr niepożądanych odczynów poszczepiennych. W 2021 r. zanotowano 13 zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych (w 2020 r. –7).

W stosunku do rodziców, którzy nie dopełnili obowiązku szczepień wobec swoich dzieci PPIS w Ostrowcu Św. prowadził działania informacyjno-edukacyjne, a w związku z uporczywym uchylaniem się od ich realizacji podjął kroki w celu egzekucji obowiązku szczepień na drodze prawnej. W 2021 r. wystosowano 4 wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, wysłano zobowiązanym 8 upomnień oraz 8 tytułów wykonawczych dla obowiązków o charakterze niepieniężnym.

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w 2021 r. na terenie powiatu ostrowieckiego nadzorował 22 urządzenia wodne, w tym: 19 wodociągów służących do zbiorowego zaopatrzenia ludzi w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz 3 inne podmioty korzystające z wody pochodzącej z indywidualnego ujęcia dostarczanej w ramach działalności gospodarczej, w budynkach użyteczności publicznej oraz w podmiotach działających na rynku spożywczym.

W 2021 r. nadzorowi PIS podlegały również 2 obiekty przeznaczone do kąpeli tj.: Kąpielisko Gutwin i Pływalnia „Rawszczyzna”.

W ramach prowadzonego nadzoru PIS pobrał do badań 148 prób wody, w tym:

- 73 próby wody przeznaczonej do spożycia;
- 66 prób wody ciepłej na obecność pałeczek *Legionella sp.*;

- 8 prób wody basenowej;
- 1 próbę wody z kąpieliska.

Na podstawie sprawozdań z badań wody PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim:

- informował zarządców wodociągów o jakości wody przeznaczonej do spożycia pobranej z nadzorowanych wodociągów w ramach prowadzonego nadzoru przez Państwową Inspekcję Sanitarną;
- stwierdzał przydatność wody do spożycia, po sprawozdaniach przekazanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne;
- wydał 7 obszarowych oraz 7 okresowych ocen dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi skierowanych do wójtów/burmistrzów/prezydenta miasta;
- wydawał decyzje nakazujące podjęcie działań naprawczych przez podmioty dostarczające i wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej w celu zapewnienia jakości wody spełniającej wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294);
- wystosował pisma w sprawie jakości ciepłej wody użytkowej do zarządców budynków zamieszkania zbiorowego oraz do podmiotów leczniczych.

Na podstawie przeanalizowanych sprawozdań z badań PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2021 roku ocenił wodę na terenie powiatu ostrowieckiego jako przydatną do spożycia.

Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywnościowo-żywnieniowych, zlokalizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego ocenia się jako dobry.

W porównaniu do 2020 r. zwiększyła się o 68 liczba obiektów objętych nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Odnotowano wzrost ilości zakładów produkcyjnych o 21 obiektów. Największy wzrost odnotowano w grupie producentów pierwotnych. Tylko 6 próbek żywnościowych na 211 pobranych do badań laboratoryjnych zostało zakwestionowanych co świadczy o tym, iż wprowadzana do obrotu handlowego żywność była bezpieczna dla konsumentów. Odnotowano nieznaczny spadek liczby obiektów z wdrożonymi zasadami systemu HACCP.

Powyższe świadczy o tym, że pomimo ciągłego wzrostu ilości obiektów, które wdrożyły i utrzymują procedury systemu HACCP w dalszym ciągu w trakcie kontroli sanitarnych stwierdza się, że opracowane, stosowane i wdrożone procedury bardzo często wymagają korekty, uzupełnienia lub dostosowania do faktycznych warunków panujących w obiekcie. Należy zaznaczyć, iż niewielka ilość obiektów sklasyfikowanych na podstawie arkusza oceny wynika z faktu czynnego zaangażowania pracowników sekcji Higieny Żywności, Żywnienia i Produktów Kosmetycznych, w działania dotyczące przeciwepidemiczne wynikające z utrzymującego się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii wywołanego zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 oraz wprowadzonych obostrzeń, które miały również wpływ na funkcjonowanie branży żywnościowo-żywnieniowej.

W celu zapewnienia poprawy bezpieczeństwa żywności w 2022 r. należy w dalszym ciągu prowadzić działania nadzоровe w zakresie jakości żywności wprowadzanej do obrotu, produkowanej przez krajowych przedsiębiorców, jak również pochodzącej spoza Polski

W 2020 r. skontrolowano 284 obiekty żywności, żywnienia i przedmiotów użytku na 1468 znajdujących się w ewidencji, co stanowi 19,00% ogólnej liczby obiektów. W porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano zmniejszenie liczby obiektów ocenionych według „arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałami i wyrobami przeznaczonych do kontaktu z żywnością”. Na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego oceniono 30 obiektów tj. 10,57% obiektów skontrolowanych. Żaden z kontrolowanych obiektów nie został oceniony jako „niezgodny

z wymaganiami”. Odnotowano procentowy wzrost liczby obiektów z wdrożonymi zasadami systemu HACCP. Powyższe świadczy o zadowalającej świadomości producentów i dystrybutorów środków spożywczych w zakresie odpowiedzialności za jakość zdrowotną wytwarzanej oraz wprowadzanej na rynek żywności. Z uwagi na stwierdzane niezgodności w kontrolowanych obiektach wymagają one dalszych działań kontrolnych w szczególności w zakresie stanu sanitarno-technicznego, przekazywania konsumentom informacji na temat żywności sprzedawanej bez opakowania, wdrożenia i utrzymania skutecznych systemów kontroli wewnętrznej, wprowadzania do obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej, prawidłowej gospodarki odpadami, przestrzeganie w placówkach oświatowych wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach, przestrzegania w zakładach produkcyjnych wymagań Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych.

W 2021 r. w rejestrze obiektów Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się 491 zakładów pracy, z których zdecydowana większość, bo aż 433 firmy stanowiące 88,1% wszystkich nadzorowanych zakładów, zatrudnia do 50 pracowników.

W 151 skontrolowanych zakładach (122 w 2020 r.) pracy zatrudnionych było 5957 osób, z których 1037 (w 2020 – 1001) pracowało w przekroczeniach NDS i NDN czynników szkodliwych. W 2021 r. zwiększyła się liczba osób narażonych na działanie czynników szkodliwych o 36 pracowników. Na hałas narażonych było 1037 osób, na czynniki chemiczne – 12 osób i 83 osoby na drgania mechaniczne działające na organizm człowieka przez kończyny górne.

W 2021 r. wydano 2 decyzje dot. przekroczeń NDS czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy nakazujące obniżenie do obowiązujących norm, stężenia czynników chemicznych.

W 2021 r. PPIS w Ostrowcu Św. przeprowadził 7 postępowań (8 w 2020) w sprawie podejrzenia chorób zawodowych, w wyniku których sporządzono 9 kart oceny narażenia zawodowego (2020 r. – 15).

Wydano 8 decyzji, w tym 4 decyzje stwierdzające chorobę zawodową, 4 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Stwierdzone choroby zawodowe to:

- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy – zespół cieśni w obrębie nadgarstka;
- obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz;
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa.

W ramach działań zapobiegających wprowadzaniu na rynek środków szkodliwych dla zdrowia organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadziły stały monitoring przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych – „nowych narkotyków”.

Terminem „nowe narkotyki” w mowie potocznej określa się produkty, w składzie których znajdują się substancje psychoaktywne o oddziaływaniu na ośrodkowy układ nerwowy człowieka.

Liczba zagrożeń związanych z nowymi narkotykami jest bardzo długa. Trudno jeszcze dziś ocenić rzeczywiste szkody zdrowotne, a także inne, np. społeczne, spowodowane przez te substancje. Dlatego

konieczne jest podejmowanie właściwych działań edukacyjnych, a także dogłębna analiza polityki narkotykowej celem redukcji szkód spowodowanych przez pojawienie się nowego, poważnego zagrożenia jakim są nowe narkotyki.

Mając na celu ochronę zdrowia ludzi działania kontrolne w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych będą kontynuowane.

W zakresie pionu Higieny Dzieci i Młodzieży w 2021 r. przeprowadzono 108 kontroli, w tym 72 kontrole w placówkach nauczania, wychowania i opieki oraz 36 kontroli w obiektach wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.

W 1 obiekcie poddanym kontroli sanitarnej w 2021 r. stwierdzono nieprawidłowości i naruszenia przepisów higieniczno-sanitarnych, co skutkowało wydaniem 1 decyzji merytorycznej w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień oraz 1 decyzji płatniczej.

W 2021 r. wydano 4 decyzje administracyjne dotyczące prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków, zgodnie z uzasadnionymi i udokumentowanymi wnioskami zobowiązanych. W celu oceny warunków nauczania wykonano 214 badań, w tym 7 higienicznych ocen tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych i 207 badań dostosowania mebli do wzrostu uczniów. Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

Organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej odpowiedzialni za stan infrastruktury oświatowej i wypoczynkowej zapewnili uczestnikom wypoczynku bezpieczeństwo sanitarne i zdrowotne na terenie placówek.

Łącznie w 2021 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajął 113 stanowisk w formie opinii, uzgodnień, postanowień (w 2020 r. – 103).

Porównując dane za rok 2021 z rokiem 2020 liczba dokumentacji projektowych uzgadnianych pod względem wymagań higieniczno-sanitarnych, pomimo stanu epidemii, utrzymała się mniej więcej na tym samym poziomie.

Przeważającą część opiniowanych dokumentacji stanowiły projekty budowy kanalizacji sanitarnych na terenach nieskanalizowanych (18 projektów) oraz projekty budowy wodociągów (9 projektów). W związku z tym można wysnuć wniosek, że w bliższej perspektywie znacznej poprawie ulegnie gospodarka wodno-ściekowa na terenie powiatu ostrowieckiego.

W stosunku do roku poprzedniego na mniej więcej stałym poziomie utrzymuje się liczba opinii wydawanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych lub w związku z zamiarem przystąpienia do ich użytkowania (43 w roku 2021; 39 w roku 2020).

Liczba wydanych wyżej wymienionych opinii (w trybie art. 56 ust. 1a ustawy Prawo budowlane) ma ścisły związek z liczbą zaopiniowanych dokumentacji projektowych i w tej grupie są to przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.

Promocja zdrowia umożliwia ludziom zwiększenie kontroli nad swoim zdrowiem i jego poprawę przez podejmowanie decyzji sprzyjających zdrowiu, kształtowanie potrzeb i kompetencji do rozwiązywania problemów zdrowotnych oraz zwiększanie potencjału zdrowia.

Działania edukacyjne i promocyjne wspierające wykształcenie nawyków dotyczących świadomych wyborów zdrowotnych wśród obywateli pozwalają na dłuższe zachowanie sprawności zarówno fizycznej, jak i umysłowej.

W myśl zasady, że lepiej zapobiegać niż leczyć, Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje wiele programów edukacyjnych i kampanii społecznych.

W roku szkolnym 2020/2021 programy edukacyjne koordynowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowcu Św. realizowały zarówno przedszkola, szkoły podstawowe, jak i szkoły ponadpodstawowe.

Skuteczność działań wychowawczo - zdrowotnych w dużej mierze jest uzależniona od warunków zewnętrznych środowiska lokalnego, dlatego w dalszym ciągu działania PZiOZ są ukierunkowane na współpracę z dyrektorami placówek oświatowych, szkolną służbą zdrowia, pedagogami, wychowawcami, celem zachęcania do realizacji programów edukacyjnych koordynowanych przez PSSE.

W 2021 r. kontynuowano również działania profilaktyczne mające na celu dostarczenie młodym ludziom, rodzicom i opiekunom, nauczycielom i pedagogom wiedzy na temat działania substancji psychoaktywnych zwanych dopalaczami oraz zwrócenie uwagi na zagrożenia wynikające z ich używania.

Działalność w zakresie Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w 2021 roku realizowana była zgodnie z celami Narodowego Programu Zdrowia, zmierzającymi do poprawy zdrowia społeczeństwa.

Spis tabel

Tabela 1. Zakażenia SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w 2021 r.	25
Tabela 2. Liczba przypadków zachorowań i wskaźniki zapadalności na wybrane choroby zakaźne zarejestrowane na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2018-2021.	34
Tabela 3. Wykonawstwo szczepień w rocznikach podlegających szczepieniom ochronnym.	42
Tabela 4. Liczba wykonanych, wybranych szczepień zalecanych w latach 2021-2019.	43
Tabela 5. Liczba zgłoszonych NOP w latach 2019-2021.	43
Tabela 6. Urządzenia do zaopatrywania ludności w wodę i ocena jakości wody do spożycia w latach 2020-2021.	50
Tabela 7. Zbiorcza analiza zajętych stanowisk dla określonych zadań w 2021 r.	52
Tabela 8. Ilość skontrolowanych obiektów w latach 2020-2021.	59
Tabela 9. Ewidencja i ilość skontrolowanych obiektów z grupy "innych obiektów użyteczności publicznej".	63
Tabela 10. Struktura nadzorowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą.	69
Tabela 11. Odsetek skontrolowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w 2021 r.	70
Tabela 12. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją wg liczby zatrudnionych.	77
Tabela 13. Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach pracy w przekroczeniach NDS i NDN w latach 2020-2021.	80
Tabela 14. Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach wg PKD.	81
Tabela 15. Porównanie zakresu nieprawidłowości będących przedmiotem decyzji wydawanych w latach 2019-2021 przez PPIS w Ostrowcu Św. po kwestionowanych kontrolach sanitarnych przeprowadzonych w podległych placówkach nauczania, wychowania i opieki.	96
Tabela 16. Liczba obiektów objętych nadzorem w roku 2020 i 2021, według rodzaju prowadzonej działalności oraz kierunku zmian w zakresie liczby nadzorowanych obiektów.	108
Tabela 17. Podstawowe wskaźniki działalności pionu higieny żywności, żywienia na terenie powiatu ostrowieckiego w roku 2020 i 2021 w stosunku do obiektów żywnościowo-żywieniowych, wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.	108
Tabela 18. Zestawienie kierunków badań oraz liczby próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobranych do badania w 2020 r. i 2021 r.	113

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura zachorowań na COVID-19 z podziałem na płeć.	26
Wykres 2. Procentowy udział osób zakażonych koronawirusem SARS-CoV-2 w poszczególnych przedziałach wiekowych.	26
Wykres 3. Liczba osób zmarłych z potwierdzonym zakażeniem koronawirusa wg wieku.	26
Wykres 4. Liczba przypadków zachorowań na COVID-19 w poszczególnych miesiącach.	27
Wykres 5. Liczba przypadków hospitalizacji osób z potwierdzonym COVID-19.	27
Wykres 6. Liczba przypadków grypy i podejrzeń grypy w powiecie ostrowieckim w latach 2018-2021.	33
Wykres 7. Zapadalność na wzv B w latach 2019-2021 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.	35

Wykres 8. Zapadalność na wzw C w latach 2019-2021 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.	36
Wykres 9. Zapadalność na boreliozę w latach 2019-2021 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.....	37
Wykres 10. Liczba zarejestrowanych salmonelloz w powiecie ostrowieckim w latach 2019-2021.	37
Wykres 11. Liczba zarejestrowanych zakażeń rotawirusowych w latach 2019 - 2021.....	38
Wykres 12. Liczba zarejestrowanych przypadków biegunek u dzieci do lat 2 w latach 2018-2021.....	39
Wykres 13. Ewidencja urządzeń wodnych w zależności od produkcji.	46
Wykres 14. Liczba zajętych stanowisk zajętych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych w latach 2019-2021.....	53
Wykres 15. Liczba zaopiniowanych dokumentacji projektowych w latach 2019-2021.	56
Wykres 16. Liczba opinii w związku z dopuszczeniem do użytkowania wydanych w latach 2019-2021.	57
Wykres 17. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją wg liczby zatrudnionych.....	78
Wykres 18. Procent osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN.	82
Wykres 19. Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin u wybranych podmiotów.....	83
Wykres 20. Liczba uczestników wyjazdowych form wypoczynku i półkolonii w miejscu zamieszkania zorganizowanych dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2017-2021.	103

Spis zdjęć

Zdjęcie 1. Stadion KSZO w Ostrowcu Świętokrzyskim.....	64
Zdjęcie 2. Plac zabaw na terenie Ośrodka Wypoczynkowego "Gutwin".	65
Zdjęcie 3. Pływalnia "Rawszczyzna".	66
Zdjęcie 4. Centrum Kardiologii Inwazyjnej, Elektroterapii i Angiologii w Ostrowcu Św.	71
Zdjęcie 5. Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Focha 5, 27-400 Ostrowiec Św.....	72
Zdjęcie 6. Spotkanie w ZSiPP nr 3 w Ostrowcu Św.....	94
Zdjęcie 7. Ciąg komunikacyjny po generalnym remoncie w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 7 w Ostrowcu Św.	95
Zdjęcie 8. Sala gimnastyczna w Szkole Podstawowej w Bałtowie.	97
Zdjęcie 9. Sala lekcyjna w ZSP w Janiku.....	98
Zdjęcie 10. Szafki indywidualne dla uczniów w SP w Bałtowie.	99
Zdjęcie 11. Gabinet stomatologiczny w PSP im. prof. Mariana Raciborskiego w Brzostowej.....	100
Zdjęcie 12. Pogadanka w trakcie półkolonii.	126
Zdjęcie 13. Pogadanka w trakcie kontroli wypoczynku letniego w KZE.....	126
Zdjęcie 14. Spotkanie Bursie Szkolnej w Ostrowcu Św.....	127
Zdjęcie 15. Spotkanie ze studentami WSBiP – kierunek pielęgniarstwo.....	128
Zdjęcie 16. Apel PPIS w Ostrowcu Św. w wymiarze wielkoformatowym zamieszczony w Galerii Ostrowiec.	128
Zdjęcie 17. Wymazy nauczycieli – PSP nr 14 w Ostrowcu Św.	129
Zdjęcie 18. Wymazy nauczycieli w ZSP w Szewnie.	129
Zdjęcie 19. Własna grafika - Facebook PSSE Ostrowiec Św.	129
Zdjęcie 20. Apele PPIS w Ostrowcu Św. przekazane do Parafii NMP w Ostrowcu Św.	130

Zdjęcie 21. Opracowane przez PPIS w Ostrowcu Św. apele promocyjne w ramach kampanii szczepień.	132
Zdjęcie 22. Apele dot. kampanii szczepień – realizacja na terenie miasta Ostrowca Św.	132
Zdjęcie 23. Baner wielkoformatowy dot. kampanii szczepień.	132
Zdjęcie 24. Apel "Proszę zaszczep się i żyj normalnie" - projekt i realizacja na terenie Ostrowca Św.	133
Zdjęcie 25. Dodatek w dzienniku regionalnym ECHO DNIA.	133
Zdjęcie 26. Materiały promocyjne.	134
Zdjęcie 27. Gazetka promocyjna.	134
Zdjęcie 28. Balony promocyjne.	134
Zdjęcie 29. Pracownicy PSSE w Ostrowcu Św. podczas szczepień – akcja promocyjna.	134
Zdjęcie 30. Stoisko informacyjno-edukacyjne MOSiR.	135
Zdjęcie 31. Stoisko informacyjno-edukacyjne Targowisko Miejskie w Ostrowcu Św.	135
Zdjęcie 32. Stoisko informacyjno-edukacyjne Park Miejski w Ostrowcu Św.	136
Zdjęcie 33. Stoisko informacyjno-edukacyjne Galeria Ostrowiec Św.	136
Zdjęcie 34. Stoisko informacyjno-edukacyjne wraz z zaproszeniem - piknik rodzinny na terenie Ośrodka Wypoczynkowego "Gutwin".	136
Zdjęcie 35. Przykładowa grafika - kampania informacyjna na portalu społecznościowym - Facebook.	137